

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ
 ΤΟΥ
 ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κ. Π. ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ	Όμιλία επί τη έναρξει του Σχολικού έτους 1959 - 1960.
ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΣΙΟΥΡΗ	Ευριπίδου Ίφιγένεια ή έν Ταύροις (έλεύθερη απόδοση).
ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΗΤΡΟΥ	Πρωταπριλιά.
ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΟΙΑΜΙΤΗ	Μάνα. Πενικιλίνη.
ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗ	Τό θρανίο μου.
ΑΝΔΡΕΑ ΣΤΥΛΙΩΤΗ	Όταν άνθίζουη οί πορτοκαλιές.
ΣΩΤΗΡΑΚΗ ΦΩΤΙΟΥ	Μπροστά στη φωτογραφία του παππού.
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΕΣΤΗ	Πικρή Άνάσταση.
ΓΙΑΓΚΟΥ ΚΛΕΟΠΑ	Έγώ και ό έαυτός μου.
ΜΑΡΚΟΥ ΠΑΡΤΖΙΛΗ	Ό,τι θέλεις.
ΑΝΤΩΝΗ ΣΚΟΡΔΗ	Τής θάλασσας.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	Κυπριακά προβλήματα (άστυφιλία και μετανάστευσις).
ΜΑΡΚΟΥ ΠΑΡΤΖΙΛΗ	Οί δέκα Μοῦσες.
ΑΝΔΡΕΑ ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗ	Ή Ίθάκη του Όδυσσέα και ή Ίθάκη του Καβάφη.
ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ	Φιλοκαλούμεν μετ' ευτελείας και φιλοσοφούμεν άνευ μαλακίας.
ΜΑΜΑ ΧΑΤΖΗΧΡΙΣΤΟΦΗ	Πώς διαγράφεται τó μέλλον του άνθρώπου ένώπιον
ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΛΕΒΕΝΤΗ	των δυνάμεων που έξαπέλυσεν εις τόν κόσμον ή γι- γαντιαία έξέλιξις των θετικων και τεχνολογικων έπιστημων.
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΜΗΛΙΩΝΗ	Ευριπίδου Μήδεια.
ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΝΤΑΖΗ	Άθλητική κίνησης 1959 - 1961.
ΝΙΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	Καλαθόσφαιρα.

Α Γ Ω Γ Η

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Επιμέλεια: Θ. Δ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1959 - 1960

Κ. Π. Χατζηγιάννου: Λογοδοσία επί τη λήξει του Σχολικού έτους και Προσφώνησις πρὸς τοὺς τελειοφοίτους, Π. Νικολάου: Ἀντιφώνησις. Ἀπόφοιτοι. Βραβεῖα.

1960 - 1961

Κ. Π. Χατζηγιάννου: Ὁμιλία ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ σχολικοῦ έτους 1960 - 61, Κ. Π.: Δρ. Κυριάκος Χατζηγιάννου, Ι. Σ. Ἀναγνωστοπούλου: Λογοδοσία ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ σχολικοῦ έτους καὶ προσφώνησις πρὸς τοὺς τελειοφοίτους, Λοῖζου Β. Λοῖζου: Ἀντιφώνησις. Ἀπόφοιτοι. Ἀριθμὸς μαθητῶν κατὰ τὸ σχολικὸν έτος 1960 - 1961. Βραβεῖα. Ἐνα βραβεῖον μεγίστης ἐκπαιδευτικῆς σημασίας. Σχολιατρικὴ ὑπηρεσία Ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων Ἀμμοχώστου. Βιβλιοθήκη Ε.Γ.Α. Ἀριθμὸς μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἀπὸ 1938 - 1960. Ἀπολογισμὸς ταμείου Μαθητικῆς Προνοίας 1959 - 60 καὶ 1960 - 61.

ΕΡΓΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

Παναγιώτα Ἀλεξάνδρου, Κ. Σκούρου, Μάρκου Παρτζίλη, Βαρνάβα Παπαδοπούλου, Ἀνδριανῆς Πιερῆ, Παρασκευῆς Κωνσταντινίδου, Ἰωάννου Παπαϊωάννου.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ἀπὸ τὶς παραστάσεις τῶν «Ἰκετίδων» καὶ τῆς «Μηδείας» τοῦ Εὐριπίδου. Ἀπὸ τὶς γυμναστικὰς ἐπιδείξεις. Οἱ ἀθληταὶ μας: Ἰακώβου, Λουκά, Κατράνης, Στεφανίδης.

Α Γ Ω Γ Η

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ: 1946

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΤΗ: 1959-1961

ΤΕΥΧΟΣ 12ον

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

Κ. Κ. Π. ΧΑΤΖΗΓΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1959-1960

Τὸ παρὸν σχολικὸν έτος εἶναι τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐλπίζομεν, θὰ δυνηθῶμεν νὰ διανύσωμεν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐλευθερίᾳ. Πρὸς τιμὴν δὲ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔχυσαν τὸ αἷμά των διὰ νὰ ποτίσουν τὴν διψασμένην γῆν μας καὶ νὰ κάμουν νὰ καρποφορήσῃ δι' ἡμᾶς τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, ἅς τηρήσωμεν μονόλεπτον σιγὴν..... Εἶθε νὰ εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη των.

Ἦνωμένος ὁ μαρτυρικὸς λαὸς μας ἐπὶ μίαν τετραετίαν, ὑπὸ τὴν δυαδικὴν ἡγεσίαν τῶν ἀρχηγῶν τοῦ Ἐθνάρχου Μακαρίου καὶ θρυλικῶν Διγενῆ, ἔφερεν εἰς πέρας ἓνα τιτάνιον ἀγῶνα. Ἀπομένει τώρα ὅπως, ἠνωμένοι καὶ πάλιν, εὐρύωμεν τὸν δρόμον μας πρὸς μίαν ἐλευθέραν καὶ εἰρηνικὴν ζωὴν. Πῶς τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῇ δὲν εἶναι ἰδικόν μας ἔργον νὰ ὑποδείξωμεν. Αὐτὸ ἀποτελεῖ χρέος πρὸς τὸν λαόν των καὶ μέλημα τῶν δύο ἀρχηγῶν. Ἡμεῖς θὰ κοιτάξωμεν τὸ Σχολεῖον καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητῶν μας καὶ θὰ ἐργασθῶμεν ἐντατικῶς καὶ εὐσυνειδήτως διὰ τὴν ἐξύψωσίν των, διότι τώρα ἔχομεν ἀρκετὰ μέσα καὶ εὐνοϊκὰς συνθήκας εἰς τὴν διάθεσίν μας.

Τὸ Γυμνάσιον ἐφέτος ἔχει ἐπανδρωθῆ μὲ παλαιούς καὶ νέους καθηγητὰς ὄλων τῶν ἐιδικότητων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν εἰς τὸ ἄρτιον τὸ πρόγραμμα ὄλων τῶν μαθημάτων. Ἐπὶ πλέον ἐπανεφέραμεν εἰς λειτουργίαν τὸ προσωρινῶς καταργηθὲν Ἐμπορικὸν Τμῆμα τοῦ Γυμνασίου καὶ ἐξεύρομεν καθηγητὰς διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῶν Τεχνικῶν, τὸ ὁποῖον ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, κατὰ παράβασιν τοῦ προγράμματος τοῦ Ὑπουργείου, δὲν ἐδιδάσκετο εἰς τὸ Σχολεῖον μας.

Τοιουτοτρόπως ὁ ἀριθμὸς τῶν Καθηγητῶν, ὅστις μόλις κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος σχολικοῦ έτους ἀνήλθεν εἰς 40, ἐφέτος ἠῤῥήθη εἰς 52, τὰ δὲ τμήματα τῶν τάξεων ἀπὸ 29 ἠῤῥήθησαν τώρα εἰς 36, μὲ ἀριθμὸν μαθητῶν κυμαίνόμενον εἰς ἕκαστον τμῆμα ἀπὸ 40—50. Αἱ αἰθουσά διδασκαλίας ἠῤῥήθησαν καὶ αὐταὶ εἰς 37 διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως 12 νέων εὐρυχώρων αἰθουσῶν.

Ὅλα αὐτὰ δεικνύουν ὅτι ἠρχίσασμεν ἤδη νὰ εἰσερχώμεθα εἰς τὴν ὁμαλότητα καὶ ὅτι ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσίν μας ἀρκετὰ μέσα διὰ νὰ χωρήσωμεν εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν μας ἔργον ὡς ἓνας ἀρτίως ἐξωπλισμένος ὀργανισμὸς.

Εἰς τὴν διύθυνσιν τοῦ Γυμνασίου ἐφέτος, ἐκτὸς τοῦ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου κ. Δημητρίου, ὅστις εἶναι ὑπεύθυνος τοῦ Τμήματος Θηλέων, θὰ ἔχωμεν καὶ τὸν Βοηθὸν Γυμνασιάρχον κ. Ἀναγνωστόπουλον, εὐδοκίμως ὑπηρετήσαντα καὶ προηγουμένως εἰς τὸ Γυμνάσιόν μας, ὅστις θὰ εἶναι ὑπεύθυνος τοῦ Τμήματος Ἀρρένων καὶ βοηθοὺς τούτων, εἰς μὲν τὸ Τμῆμα Ἀρρένων, τὸν Ὑποδιευθυντὴν κ. Σέργην, εἰς δὲ τὸ Τμῆμα Θηλέων, τὴν Ὑποδιευθύντριαν κ. Ποταμίτου.

Μὲ τὴν στενὴν συνεργασίαν τῶν συναδέλφων τούτων ἐν τῇ διεύθυνσει καὶ μὲ τὸν καταμερισμὸν καθηκόντων καὶ εὐθυνῶν ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἡμῶν θὰ ἐπιτύχωμεν ἓνα ἄνετον χειρισμὸν τῶν διαφόρων προβλημάτων τοῦ Γυμνασίου, ὥστε, παρὰ τὴν μεγάλην καὶ ἀντικανονικὴν συσσώρευσιν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Σχολεῖον, ἡ λειτουργία του νὰ βαίνη κανονικῶς καὶ ἀπροσκόπτως.

σουν τούς μαθητάς ὡς ὄργανά των πρὸς προαγωγήν τῶν πολιτικῶν των σκοπῶν καὶ παρακαλῶ τούτους, ὅπως ἐγκαταλείψουν τὴν ἰδέαν αὐτήν, ἀναλογιζόμενοι τὴν ἀνεπανόρθωτον ζημίαν τὴν ὁποίαν θὰ προκαλέσουν εἰς τὴν παιδείαν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν σχολείων μας.

Ἐχοντες λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα οἱ ὑπεύθυνοι διὰ τὸ Σχολεῖον, τούς μαθητάς, τὴν μόρφωσιν καὶ προστασίαν των, προειδοποιούμεν πάντας ὅτι χρησιμοποίησις μαθητῶν ἢ μαθητριῶν διὰ προαγωγήν πολιτικῶν σκοπῶν ὑπὸ οἰουδήποτε προσώπου ἢ ὀργανισμοῦ ἢ κόμματος θὰ εἶναι διὰ τὸ Σχολεῖον ἀπαράδεκτος.

Ἡμεῖς θὰ δεχώμεθα ὁδηγίας, ὑποδείξεις καὶ ἐντολὰς μόνον διὰ τοῦ Γραφείου Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ ἐὰν κανεὶς φρονῇ ὅτι οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ ἀφεθοῦν νὰ ἀναμιγνύωνται εἰς πολιτικὴν δρᾶσιν ἢ κομματικὰς ἐνεργείας αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς ἀποχρώσεως, ἃς ὑποβάλλῃ τὰς εἰσηγήσεις του πρὸς τὸ Γραφεῖον Ἑλληνικῆς Παιδείας διὰ νὰ διαβιβάσθωσιν πρὸς ἡμᾶς ὡς ἐντολαί.

Πάντως τὸ συμφέρον τῆς Παιδείας ἀπαιτεῖ ὅπως χωρήσωμεν ἀπερίσπαστοι, ὡς ἓνα πειθαρχημένον σύνολον Καθηγητῶν καὶ μαθητῶν, πρὸς μίαν καὶ μόνην κατεύθυνσιν, τὴν ἐκπαίδευσιν, μὲ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὴν δημιουργίαν καλυτέρων ἀνθρώπων καὶ καλυτέρων ἡμερῶν διὰ τὸν λαόν μας, διὰ τῆς παροχῆς τῆς καταλλήλου καὶ ἀρτίας μορφώσεως εἰς τὰ τέκνα του καὶ εἴθε ὁ Θεὸς νὰ εἶναι ὁδηγὸς εἰς τὸ ἔργον μας.

Α' ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΓΡΙΑ ΜΕ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

ΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (σ'7)

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

Ὁ Πέλοπας τοῦ Τάνταλου σὰν ἔφθασε στὴν Πίσσα γοργῆς φοράδες λάμνοντας, με τοῦ Οἰνόμαου παντρεύτηκε τὴν κόρη. Ἀπὸ τὸ γάμο τοῦτο ἐβλάστησε ὁ Ἀτρέας, ποὺ ἔχε παιδιὰ τὸν κύρη μου καὶ τὸ Μενέλαο. ... Κύρης μου ὁ Ἀγαμέμνονας· μητέρα μου ἡ Κλυταιμίστρα τοῦ Τυνδάρεου κόρη. Ἐγὼ ἔμαι ἡ Ἰφιγένεια ποῦ, σὰ θαρρεῖ ὁ γονιὸς μου, στὴν Ἄρτεμη ἐθυσίασε γιὰ χάρη τῆς Ἑλένης· στὰ ξακουστὰ λαγκάδια τῆς Αὐλίδας· κεῖ, στὸν ἀνεμοστρόφουλα, ποῦ ὁ Εὐριπος σβουρίζει συχνὰ ἀνεμοταράσσοντας τὰ θαλασσόνερα.

Στόλο χιλίωνε καραβιῶν ἐμάζωξε κεῖ πέρα καὶ πάσκιζε ὁ στολάρχης Ἀγαμέμνονας νὰ πάρη ἀπὸ τῆς Τροίας τ' ἀκρογιάλια τ' ὄμορφο στέφανο τῆς νίκης γιὰ τοὺς Ἀχαιοὺς· καί, τοῦ Μενέλαου χάρη κάμνοντας, νὰ γδικιωθῇ τὸ ντρόπιασμα τῶν γάμων τῆς Ἑλένης. Καὶ μιὰ ποῦ τ' ἀγριοκαίρι στὴ στεριά τὸν εἶχε δέσει τῆς φλόγας τὰ σημάδια συμβουλευτήκε κι ὁ φλογομάντης Κάλχας ἔτσι τοῦ πε: «ᾠ Ἀγαμέμνονα, ποῦ ὀρίζεις τῶν Ἑλλήνων τὸ (στράτευμα

πλεούμενο δὲ θὰ σηκώση πλώρη σὰ δὲ φέρης σφαχτή, δῶρο στὴν Ἄρτεμη, τὴν κόρη σου Ἰφιγένεια· γιὰτ' εἶχες τάξει στὴ θεὰ τὴ φωτοκράτα τὸ πιὸ καλὸ ποῦ θὰ σοῦ γέννα ὁ χρόνος.» — κι ἐμένα κρίνοντας πρώτη στὰ κάλλη — «Στὸ σπίτι κόρη ἐγέννησε ἡ γυναίκα σου· ἀνάγκη νὰ τὴ σφάξης.» πρόσθεσε.

Οἱ δόλοι τοῦ Δυσσέα ἀπ' τὴ μάνα μου μὲ πήραν, πῶς θὰ γινόμεον τάχατες γυναίκα τ' Ἀχιλλέα. Σὰν πῆγα στὴν Αὐλίδα ἡ θαριόμοιρη, ἀνάερα μὲ πήραν πὰν' ἀπ' τὴ φωτιά κι ἐτοιμασμένα ἔχαν νὰ μοῦ κόψουν τὸ κεφάλι. Τότες ἡ Ἄρτεμη μὲ κλέβει· στὸ θωμὸ ἀφήνει ἀντίς γιὰ μένα μιὰ λαφίνα· καὶ μὲς ἀπ' τὸν λαμπρὸν αἰθέρα σὰ μ' ὠδήγησε, νὰ μένω δῶ πέρα στοὺς Ταύρους ὠρισε, ποῦ σὲ θαρβάρους θάρβαρος ρηγεῦει ὁ Θόας. Ἔτσι τὸν λέν γιὰτ' εἶναι γοργοπόδης λὲς καὶ στὰ πόδια ἔχει φτερά. Μέσα σὲ τοῦτο τὸ ναὸ λειτουργίσσά της μ' ἔχει καὶ στὴ θεὰ τὴν Ἄρτεμη κάμνω θυσία τοὺς νόμους ἀκλουθώντας ποῦ τῆς πρέπουν· κάμνω γιορτὴ ὄμορφη μόνο σι' ὄνομα· ὅσο γιὰ τ' ἄλλα... τὴ θεὰ φοβοῦμαι. Γιατὶ κάθε ἄντραν Ἑλληνα ποῦ ἐδῶ ξεπέφτει τὸν θυσιάζω κι εἶν' τὸ ἔθιμο παλιό. Ἀρχίζω ἔγω μὲ τ' ἁγιασμα κι ἄλλοι τὸ θύμα (σφάζουν

φρικιαστικά μὲς στὸ παλάτι τῆς θεᾶς. Τοὺς φοβεροὺς θραχνάδες ποῦ μοῦ ἔφερε ἡ νύχτα στὸν κύρ-αἰθέρα θὰ τοὺς ἱστορήσω κι ἔτσι ἴσως πνίξω τῆς καρδιάς μου τὸ σαράκι. Εἶδα στὸν ὕπνο μου πῶς θρискόμουν στὰ Ἄργος καὶ πῶς κοιμόμουν, ἀπὸ δῶ γλυτωμένη, στοὺς παρθενῶνες τῆς Ἀργεΐτικης Αὐλῆς. Τότε σεισμὸς ἐτράνταξε τὴ γῆς ὡς πέρα

κι ἔφευγ' ἀπ' τὸ παλάτι κι ὄξω στέκοντας,
εἶδα νὰ πέφτουν τὰ θριγκιά κάτω στὸ χῶμα
ἢ στέγη ἀπ' τῶν στυλῶνε τὶς κορφές σωριάστη·
λιθάρια ὀλοῦθε σκόρπισαν πεσμένα.
Καί, σὰ νομίζω, στ' Ἀτρεΐδικο πέρα
ἕνας μονάχα στύλος ἔμεινε στητός.
Ξανθὰ μαλλιά φυτρῶσαν στὴν κορφὴ του
καὶ πῆρε ἀνθρώπινη λαλιά τὸ κεφαλόστυλο.
Κι ἐγώ, τὴν τέχνη μου τὴ ξενοφόνισσα τιμώντας
σὰ μελλοθάνατο τὸν ράντιζα κλαμένη.

Νὰ πῶς ξηγῶ τοῦ ὄνειρου τὴν πλοκή:
ὁ ἀδερφός μου Ὀρέστης πέθανε
ὑστερα πού τὸν ράντισα θύμα θαρρώντας τον·
γιατ' εἶναι στύλοι τῶν σπιτιῶν τ' ἀρσενικά παιδιά
κι ὅποιον τ' ἀγιόνερο μου βρῆ πεθαίνει.
Κι οὔτε μπορῶ μ' ἄλλους δικούς τ' ὄνειρο νὰ
(σχετίσω.

Παιδί δὲν εἶχε ὁ Στρόφιος ὄντας ἐγὼ χανόμενον.
Τώρα λοιπόν, μ' αὐτές τὶς Ἑλληνίδες
πού ἔχει ὑπηρέτρες στὴ δούλεψή μου ὁ ρήγας,
χοές στ' ἀδέρφι μου τὸ μακρυνὸ θὰ ρίξω
— τίποτες ἄλλο δὲν μπορῶ νὰ κάμω —
Μὰ πῶς δὲν ἦρθαν τάχατες; τί τρέχει;
Πάω νὰ δῶ μὲς στὸ παλάτι τῆς θεᾶς πού μένω.

(Ἐλεύθερη ἀπόδοση:)
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΣΙΟΥΡΗΣ (Ε'α)

ΠΡΩΤΑΠΡΙΑ

Τῆς αὐγῆς γλυκοχαράζει
ἢ πανώρια τῆς ματιᾶ
καὶ στεντόρια φωνάζει
«ὄλοι ἔτοιμοι παιδιά».
Στὸν Κυπριακό μας θόλο
ἢ νεφιά φεύγει τρεχτή
καὶ τ' ἀστέρια ξεπροβάλλουν
τρέμοντας 'κομ' ἀπ' αὐτήν.
Λίγην ὥρα ἀστραφοφέγγουν
τῆς σπιθόφερτης νυχτιᾶς
καὶ ὡς στροπελέκια φεύγουν
κι ὄλα χάνονται μὲ μιᾶς.
Τότε ὀλόαμπρος ὁ ἥλιος
μὲ μιὰ κόκκινη μορφή
βγαίνει μέσ' ἀπ' τὸ γαλάζιο
στὸ γαλάζιο προχωρεῖ...
Ξαφνικά ὄμως κοντοστέκει,
φέρνει ὄλους μιὰ ματιᾶ,
πολεμόκραχτα προστάζει:
«Θάνατος ἢ Λευτεριά!
"Ὅλοι ἀδέλφια ἄς πιαστοῦμε
στὸ χορὸ τῆς λευτεριάς
τ' ἀγαθὰ γιὰ νὰ γευτοῦμε
μόνοι τῆς ξεσκαθωσιᾶς.»

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΗΤΡΟΣ
(Στ'α)

ΜΑΝΑ

Τὴν ἀναπνιά μου πῆρα τὴ χνουδόφυση
ἀπὸ τὸν ἄνεμο πού πνέει φουσκοδεντρίτης.
Μοῦ ἔδωσες, μάνα μου, τοῦ Ἥλιου τὴ φέγγιση
νὰ τὴ γλεντήσω, νὰ τὴν πιῶ — γρανίτης.

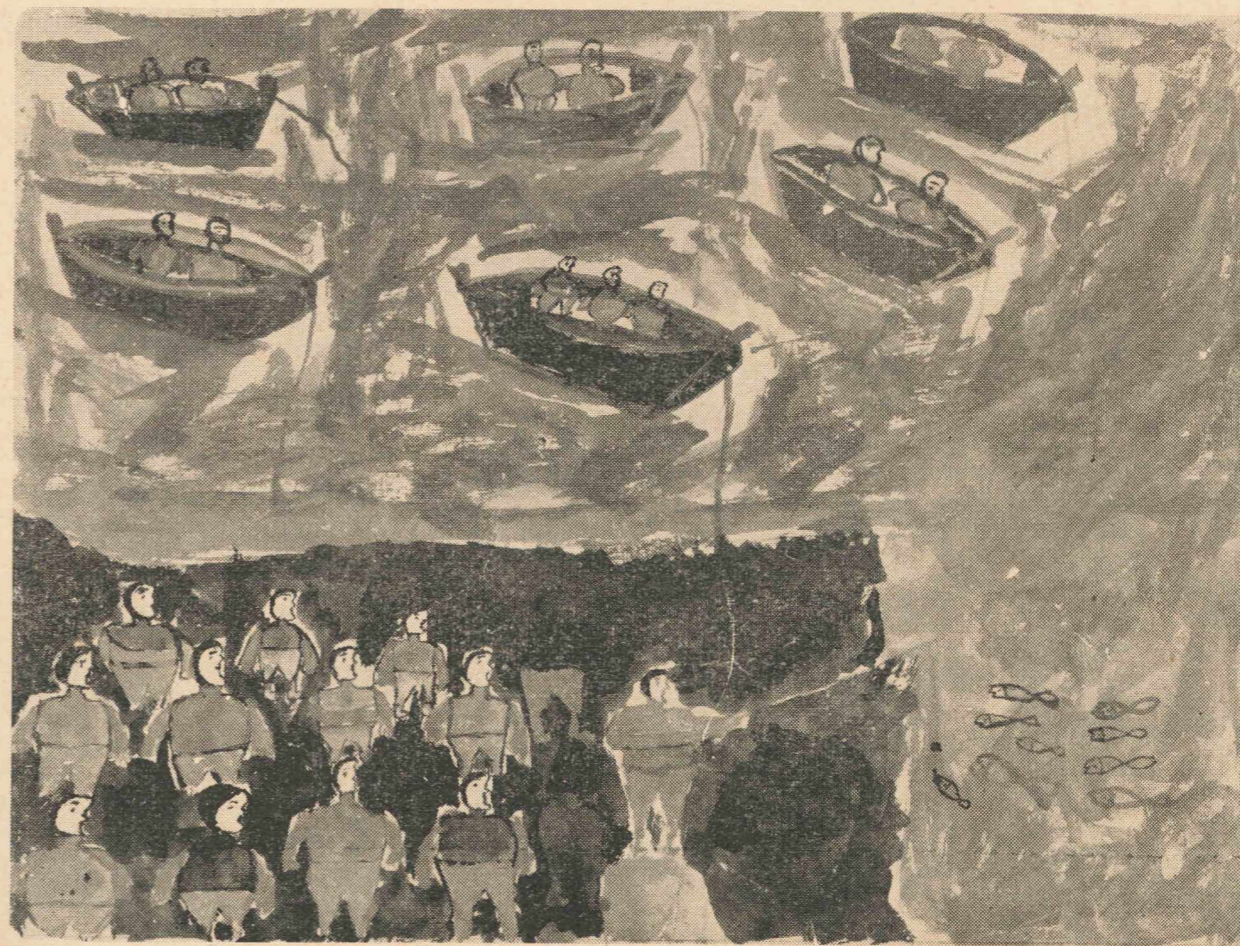
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ
(Ε'α)

ΠΕΝΙΚΙΛΛΙΝΗ

Φούχτωσες τὸ ψωμί γιόμισες θρῶμα, μούχλα·
Σκουπίδι.
Τὸ πέταξες τ' ἄρπαξε ὁ ἄλλος· τὸ φίλησε·
Πενικιλλίνη!
Ἡ μούχλα γένεται μαθὲς γιάτρεμα ὠραῖο·
Μεγάλο!
ἀναρροεῖ τὸ αἷμα. Τοῦ λυτρωμοῦ τὸ πνέμα:
Βόθηα:
Τὸ σινιάλο!

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ
(Ε'α)

Α' ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΒΑΡΚΕΣ

Κ. ΣΚΟΥΡΟΥ (Β'γ)

νοι από την «γλυκειά ζωή» ζητούν διαρκώς περισσότερα και περισσότερα εισοδήματα και υλικές απολαύσεις.

Αί έφημερίδες της νήσου και τὰ περιοδικά συντελούν πολύ — δυστυχώς — εις την μετανάστευσιν δια τῶν διαφόρων διαφημίσεων των δια τῶν ὁποίων ἐκθειάζουσι τὴν ζωὴν εἰς τὰς ξένας χώρας καὶ οὕτω ὑποθάλπουσιν ἀσυναισθήτως τὸν πόθον τῶν ἀνθρώπων τῆς νήσου νὰ ζητήσωσιν μίαν νέαν τύχην μακρὰ ἀπὸ τῆς πατρίδα τους εἰς τόπους τοὺς ὁποίους φαντάζονται ὡς ἐπιγίους παραδείσους.

Ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων κινήτρων τῆς μεταναστεύσεως εἶναι καὶ ἡ ἐξέλιξις τῶν μέσων μεταφορᾶς καὶ ὁ πολλαπλασιασμός αὐτῶν. Τοιοῦτοτρόπως σήμερον, ἐντὸς ὀλίγων ὥρων, δύναται τις νὰ ταξιδεύσῃ εἰς οἰανδήποτε χώραν ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ ἀνέσει.

Ὡπως βλέπομεν λοιπὸν τόσον ἡ ἀστυφιλία ὅσον καὶ ἡ μετανάστευσις μετὰ τὰ ἰσχυρὰ κίνητρα τὰ ὁποῖα ἔχουν, ἔχουν λάθει τεραστίαν ἔκτασιν εἰς Κύπρον. Εἶναι ὅμως κάτι τὸ καλὸν καὶ τὸ ἐξυπηρετοῦν τὴν νήσον τὰ φαινόμενα αὐτά; μήπως δὲν προκαλοῦν καίριον πλήγμα εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς πολιτιστικῆς τῆς ζωῆς;

Ἐν πρώτοις, ἐάν λάθωμεν πρὸς ἐξέτασιν τὴν ἀστυφιλίαν, βλέπομεν εὐκόλως καὶ ἀντικειμενικῶς ὅτι διὰ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν χωρίων των οἱ ἀγρόται ἀφήνουν ἀκαλλιέργητα τὰ κτήματά των τὰ ὁποῖα ἐξελίσσονται σὺν τῷ χρόνῳ εἰς ἀγόνους χερσοτόπους. Τὰ διάφορα δένδρα, καρποφόρα καὶ μὴ, καταστρέφονται καὶ ἡ ἀπόδοσις των κατέρχεται εἰς τὸ ἐλάχιστον. Μήπως ὅλα αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν πλήγμα εἰς τὴν οικονομίαν τῆς νήσου ἢ ὁποῖα στηρίζεται κατὰ πολὺ ἐπὶ τῆς γεωργίας καὶ γενικῶς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων;

Ἐξ ἄλλου τὰ χωρία τῆς νήσου ἐρημώνονται καὶ δίδουν μίαν λυπηρὰν ὄψιν εἰς τὸν κάθε ἐπισκέπτην. Ἀναλογισθῆτε ἐν χωρίον μετὰ σπῖτια ἔρημα, χαλασμένα πολάκια, μετὰ κήπους ξηρούς, χωρὶς νέους, οἱ ὁποῖοι δίδουν τὴν ζωὴν καὶ τὸν ρυθμὸν καὶ ἀκόμη τὴν νύκτα κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνα φῶς νὰ διακόψῃ τὸ μονότονον φριχτὸν σκοτάδι. Πραγματικῶς εἶναι ἕνα τραγικὸν θέαμα.

Πολὺ δὲ ὀλιγώτερον ἐξυπηρετικὴ διὰ τὴν νήσον εἶναι ἡ μετανάστευσις. Διότι οἱ κάτοικοι οὐχὶ μόνον ἐγκαταλείπουν τὰ χωρία ἀλλὰ φεύγουσιν διὰ παντὸς ἐξ αὐτῶν καὶ τῆς νήσου.

Διὰ τῆς μεταναστεύσεως φεύγουσιν ἐκ τῆς νήσου αἱ ἐργατικαὶ χεῖρες, ὁ πληθυσμὸς μειώνεται καὶ ἡ ζωηρότης καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς ζωῆς ἐξασθενεῖ. Σήμερον δὲ, ὅτε οἱ Τοῦρκοι τῆς νήσου ἀποζητοῦν μετὰ κάθε τρόπον νὰ ὑπερσκελίσουν ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, ἡ φυγὴ ἔστω καὶ ἐνὸς ἀτόμου εἶναι ὑπολογισμὸς καὶ πρέπει ν' ἀποφεύγεται.

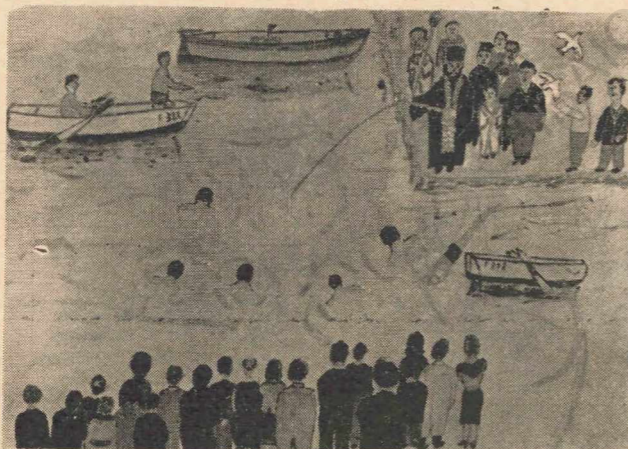
Ἐπίσης διὰ τῆς μεταναστεύσεως θλάπτεται καὶ ἡ οικονομία—ἐκτὸς μερικῶν ἐξαιρέσεων—διότι οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ζῶντες εἰς ἄλλας χώρας ἀφήνουν ἐκεῖ τὰ χρήματά των συντελοῦντες οὕτω εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ οικονομικοῦ ἐπιπέδου μίας ξένης χώρας. Συμβαίνει ὅμως μερικὰς φορὰς καὶ τὸ ἀντίθετον. Ἕλληνες Κύπριοι ἀποστέλλουσιν πλοῦσια συναλλάγματα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν σημαντικὸν παράγοντα διὰ τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν. Αὐτὸ ὅμως δὲν συμβαίνει πάντοτε καὶ οὕτω τὸ οικονομικὸν κακὸν ὑπερσκελίζει τὸ καλόν.

Ἡ μετανάστευσις λοιπὸν καὶ ἀστυφιλία εἶναι φαινόμενα θλάπτοντα τὰ μέγιστα καὶ ἐξ ὅλων τῶν ἀπόψεων τὴν νήσον μας καὶ διὰ τοῦτο πρέπει ὄλοι νὰ φροντίσωμεν νὰ παρεμποδίσωμεν αὐτά. Σήμερον δὲ, ὅτε ἡ νεαρὰ δημοκρατία χρειάζεται τὴν συμπαράστασιν ὅλων ἡμῶν, οὐδεὶς Ἕλλην Κύπριος πρέπει νὰ ἐγκαταλείπῃ τὴν πατρικὴν γῆν. Εἰς αὐτὸ δὲ θὰ συντελέσῃ—ὡς ἐλπίζομεν—καὶ ἡ νέα κυβέρνησις διὰ τῆς ἐνάρξεως διαφόρων ἔργων τὰ ὁποῖα θὰ ἀπορροφήσουν πολλὰς ἐργατικὰς χεῖρας.

Ἐλπίζοντες λοιπὸν καὶ προσδοκῶντες εἰς ἕν καλύτερον μέλλον, ὄλοι ὁμοῦ ἄς φροντίσωμεν εἰς τὴν ἀνθισιν τῆς ὑπαίθρου μας, εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου καὶ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῆς ὡραίας ἡμῶν νήσου.

ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
(Ε' ἔ)

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
(Rotary)

ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

ΒΑΡΝΑΒΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Β' ἔ)

Ἐννέα φασί τινες τὰς Μούσας ὡς ὀλιγῶρος!

Ἦνίδε καὶ Σαπφῶ δεκάτη ἡ Λεσβόθεν

ΠΛΑΤΩΝ

•
Συμφωνεῖ

καὶ

ὁ Μᾶρκος

Ύ ΜΟΥΣΑ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

Ύ ΜΟΥΣΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

Ύ ΜΟΥΣΑ ΤΗΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ

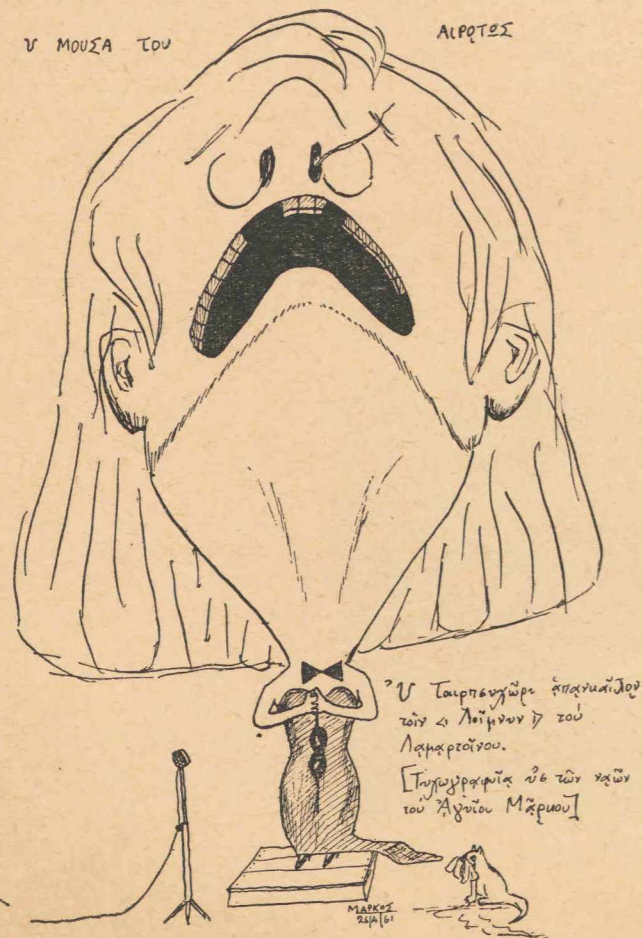

Ύ ΜΟΥΣΑ ΤΗΣ ΟΙΣΤΡΟΥΑΣ

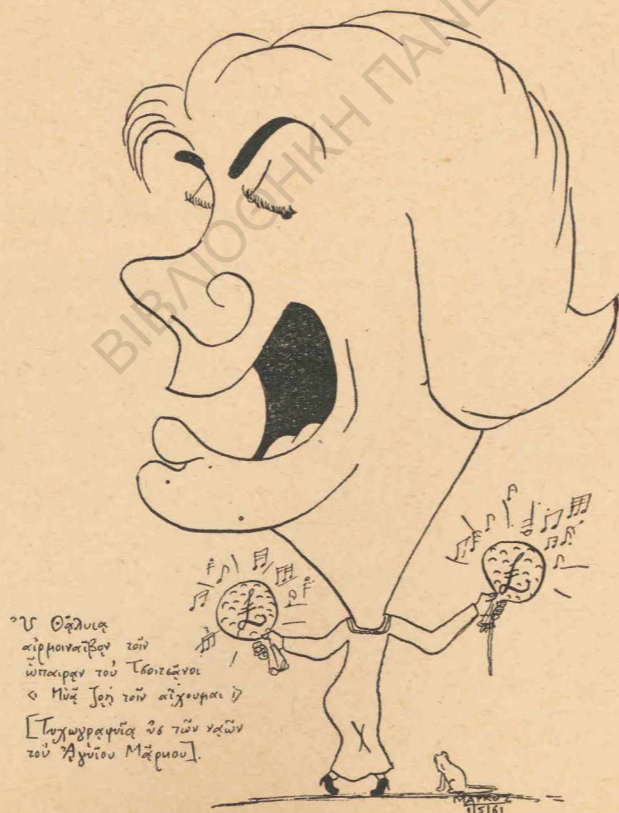

Ύ ΜΟΥΣΑ ΤΟΥ

ΛΙΡΟΣΣ

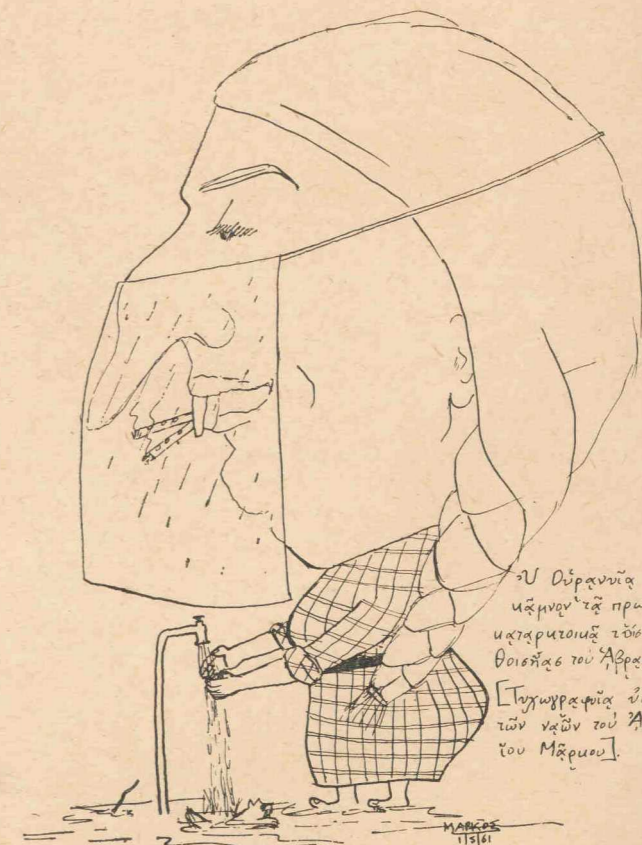
Ύ ΜΟΥΣΑ ΤΗΣ ΛΙΡΕΚΟΙΣ ΠΝΙΣΑΙΟΣ

Ύ ΜΟΥΣΑ ΤΟΥ ΤΡΟΚΟΥ ΑΙΜΟΥΣ

Ύ ΜΟΥΣΑ ΤΗΣ ΚΟΜΟΥΑΣ

Υ ΜΟΥΣΑ ΤΟΙΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Υ ΜΟΥΣΑ ΤΟΙΣ ΚΑΘΑΡΥΝΟΤΕΙΤΕΣ

Η ΙΘΑΚΗ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΑΙ Η ΙΘΑΚΗ ΤΟΥ ΚΑΒΑΦΗ

Σὰ θγῆς στὸν πηγαιμὸ γιὰ τὴν Ἰθάκη,
νὰ εὐχεσῶ νὰ ἴναι μακρὺς ὁ δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τοὺς Λαιστρυγόνες καὶ τοὺς Κύκλωπας,
τὸν θυμωμένο Ποσειδῶνα μὴ φοβάσαι.
τέτοια στὸ δρόμο σου ποτὲ σου δὲν θὰ θρῆς,
ἂν μὲν' ἢ σκέψῃς σου ὕψηλῃ, ἂν ἐκλεχτῇ
συγκίνησις τὸ πνεῦμα καὶ τὴ σῶμα σου ἀγγίξει.
Τοὺς Λαιστρυγόνες καὶ τοὺς Κύκλωπας
τὸν ἄγριο Ποσειδῶνα δὲν θὰ συναντήσης,
ἂν δὲν τοὺς κουθανῆς μὲς στὴν ψυχὴ σου,
ἂν ἡ ψυχὴ σου δὲν τοὺς στήνει ἔμπρὸς σου.

Νὰ εὐχεσῶ νὰ ἴναι μακρὺς ὁ δρόμος.
Πολλὰ τὰ καλοκαιρινὰ πρωῒνα νὰ εἶναι
ποῦ μὲ τί εὐχαρίστηση, μὲ τὴ χαρὰ
θὰ μπαίνῃς σὲ λιμένας πρωτοειδωμένους·
νὰ σταματήσης σ' ἐμπορεῖα Φοινικικὰ,
καὶ τὲς καλὲς πραγμάτιες ν' ἀποκτήσης,
σεντέφια καὶ κοράλλια, κεχριμπάρια κ' ἔβενους,
καὶ ἡδονικὰ μυρωδικὰ κάθε λογῆς,
ὅσο μπορεῖς πῖθ' ἀφθονὰ ἡδονικὰ μυρωδικὰ.
σὲ πόλεις Αἰγυπτιακὲς πολλὰς νὰ πᾶς,
νὰ μάθῃς καὶ νὰ μάθῃς ἀπ' τοὺς σπουδασμένους.

Πάντα στὸ νοῦ σου νὰ ἴχῃς τὴν Ἰθάκη.
Τὸ φθάσιμον ἐκεῖ εἶν' ὁ προορισμὸς σου.
Ἄλλὰ μὴ θιάζῃς τὸ ταξίδι διόλου.
Καλύτερα χρόνια πολλὰ νὰ διαρκέσῃ
καὶ γέρος πιά ν' ἀράξης στὸ νησί,
πλούσιος μὲ ὅσα κέρδισες στὸν δρόμο,
μὴ προσδοκῶντας πλοῦτη νὰ σὲ δώσῃ ἡ Ἰθάκη.

Ἡ Ἰθάκη σ' ἔδωσε τὸ ὠραῖο ταξίδι.
Χωρὶς αὐτὴν δὲν θὰ ἔγαινες στὸν δρόμο.
Ἄλλα δὲν ἔχει νὰ σὲ δώσῃ πιά.

Κι ἂν πτωχικὴ τὴν θρῆς, ἡ Ἰθάκη δὲν σὲ γέλασε.
Ἔτσι σοφὸς ποῦ ἔγινες, μὲ τόση πείρα,
ἤδη θὰ τὸ κατάλαβες οἱ Ἰθάκες τί σημαίνουν.

Στὸ ποίημα αὐτὸ μᾶς παρουσιάζει ὁ ποιητὴς τὴν Ἰθάκη ὡς τὸ εὐγενικὸ ἰδανικὸ κάθε ἀνθρώπου. Ἡ Ἰθάκη εἶναι ἡ ἀφετηρία καὶ τὸ τέρμα τῆς προσπάθειας, τοῦ ἀγῶνα, τῆς ζωῆς. Εἶναι δηλ. μαζί τὸ ἰδανικὸ ποῦ ἐπιδιώκει κάθε ἀνθρώπος νὰ φτάσῃ ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχή, τὸ κίνητρο τῆς προσπάθειας αὐτῆς.

Ὁ ποιητὴς μᾶς μιλεῖ γιὰ μιὰ Ἰθάκη — ἰδανικὸ — ποῦ θρῆσκειται ριζωμένο στὴν ψυχὴ κάθε ἀνθρώπου. Ὑποκινεῖ δηλ. τὸν ἀνθρώπο νὰ φύγῃ ἀπ' τὴν πατρίδα, καὶ τὴν σταθερότητα τῆς ζωῆς καὶ νὰ ξανοιχτῇ στὸ πέλαγος, στὶς ξένες χώρες, στὴν προσπάθεια. Ἐκεῖ θὰ θρῆ θὰ τὰ κερδίσῃ μὲ τὴν δουλειὰ του, μὲ τὴν προσπάθεια, μὲ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Ἡ προτροπὴ αὐτὴ εἶναι τόσο ἐπιβλητικὴ καὶ τόσο σίγουρη ὥστε ὁ ἴδιος μᾶς λέγει πῶς αὐτὸς ποῦ παλεύει μὲ τὴ ζωὴ δὲν ἔχει νὰ φοβῆθῃ τίποτε. Ἡ κακοτυχία καὶ ὁ θραχνὰς τῆς ζωῆς, «οἱ Λαιστρυγόνες καὶ ὁ Ποσειδῶνας» δὲν μποροῦν νὰ τὸν βλάψουν γιατί ὁ ἀνθρώπος ἔχοντας ἀγνὴ τὴν ψυχὴ καὶ ξεριζωμένη ἀπ' τὰ κακὰ αὐτὰ δὲν μπορεῖ παρά νὰ τὴ διαθέσῃ ἐλεύθερη στὸν ἀέρα καὶ τὸ χειμαρρὸ τῆς ζωῆς καὶ νὰ εἶναι σίγουρος πῶς θὰ θγῇ ἀπ' τὸν ἀγῶνα αὐτὸ ἄθικτη καὶ τὸ περισσότερο σκληραγωγημένη καὶ ἔμπειρη.

Κι ὅταν λεύτεροι ἀπ' τοὺς δράκοντες αὐτοὺς ἀπολαύσουμε ὅλες τὶς χαρὲς τῆς ζωῆς, μποῦμε στὰ λιμάνια καὶ ἀποκτήσουμε τοὺς πλούσιους θησαυροὺς, τότε θὰ ῥθῃ ἡ ὥρα ποῦ θὰ πρέπῃ νὰ πᾶμε στὴν Ἰθάκη. Ἡ ζωὴ μας τέλειωσε καὶ μαζί μ' αὐτὴν καὶ οἱ ἀγῶνες, καὶ οἱ χαρὲς. Ἀπ' τὸ χῶμα ἀπ' ὅπου γίναμε (ἀπ' τὴν Ἰθάκη) ἀφοῦ διανύσαμε ὅλο τὸν δρόμο μας πρέπῃ νὰ καταλήξουμε σ' αὐτὸ τὸ χῶμα, στὸ τέρμα, στὴν Ἰθάκη. Κι ὅταν ἀκόμα θρῆσκῶμε στὸν ἀναθρασμὸ καὶ στὴ χαρὰ τῆς νιότης πρέπῃ πάντοτε ὁ νοῦς μας νὰ θρῆσκειται στὸ τέρμα, στὸν προορισμὸ. Καὶ πάντοτε νὰ φροντίζουμε νὰ κατα-

λήγουμε σ' αὐτὸ τὸ τέρμα, στὴν Ἰθάκη, πλούσιοι ὄχι ἀπὸ ὕλικά ἀλλὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ, πλούσιοι γιατί ἡ φτωχικὴ Ἰθάκη δὲν πρόκειται νὰ μᾶς δώσῃ τίποτε.

Καὶ ἂν ἀκόμη ἐπιστρέψῃς σ' αὐτὴν τὴν Ἰθάκη φτωχὸς τότε ἡ Ἰθάκη δὲν φταίει σὲ τίποτα, πολλὰ ὅμως τῆς χρωστᾶς γιατί αὐτὴ σοῦ ἔδωσε νὰ γευτῆς τὸν καρπὸ τῆς ζωῆς, γιατί αὐτὴ σοῦ ἔδειξε τὸ δρόμο τῆς ζωῆς, τοῦ ἀγῶνα, τῆς ἀρετῆς.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο νόημα ποῦ κρύβει τὸ ποίημα αὐτὸ τῆς «Ἰθάκης».

Ἀντίθετα τώρα ἡ Ἰθάκη τοῦ Ὀδυσσεᾶ ἔχει νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὴν ἄλλη μορφή τοῦ ἀνθρώπου. Κουρασμένος, καταπονημένος, πικραμένος, χτυπημένος ἀπ' ὄλες τὶς συμφορὲς τῆς ζωῆς, ὁ ἀνθρώπος προσπαθεῖ, ἐπιθυμεῖ καὶ παρακαλεῖ νὰ δοθῇ ἓνα τέρμα στὰ θάσανα αὐτά. Εἶναι ὁ ἀνθρώπος ποῦ θρῆθηκε τοὺς πόνους καὶ τὶς χαρὲς τῆς ζωῆς καὶ θέλει ν' ἀναπαυθῇ σ' ἓνα ἡσυχὸ μέρος. Εἶναι ὁ ἀνθρώπος ποῦ τέλειωσε τὸ σκοπὸ του, ἐξετέλεσε τὸ ἔργο του καὶ μένει τώρα τὸ τέρμα, ἡ Ἰθάκη. Ἐκεῖ τὸν περιμένει ἡ Ἰθάκη, τὰ παιδιὰ του, ἡ γυναίκα του, ἡ ἡσυχία καὶ ἡ γαλήνη. Τὴν πίκρα καὶ τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς τὰ δοκίμασε καὶ τὰ δῶ. Πάλαιψε μὲ τὴν προσπάθεια καὶ τὸν ἀγῶνα. Ὅλα τὰ δοκίμασε. Τοῦ μένει τώρα ἡ ἀμοιβὴ του. Ἡ κάθε χαρὰ στὴ ζωὴ δὲν ἔχει πιά γι' αὐτὸν καμιά σημασία, τὸ νοῦ του διαρκῶς ἀπασχολεῖ ἡ Ἰθάκη, ὁ γυρισμὸς, ὁ προορισμὸς. Αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς Ἰθάκης τοῦ Ὀδυσσεᾶ.

Καὶ τώρα ἐρχόμαστε στὴ σύγκριση. Ἀπ' τὴν μιὰ μεριά ἔχουμε τὸν Καβάφη καὶ τὸν ἀνθρώπο, κι' ἀπ' τὴν ἄλλη τὸν Ὀδυσσεᾶ καὶ πάλιν τὸν ἀνθρώπο. Ἡ μιὰ ὁμάδα, ἡ πρώτη, εἶναι ἡ ὁμάδα ἐκείνη ἢ γεμάτη σφρίγος, ζωντάνια, εἶναι ἡ δημιουργικὴ ὁμάδα, εἶναι ἐκείνη ποῦ θὰ ὀρμήσῃ στὴν προσπάθεια καὶ στὸν ἀγῶνα, εἶναι ἐκείνη ποῦ θὰ ταξιδεύσῃ στὰ μακρυνὰ λιμάνια, εἶναι ἐ-

κείνη που θα γευτή τους καρπούς της νιότης ή καλύτερα της ζωής, 'Ενώ αντίθετα ή άλλη είναι ή ομάδα που βαρέθηκε τη ζωή, είν' εκείνη που γεύθηκε όλες τις πίκρες και τις χαρές της, είναι κείνη που νοσταλγεί την 'Ιθάκη, την γαλήνη, το τέρμα. Βλέπουμε λοιπόν πόσο μεγάλη αντίθεση εύρισκεται στις δύο αυτές ομάδες.

'Απ' τη μιά είναι ή απόφαση, ό ενθουσιασμός, ή άφετηρία, ή προτροπή της 'Ιθάκης, κι' άπ' την άλλη είναι

ό διαταγμός, ή κούραση, το τέρμα, ή νοσταλγία της ήσυχης ζωής, ή 'Ιθάκη. 'Απ' τη μιά θρίσκει ή απόφαση, ή χαρά, ή πίστη στο ιδανικό και άπ' την άλλη ή έπιθυμία του γυρισμού, το σπίτι, ή ήσυχία.

'Απ' τη μιά το λαμπρόν μέλλον ξανοίγεται μπροστά στον άνθρωπο κι' άπ' την άλλη το παρελθόν σκεπάζει τη ζωή του.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ
(Ε' β)

Α' ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΑΝΔΡΟΓΥΝΟ
ΑΝΔΡΙΑΝΗ ΠΙΕΡΗ (Α'9)

ΠΕΦΟΥΝ ΤΗΣ ΒΡΟΧΗΣ ΟΙ ΣΤΑΛΕΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ (Α'8)

ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

ΦΙΛΟΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΕΤ' ΕΥΤΕΛΕΙΑΣ

ΚΑΙ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΥΜΕΝ ΑΝΕΥ ΜΑΛΑΚΙΑΣ

'Αγαπούμε το ώραίο και μένουμε άπλοί, και άγαπούμε και τη θεωρία κι εΐμαστε άνθρωποι συγχρόνως και της δράσης. Μέσα άπ' αυτές τις χιαστές έννοιες ώραίοτητα — άπλότητα, θεωρία — πράξη θγάζει κανείς γενικό συμπέρασμα σχετικά με την 'Ελληνική αντίληψη περι τέχνης και άλλων παρεμφερών έπιστημών. 'Ο Θουκυδίδης μέσα άπ' όλην την πρόταση του, αφήνει να χυθή άπλετο φως σε ό,τι άφορᾷ τον συνδυασμό ώραιότητος και άπλότητος και θεωρίας και πράξης. 'Η πολιτεία των 'Αθηνών ως μία καθ' όλα άψογος δημοκρατία, πρότυπον της 'Ελλάδος, είχε αναπτυγμένη στον ύψιστον βαθμόν τον συνδυασμό των πιδό πάνω έννοιών. Και ήταν πράγματι ένα καταπληκτικό έπίτευγμα. 'Επίτευγμα που στηρίχθηκε στην καλαισθησία των 'Αθηναίων και στο άνώτερο πνεύμα τους.

'Ας εξετάσωμε πρώτα το πρώτο σκέλος των χιαστών έννοιών. 'Ωραιότης - άπλότης. Δύσκολος στην πραγματικότητα ό συνδυασμός τους. 'Ο καθένας εκ πρώτης όψεως θγάζει το συμπέρασμα ότι ή ώραιότης, έγκειται στον όγκο και την μεγαλοπρέπεια, την έπίδειξη και τον πλοΰτο Λάθος! 'Η ώραιότης στους 'Ελληνες θρήκε την τέλεια της μορφή χάρη στην άπλότητα, τη λιτότητα, την έπίδειξη του θάθους και όχι της έπιφανείας. Γιατί ή μεγαλοπρέπεια τις περισσότερες φορές δείχνει το έξωτερικό μέρος μόνον, την έπιφάνεια. Σκοπός της τέχνης και ό,τιδήποτε άλλο που έχει σχέση με την ώραιότητα δεν είναι ή έπιφάνεια αλλά το θάθος. Μέσα στο θάθος μπορεί ό άνθρωπος να θρη τον έαυτό του σε όλες τις μορφές. 'Η έπιφάνεια δεν όμιλεί παρά στις αισθήσεις' την όραση, την άκοή. Το θάθος εύρίσκει άπήχηση στην ψυχή του, μιλεί σ' αυτήν, την κάνει να αισθανθή τον προορισμό του ανθρώπου, να νιώση τὰ σκιρτήματα της δημιουργίας και το βαθύτερο άνθρωπο. Και μιά και ή ώραιότητα ή συνδυασμένη, ή συνυφασμένη στενά με την άπλότητα καταρθώση αυτό τότε μπορούμε να μιλήσουμε περι έπιτυχίας και θριάμβου των δύο υπαλλήλων αυτών έννοιών.

'Ο άνθρωπος, σαν όν πνευματικόν, έχει ανάγκη από ύψηλότερες άπολαύσεις που να στέκουν πιό ψηλά από τὰ έφήμερα και ζωώδη. 'Απολαύσεις που να διδουν ένα νόημα βαθύτερο στη ζωή του και που να τον κάνουν να νιώση μέσα του ότι είναι το τελειότερον της Δημιουργίας όν. 'Από της γενέσεως του ό άνθρωπος ένωσε την έπιτακτική ανάγκη μίας τέτοιας άπόλαυσης. Και έδημιούργησε ό άνθρωπος την τέχνη, πάσης φύσεως, από τη μουσική και την αρχιτεκτονική ως την κεραμοουργική και την άγγειοπλαστική. Και άντελήφθη ό άνθρωπος και ένωσε μέσα του την χαρά του δημιουργού, του τεχνίτη, έφώνασε για τὰ έπιτεύγματά του και τὰ έκαμάρωνε. Εΐδε το μικρό εργαλείο που θγηκε από τὰ χέρια του και το άγάπησε. Το έτελειοποίησε και το έφτιαξε με διαφορετικά ύλικά. 'Επρόσεξε τις κολώνες και είδε πώς άν τις σκέπαζε με μιά πλάκα από πάνω θα γινόταν ένα περίφημο οικόδομημα. Εΐδε την ώραιότητα που εύρίσκετο πάνω τους και έφρόντισε να την τελειοποιήση. Και βλέπουμε την τελειοποίηση να γίνεται σε άλλους λαούς με μορφήν όγκου και μεγαλοπρεπείας και σε άλλους με καλαισθησία και γούστο, μακριά από τον όγκο. 'Ανάμεσα σ' αυτούς συγκαταλέγονται και οι 'Ελληνες. 'Η καλαισθησία σαν κύριο γνώρισμα τους έμφανίσθηκε με τη μορφή της άπλότητος. Και βλέπου-

με ένα δωρικό κίονα να καταρθώνη να καθρεπτίζη την ευλάβεια των κατοίκων και την μεγαλοπρέπεια των θεών. 'Αντιθέτως βλέπουμε σήμερα ναούς των καθολικών να θέλουν, με τις όξεις γωνίες, να διατρυπήσουν το στερέωμα, να μεταρσιώσουν την ψυχή προς τὰ άνω, τὰ ούράνια και τὰ θεία. Και όμως μέσα από το δωρικό κίονα διαφαίνεται ή λιτότητα και μέσα άπ' αυτήν ή άνωτερότητα φανερωμένη κατά ένα περίτρανο τρόπο. Δεν στηρίζεται ή ευλάβεια ή ό,τιδήποτε άλλο στη μεγαλοπρέπεια αλλά στη διάθεση και την πίστη που κραταιώνεται και ένισχύεται έμπρακτα. Και ό Θουκυδίδης μιλώντας για τις 'Αθήνες έτόνιζε το πανανθρώπινο του ζητήματος.

'Η σειρά τώρα του δευτέρου σκέλους. Θεωρία - πράξη. Σκέψη - ένέργεια. Κατ' αρχήν ή λέξη θεωρία προερχόμενη από το ρήμα θεώμα σημαίνει βλέμμα, τὸ να βλέπει δηλαδή κάτι κανένας. Και πράγματι ή αρχική σημασία της λέξης «θεωρία» σημαίνει βλέμμα, παρακολούθηση άνευ έπέμβασης των υπό των άλλων τελουμένων. Κατόπιν, μεταγενέστερα, κατέληξε στην σημερινή της σημασία να σημαίνει σκέψη και μελέτη ενός ζητήματος προτού τούτο τεθῆ σε εφαρμογή.

Δύσκολο και πάλιν ό συνδυασμός της θεωρίας και της πράξης. 'Ο,τι έμελέτησες προηγουμένως στο μυαλό σου, ό,τι σχέδιο κατέστρωσες να το θέσης σε εφαρμογή. 'Η δυσκολία έγκειται στο ότι ό άνθρωπος μπροστά στην πράξη δείχνεται κάπως κατώτερος έν σχέσει με τη θεωρία. Μπορεί σκέψεις και μελέτες μεγάλο χρονικό διάστημα να πάνε χαμένες προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή. 'Ολ' αυτά μᾶς κάνουν να σκεφθούμε, εάν ή θεωρία ώφελῆ ή θλάπη την πράξη. Κατ' αρχήν θα λέγαμε ότι την θλάπτει άφου ό άνθρωπος τις περισσότερες φορές δειλιάζει μπροστά στην έμπρακτη εφαρμογή της θεωρίας. 'Ομως ή θεωρία ώφελεί κατά ένα τρόπο την πράξη. Γίνεται, ή θεωρία, ένας Μεσσίας της πράξης. 'Ο άνθρωπος με τη θεωρία μπορεί να κρίνη τὰ ύπέρ και τὰ κατά μίας έπακολουθούσης πράξης, μπορεί να αναλογισθῆ τις συνέπειες που θα είχε μιά ένέργεια του, να άναμετρήση την πραγματικότητα με το όνειρο. Μέσα άπ' όλα τὰ ζητήματα που θα μελετήση θα θγάλη την άπόφαση του που πρέπει να στηρίζεται άποκλειστικά στην έπίταξη της συνείδησης.

'Ενα νέο ζήτημα μπορεί να συχισθῆ στην σύζευξη θεωρίας - πράξης. 'Ολοι γνωρίζομε πώς άληθινά γενναίος είναι εκείνος που χωρίς σκέψεις και διαταγούς προχωρεί στον άγώνα και δείχνεται άνδρειος μπροστά στον έχθρόν άκριβώς γιατί του το έπιτάσει ή συνείδηση του ξεχωρα από κάθε ύπολογιστική σκέψη. 'Η θεωρία λοιπόν έρχεται σε αντίθεση σ' αυτό το ζήτημα. 'Ο μαχητής που δείχνεται γενναίος και ριψοκίνδυνος μπροστά στον έχθρό, κατόπιν σκέψεων και άμφιταλαντεύσεων της συνείδησης του, είναι άληθινά γενναίος; 'Εάν αϊ σκέψεις που προηγήθησαν του άνδραγαθήματος του ησαν άγναϊ σκέψεις, καθαρά τακτικής, τότε άναμφισβήτητα ό μαχητής είναι άληθινά γενναίος. 'Εάν αϊ σκέψεις ησαν καθαρά ύπολογιστικές και ό μετέπειτα γενναίος, άφου άναμέτρησε τὰς δυσκολίας, θρήκε τη ζυγαριά να κλίνη ύπέρ των πλεονεκτημάτων και έρρίφθη στον άγώνα, τότε δεν μπορούμε παρά να τον όνομάσομεν ύπολογιστικό, φιλόδοξο και άνθρωπο των μικροτήτων. 'Η άληθινή γενναίότητα δείχνεται όταν, μα-

κρυά από κάθε σκέψη και συμφεροντολογικό ύπολογισμό, ριχτούμε στην μάχη με μοναδική μας σκέψη την κοινή ωφέλεια και σωτηρία. Στην περίπτωση λοιπόν αυτή η θεωρία ως είναι μία καθαρά ωφέλιμη ενέργεια, που σκοπόν έχει να υποβοηθήσει την πράξη.

Οι Άθηναίοι και γενικότερα οι Έλληνες κατάρθωσαν να συνδυάσουν τις δύο αντίθετες έννοιες. Και ήταν και αυτό μία αίτια της μεγαλωσύνης και του μεγαλείου των Άθηνων. "Όταν ομιλούμεν περί επιτυχίας συνδυασμού των δύο έννοιων έννοομεν την πλήρη ταυτότητα μεταξύ τους. Δηλαδή η θεωρία να τίθεται κατά γράμμα στην πράξη. Το «κατά γράμμα» σημαίνει στις κύριες γραμμές, στην ουσία. Δεν πρέπει η πράξη να είναι απερίσκεπτη ενέργεια, ούτε θεβιασμένη. Πρέπει να απορρέει από την προσεκτική μελέτη, την επίμονη και κοπιαστική που να γίνεται χάριν καλύτερας εφαρμογής στην πράξη και που να απορρέουν απ' αυτή περισσότερες ωφέλειες. Η διά μέσου των αίωνων πείρα απέδειξε ότι, η άνευ προηγουμένης μελέτης έκτελεση ενός έργου αποβαίνει επιζήμια τόσο για το άτομο όσο και για το σύνολο. Το καθήκον τόσο προς τον εαυτόν μας όσο και προς το σύνολο μας εξαναγκάζει να συνδυάσωμε τις δύο έννοιες. Ο Άθηναίος πολίτης έχοντας αναπτυγμένη στο έπακρο την επίγνωση του καθήκοντος προς το σύνολο για την κοινή ωφέλεια, και την επίγνωση του καθήκοντος προς τελειοποίηση του ίδιου του εαυτού, κατάρθωσε με μία αξιοθαύμαστη τελειότητα να συνδυάση τη θεωρία με την πράξη και να ανυψώση εις πόλιν περιοπής τις Άθηνες.

Η θεωρία και πράξη βρίσκουν εφαρμογή σε όλους τους τομείς της ζωής. Υπάρχουν στη ζωή πολλές θεωρίες ζωής. Όμως στο θάθος όλες διδάσκουν το ίδιο και απ' όλες θγάζει κανείς το ίδιο συμπέρασμα. "Ότι στη ζωή του ο άνθρωπος πρέπει να τείνη να φθάσει

προς το τελειότερο και ότι στη ζωή του θα συναντήσει δυσκολίες που θα τις αντιμετώξει μόνον με αυτοκυριαρχία και θάρρος. Και βλέπουμε ανθρώπους να θέτουν τις θεωρίες αυτές κίνητρο και βάση της ζωής τους.

Η Χριστιανική αντίληψη περί θεωρίας και πράξης έγκειται στην αξία της μελλοντικής μετά θάνατον ζωής. Οι πράξεις του Χριστιανού πρέπει να κατευθύνονται από την κινητήρια δύναμη που λέγεται αγάπη. Πριν να ενεργήσει ως ενεργήσει με βάση την χριστιανική του συνείδηση που του επιτάσσει την πράξη τη σύμφωνη προς το νόμον του Θεού. Τα ζητήματα που θα τον απασχολούν κατά τη θεωρίαν θα πρέπει να είναι ή όσον το δυνατόν μικρότερα απομάκρυνση από την ωφελιμιστική για το σύνολο πράξη.

Συγκαμφαλικοί μπορούμε να πούμε ότι η θεωρία και πράξη πρέπει να συνάδουν. Η θεωρία να γίνη ο φάρος και η κατευθυντήρια δύναμη της πράξης, που με τη σειρά της θα αποβή ο πραγματικός καθρέπτης της ψυχής του ανθρώπου.

Ο Θουκυδίδης μέσα από την ρήση του «φιλοκαλούμεν μετ' εὐτελείας και φιλοσοφούμεν άνευ μαλακίας» αφήνει να διαφανή όχι μόνον η εικόνα των Άθηνων, αλλά και η εικόνα μίας πανανθρώπινης αλήθειας. Διά μέσου των αίωνων διεφάνη η καθαρότητα και διαύγεια του νοήματος που κρύβουν οι τέσσαρες έννοιες. Και συγχρόνως πήραμε διδάγματα μέσα από την όλη υπόθεση. Διδάγματα αιώνια που θα στέκουν έσαει. "Ότι ο άνθρωπος πρέπει να φροντίζει και μεριμνά για το θάθος και όχι για την επιφάνεια και ότι αι πράξεις του πρέπει να είναι απόρροια της έσωτερικής του διάθεσης και του έσωτερικού σκέπτεσθαι και ενεργείν.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ
(Στ'β)

ΠΩΣ ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΠΟΥ ΕΞΑΠΕΛΥΣΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ Η ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ.

Ο τρόπος ζωής του ανθρώπου της σημερινής εποχής, και γενικότερα η ζωή του αιώνα τούτου, αποτελεί ένα διαμετακομιστικό σταθμό, ένα σύνδεσμο ανάμεσα στον τρόπο ζωής των ανθρώπων του παρελθόντος που εξηρτάτο άμεσα από το πολιτιστικό και επιστημονικό του επίπεδο και δυνατότητες, και το μέλλον όπως αρχίζει να διαγράφεται ύστερα από την ανακάλυψη και την τοποθέτηση κάτω από την εξουσία του πνεύματος του ανθρώπου δυνάμεων νέων που αρχίζουν να δίνουν μία διαφορετική τροπή και τροχιά στη ζωή, μporω να πω συνοπτικά, του πλανήτη μας. Καινούργιοι δρόμοι, νέες δυνατότητες, πρωτοφανέρωτα προβλήματα εμφανίζονται μπροστά στο σημερινό διασταχτικό άνθρωπο.

Γιατί από την εμφάνισή του ο άνθρωπος με το λογικό του άρχισε να αναπτύσσει και να δημιουργή ένα αξιόλογο πολιτισμό φτάνοντας πολλές φορές στην ανώτατη βαθμίδα καλλιέργειας των γραμμάτων, της Τέχνης και σ' ένα μεγάλο σχετικά επίπεδο ανάπτυξης της επιστήμης. Άλλά δεν είχε κατορθώσει να ανακαλύψη τις τεράστιες φυσικές δυνάμεις και να τις χρησιμοποιήσει για σκοπούς ειρηνικής ανάπτυξης ή για καταστρεπτικούς. "Ετσι το μέγεθος και τα αποτελέσματα κάθε σύγκρουσης ανθρώπων ή λαών ήταν σχετικά μικρά και δεν μπορούσαν να επιφέρουν βασικές αλλαγές στη ζωή του πλανήτη μας και να τη μεταβάλουν στα θεμέλια της.

Παρατηρούμε έτσι ότι ένα νέο τεράστιο, θεμελιώδες πρόβλημα προβάλλει. Το πρόβλημα της εύρεσης τρόπου αντιμετώπισης του μέλλοντος, όπως διαγράφεται υ-

στερα από την ανακάλυψη των καινούργιων γιγαντιαίων δυνάμεων της Φύσης. Γιατί τουτο μπορεί να είναι ή καταστρεπτικό ή ειρηνικό.

Καταστρεπτικό γιατί, όπως είπαμε προηγουμένως, μπορεί να έχει αποτελέσματα που να μεταβάλουν τη φύση του πλανήτη απόλυτα.

Ειρηνικό γιατί κάτω απ' τις νέες εφευρέσεις, το νέο τρόπο ζωής, νέοι όριζόντες ευδαιμονίας προβάλλουν, έτσι που ο μελλοντικός άνθρωπος να διαφέρει όλότιστα απ' τον άνθρωπο του παρελθόντος.

Η λύση του έρωτήματος τούτου εξαρτάται από τον άνθρωπο και μόνο και είναι ή ίδια όπως την αντιμετώπισαν — διαφορετικά θέβαια — οι άνθρωποι του παρελθόντος όπως διερωτούνται οι άνθρωποι της σημερινής εποχής και όπως πάντοτε, όσο υπάρχουν άνθρωποι με λογικότητα, θα την αντιμετωπίζουν. Έξαρτάται από την έσωτερική καλλιέργεια του ανθρώπου. Γιατί ο άνθρωπος αποτελείται από πνεύμα και ύλη. Το πνεύμα περιέχει μέσα του και το στοιχείο του αγαθού αλλά και το στοιχείο του κακού. Γενικότερα το πνεύμα του ανθρώπου αποτελείται από αισθήματα συμφέροντος, μίσους, πάθη αλλά και από το αίσθημα της αγάπης, της όμόνοιας και τόσα άλλα.

"Αν τα πρώτα αναπτυχθούν σε βάρος των άλλων, τότε τα αποτελέσματα θα είναι τρομαχτικά σε καταστροφική έκταση, ενώ όταν τα αισθήματα του καλού υπερνικήσουν πατάσσοντας το φθόνο, καταβάλλοντας τα κατώτερα ένστικτα της ψυχής, τότε στο μελλοντικό κό-

σμο θα υπάρξει ειρήνη και ευδαιμονία.

Κλειδί λοιπόν της ευδαιμονίας είναι ή καταστολή, ή εξαφάνιση του κακού (εαυτού) και ή ανάπτυξη του αγαθού τομέα της ανθρώπινης ψυχής.

Αυτά τα προβλήματα δεν αντιμετωπίζονται μονάχα από τον άνθρωπο σαν μονάδα αλλά και από το κοινωνικό σύνολο, γιατί πολλοί άνθρωποι αποτελούν την κοινωνία και αν το άτομο είναι αγαθό, τότε ή κοινωνία θα είναι ωφέλιμη. Άντίστροφα κοινωνία που αποτελείται από άτομα που παρασύρονται από τα πάθη τους, θα διαγράψει και αυτή ρόλο αντικοινωνικό.

"Ένας άλλος κίνδυνος είναι δυνατό να παρουσιασθή στον άνθρωπο, στην περίπτωση που ή μελλοντική ζωή διαγράφεται ειρηνική.

Η τεράστια πρόοδος είναι φυσικό να φέρη μεγάλη ευδαιμονία στον υλικό τομέα. Άλλά βρίσκοντας ο άνθρωπος του μέλλοντος όλοένα και περισσότερες χαρές και απολαύσεις στην υλική ζωή είναι δυνατό να παραμελήση και να αποσπασθή σιγά-σιγά από τον ιδεατό του χαρακτήρα, να χάση δηλαδή το αληθινό νόημα της ζωής από τα μάτια του. Άλλά ή Πνευματική μορφή είναι ή ανώτερη και ή αληθινή. Φεύγοντας από την επιφάνεια της θα κατανήσει έραστής τούτης της άνετης ζωής και των πειρασμών της, θα αναπτύξη το ζωικό του εαυτό, αποκτώντας έτσι όλα τα ελαττώματα, πάθη και συμφέροντά της. Άλλά έτσι θα ξαναεμφανισθή ο κίνδυνος καταστροφής.

Βλέπουμε πως και ή ζωή του μελλοντικού ανθρώπου θα πρέπει να είναι ένας αδιάκοπος αγώνας για τη

διατήρηση του αγαθού εαυτού του και μία πάλη ενάντια στους ζωϊκούς πειρασμούς του περιβάλλοντος.

Πώς θα μπορούσε όμως ο νέος του μέλλοντος να βρη τον αληθινό του προορισμό; Να ένα πρόβλημα που θα πρέπει να απασχολήσει έμάς τους σημερινούς ανθρώπους που αποτελούμε τη βάση του ανθρώπου του μέλλοντος. Είναι όμως απαραίτητο για μια καλύτερη επιστημονική γνώση των θετικών και τεχνολογικών επιστημών ν' αφιερώνεται περισσότερος χρόνος. Άλλ' αν ίσως αυτό πραγματοποιηθή τότε πως θα μporή ο άνθρωπος να παίρνη μια βαθύτερη ανθρωπιστική μόρφωση;

Η λύση βρίσκεται στο συγκερασμό των δυο αυτών αντίθετων μορφωτικών στοιχείων — του ανθρωπιστικού και του θετικού — πλαισιούμενο από την ώριμότητα που θα αποκτήση ο άνθρωπος του μέλλοντος και τη μορφωτική πείρα του δασκάλου (που με το πέρασμα των χρόνων θα αναπτυχθή σε ένα πληρέστερο βαθμό).

Συμπερασματικά λοιπόν βλέπουμε ότι πολύ μεγαλύτεροι κίνδυνοι απειλούν τη ζωή του πλανήτη μελλοντικά και ότι ή απομάκρυνσή τους είναι έργο δύσκολο και λεπτό. "Ας ελπίσουμε πως ο άνθρωπος του μέλλοντος θα φανή αξίος να διασκελίση και να φέρη σε μίαν άρμονική συνεργασία μαζί του το περιβάλλον και τη φύση μέσα στην όποία ζεί. Άκόμα πως αυτή ή άρμονία θα κυριαρχήση και στο έσωτερικό του είναι.

ΜΑΜΑΣ ΧΑΤΖΗΧΡΙΣΤΟΦΗΣ
(Στ'θ)

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Α'θ)

ΠΩΣ ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΠΟΥ ΕΞΑΠΕΛΥΣΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ
Η ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο άνθρωπος γεννήθηκε γυμνός κι άνισχυρος μπροστά στην τυφλή άγρια φύση αλλά έπεκράτησε, γιατί ήταν προικισμένος με μια ιδιαίτερη δύναμη: τὸ λογικό. Πάλαψε με τὰ ζῶα, με τὰ ποτάμια, με τούς άλλους ανθρώπους και μ' όλη την έξωτερική φύση για να ικανοποιήσει τές άτομικές του ανάγκες, διαθέτοντας σέ τούτο τόν άγώνα όλα του τὰ όπλα: τή φυσική του δύναμη και τήν πονηριά. Για να μπορέσει να επιβληθῆ στές δυνάμεις που τόν πολιορκούσαν όλοϋθε άσφυκτικά έπρεπε να καταφέρει να τές χαλιναγωγήσει, να τές συντριψῆ με κάθε μέσο, δημιουργώντας άλλες πιο δυνατές, τές όποιες όμως να έχη στήν άπόλυτη διάθεση του. Πραγματικά μπόρεσε κι έφτιασε τούτες τές δυνάμεις, έξεψε τὰ ποτάμια να τού γυρίζουν τές ηλεκτρικές μηχανές του, έβαλε τὰ ζῶα να τού μετουσιώνουν τὸ χόρτο σέ κρέας για τήν τροφή του και να διαθέτουν τήν φυσική μυϊκή τους δύναμη για χατήρι του και γενικά έγινε ό παντοδύναμος κύριος τῆς γῆς. Άλλά μπόρεσε να έπιτυχη και τὸ δεύτερο μέρος, δηλαδή να έξουσιάζῆ τές καινούργιες πιο δυνατές δυνάμεις που έφτιασε για να χαλιναγωγήσει τές παλιές; "Η μήπως έπαθε σαν τὸ ψαρά που άφου λευτέρωσε τὸ τέρας άπ' τὸ μπουκάλι για να ικανοποιήσῃ μερικῆς πρόσκαιρες έπιθυμίες του κατάντησε να γίνη δοϋλός του; Σέ τούτη τήν έρώτηση θα προσπαθήσω να άπαντήσω άφου πρώτα έξετάσω ένα-ένα τούς κινδύνους και τές ωφέλειες που προκύπτουν, προβλέποντας έτσι με μόνο κριτήριο τόν καθαρό νοϋ τήν μελλοντική όψη τῆς ανθρώπινης κοινωνίας.

Ο πρώτος και σοβαρώτερος κίνδυνος που όλοι συναισθάνονται και φοβοϋνται είναι ό άφανισμός του ανθρώπινου γένους και ή τέλεια καταστροφή του πλανήτου μας άπό μια βίαιη νέκρωση τῆς ζωῆς που θα προέλθῃ με μια μελλοντική παγκόσμια σύρραξη ή με ένα κακό ύπολογισμό τῶν έπιστημόνων που χειρίζονται τές τεράστιες τούτες δυνάμεις. "Ηδη έχει στά χέρια του ό άνθρωπος τὸ θεριό, τήν "Ατομική ένέργεια" μπορεί να στέλλῃ στὸ διάστημα πυραύλους, μπορεί να φτιάχνῃ μικρόβια πολύ πιο θανατηφόρα άπό τὰ συνηθισμένα και γενικά μπορεί να καταστρέψῃ ό ένας τόν άλλο όποια στιγμή τὸ θελήσῃ. Άλλά θα τὸ θελήσῃ ποτέ αυτό; Θα κάμῃ τέτοιο πράγμα ό λογικός άνθρωπος με τὸ μυαλό που διαρκῶς αναπτύσσεται χωρίς να ύπολογίσει τές φοβερές συνέπειες;

Ο δεύτερος κίνδυνος είναι πολύ πιο ύπουλος άπό τόν πρώτο, προχωρεῖ σιγά-σιγά στὸ σκοπό του χωρίς να

βιάζεται, φέρνοντας τόν άνθρωπο σέ μια κατάσταση πολύ πιο χειρότερη άπό τὸ θάνατο: τήν ύποδούλωση στές μηχανές. Θα ζῆ όχι για τόν έαυτό του αλλά για να ύπηρετῆ τὰ μηχανήματα που ό ίδιος έπλασε για δικό του καλό. Θα γίνη άπό λογικό συναισθηματικό ζῶο με έσωτερικό κόσμο μια άπλη ύπολογιστική μηχανή, ένα ρομπότ.

Ο τρίτος κίνδυνος προχωρεῖ άπ' τόν ίδιο δρόμο αλλά ακριβῶς αντίθετα. Και έξηγοϋμαι: έχοντας ό άνθρωπος τές μηχανές να δουλεύουν για λογαριασμό του θα πῆ: «Άφου οί μηχανές δουλεύουν για μένα κάμνοντας μου όλες τές σωματικές δουλειές και πνευματικούς ύπολογισμούς, γιατί να κουράζωμαι έγώ;» και θα πάψῃ να σκέφτεται, θα πάψῃ να εργάζεται, πισωδρομώντας έτσι στήν εξέλιξη και γινόμενος όμοιος με τόν πρωτόγονο άνθρωπο.

Βέβαια τὰ πράγματα δέν είναι τόσο άπελπιστικά όσο φάνηκαν ως τώρα, ούτε και μπορούμε να γυρίσουμε, όπως ύποστηρίζουν πολλοί, στήν πρωτόγονη φυσική ζωή. Πρέπει να φροντίσουμε να προσαρμοστοϋμε στές νέες συνθήκες γιατί στήν εξέλιξη επικρατεῖ πάντα ό προσαρμοστικώτερος τύπος. Με τήν γιγαντιαία ανάπτυξη τῆς Τεχνικής ό άνθρωπος κατάφερε να άποκτήσῃ μια όνειρευτὰ άνετη ζωή και να ικανοποιήσῃ αρκετὰ τήν όρμη του για μάθηση και για εύρεση τῆς αλήθειας. Και τούτοι οί κίνδυνοι δέν θα είναι τόσο μεγάλοι αν παράλληλα με τές φυσικές αναπτύσσονται και οί ανθρωπιστικές έπιστήμες, γιατί ένας άνθρωπος με τή σημασία τῆς λέξης δέν είναι δυνατό να καταστρέψῃ τὸ συνάνθρωπό του.

Η Τεχνική εξέλιξη ήταν μια αναγκαιότητα που έπεβλήθη άπό τή φύση και τές όρμές του ανθρώπου, και που ακόμα εξακολουθεῖ να ύπάρχῃ. Διαρκῶς ό άνθρωπος θα προσπαθῆ με μεγαλύτερες δυνάμεις να χαλιναγωγήσει τές άλλες που ό ίδιος έπλασε για να συντριψῆ τές προηγούμενες που στραφήκανε εναντίον του, διαρκῶς θα είναι αναγκασμένος να κατασκευάζῃ τεράστιες δυνάμεις έστω και με τόν κίνδυνο τῆς καταστροφῆς του. "Ετσι μπορούμε να φανταστοϋμε τόν μελλοντικό άνθρωπο, όπως και τὸ σημερινό, να παλαίῃ ενάντια στους κινδύνους και τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς, είτε φυσικά είναι είτε ό ίδιος δημιούργησε.

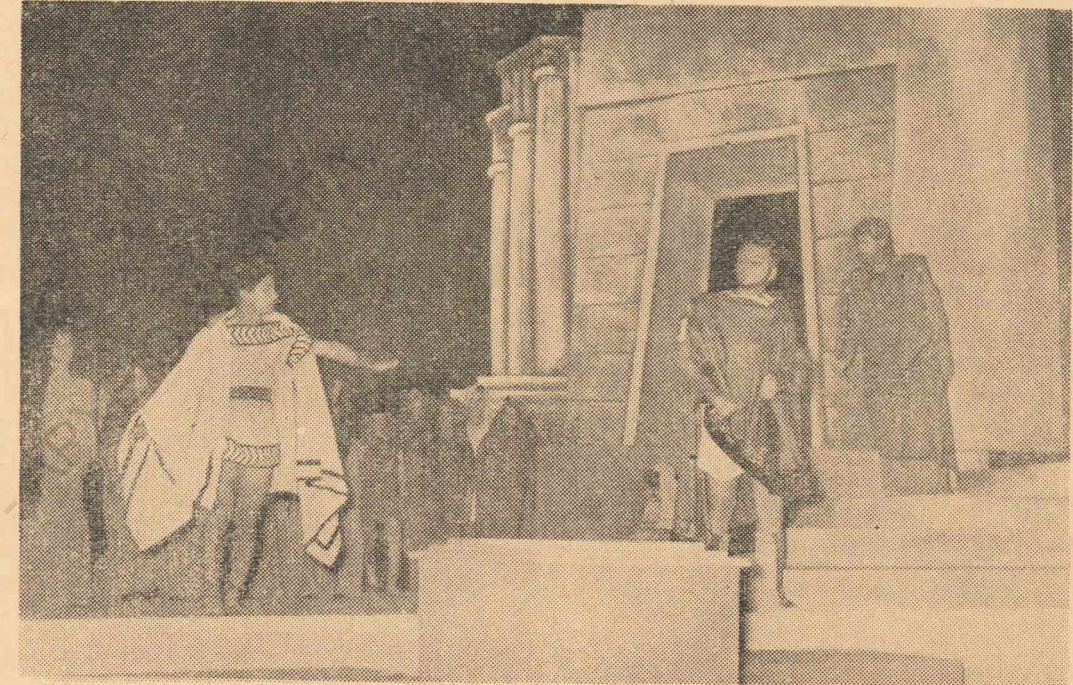
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ
(Στ'β)

Έγνώριζον ότι ό άνθρωπος καταλαμβάνεται άπό αίσθημα νοσταλγίας, όταν άπομακρύνεται τῆς πατρίδος του, ήδη όμως γνωρίζω ότι ύφίσταται παρόμοιον συναισθημα και όσον άφορᾷ αὐτὴν ταύτην τήν Γῆν. Έν πάση περιπτώσει, δέν ύπάρχει ωραιότερον πράγμα εἰς τὸν κόσμον άπό τήν πατρίδα μας τήν Γῆν, ἐπὶ τῆς όποιᾶς είναι δυνατόν να θαδίζωμεν να εργάζωμεθα και να άναπνέωμεν.

ΓΚΕΡΜΑΝ ΣΤΕΠΑΝΟΒΙΤΣ ΤΙΤΩΦ

Θ Ε Α Τ Ρ Ι Κ Η Κ Ι Ν Η Σ Ι Σ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΙΚΕΤΙΔΕΣ

Γυναίκες τού χορού, Άδαμίδης (ΘΗΒΑΙΟΣ ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ), τὰ παιδιά τῶν Άργείων Στρατηγῶν, Μάμας Χατζηχριστοφῆς (ΘΗΣΕΑΣ), Καλλῆς (ΑΔΡΑΣΤΟΣ)

Δ Ι Α Ν Ο Μ Η

ΑΔΡΑΣΤΟΣ, βασιλιάς τού "Αργους
Κυριάκος Καλλῆς (Στ')

ΑΙΘΡΑ, μητέρα τού Θησέα ... Νίκη 'Ιακωβίδου (Στ')

ΘΗΣΕΑΣ, βασιλιάς τῆς 'Αθήνας
Μάμας Χατζηχριστοφῆς (Ε')

ΚΗΡΥΚΑΣ ΘΗΒΑΙΟΣ ..... Άδάμος Άδαμίδης (Στ')

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ ΑΡΓΕΙΟΣ ... Πολ. Νικολάου (Στ')

ΕΥΑΔΝΗ ..... Παναγιώτα Άγιομαμίτου (Ε')

ΙΦΗΣ ..... Άντώνιος Σιδεράς (Ε')

ΠΑΙΔΙΑ, όρφανά τῶν Άργείων άρχηγῶν που σκοτώθηκαν στή Θῆβα: Γρηγόριος Πασχαλίδης (Β'), Νίκος Πέρναρος (Α'), Δημήτριος Πετρίδης (Α'), Γεώργιος Παναγιῆ (Α'), Άνδρέας Μιχαῆλ (Α'), Πέτρος Χαράλαμπος (Α'), Άντώνιος Χρίστου (Α'), Άλκης Χριστοφίδης (Α')

ΑΘΗΝΑ ..... "Ελλη Άρέστη (Στ')

Χ Ο Ρ Ο Σ

Α' 'Ημιχόριον: Άργεῖες κυράδες, μάνες τῶν άρχηγῶν που σκοτώθηκαν στή Θῆβα:
Χρυσταλλῆν Άνδρονίκου (Στ')
Άνδρούλα Γιασεμῆ (Ε')

Εϋη Γιωργαλλῆ (Ε')
Έλενίτσα Μιχαῆλ (Ε')
'Ηρούλα Παγιαῖση (Στ')
Έλενη Σκούρου (Δ')
'Ηθῆ Σπανοϋ (Ε')

Β' 'Ημιχόριον: Γυναίκες τῆς ακολουθίας τῶν:

Νίτα Κουλλαπῆ (Δ')
Λυδία Παπαδοπούλου (Δ')
Σοφία Παπαϊωάννου (Δ')
Μάρω Σάββα (Ε')
Εϋα Στεφανίδου (Δ')
Νίτσα Χαράλάμπος (Δ')
Άνδριανῆ Χατζηγεωργίου (Δ')

ΚΟΡΥΦΑΙΑ ..... Άντροϋλα Προκοπίου (Ε')

Υποβολεϋς: Χριστάκης Χριστοφίδης (Στ')

Όδηγός Σκηνῆς - Φροντιστής: Πετρ. Πετρίδης (Στ')

Συνεργεῖον Σκηνικῶν:

Χριστάκης Χατζηγεωργίου (Στ')
Άνδρέας Κόκκινος (Στ')
Δημήτριος Παναγιδῆς (Ε')
Λοῖζος Σιακαλλῆς (Ε')
Χαράλαμπος Χαράλαμπος (Ε')
'Ιάκωβος Παπαϊακώβου (Γ')

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΜΗΔΕΙΑ

Γυναίκες του χορού, Άγιομαίτου (ΚΟΡΥΦΑΙΑ), Προκοπίου (ΜΗΔΕΙΑ), τὰ παιδιά τῆς Μήδειας

Με τὴν παράσταση τῆς «Μήδειας» τοῦ Εὐριπίδη, ποὺ ἔδωσαν τὰ Γυμνάσια Ἄρρ. καὶ Θηλ. στὶς Ἰουλίους, στερέωσαν μιὰ θαυμάσια παράδοση στὴ διδασκαλία τοῦ ἀρχαίου δράματος. Χρησιμοποιοῦμε τὸν ὄρο δ ι δ α σ κ α λ ί α, ὄχι μονάχα γιατί εἶναι καθιερωμένος, ἀλλὰ γιατί ἀκριβῶς οἱ παραστάσεις αὐτὲς ἐντάσσονται καὶ ὁλοκληρώνουν τὸ διδακτικὸ ἔργο τοῦ σχολείου.

Ἀρχαία τραγωδία διδάσκεται στὶς δυὸ τελευταῖες τάξεις τοῦ Γυμνασίου. Τὸ ὠρολόγιο πρόγραμμα ὅμως καὶ ἡ ἀναλυτικὴ ἐξέταση τοῦ κειμένου κομματιάζουν τὸ ἔργο καὶ ἀφαιροῦν ἀπὸ τὸ μαθητὴ τὴν ἰκανότητα νὰ τὸ χαρῆ σὰν καλλιτεχνικὸ σύνολο — ὅσο κι ἂν προσπαθῆσῃ ὁ καθηγητὴς ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ ξανασυνδέσῃ τὰ κομμάτια του. Κι ἔπειτα, εἶναι γνωστὸ πὼς ἕνα θεατρικὸ ἔργο εἶναι γιὰ νὰ βλέπεται κι ὄχι γιὰ νὰ διαβάζεται· μονάχα πάνω στὴ σκηνὴ ὁλοκληρώνεται.

Ὡστόσο ἡ παράσταση τῆς «Μήδειας» ξεπέρασε πολὺ τὰ ὅρια μιᾶς σχολικῆς παραστάσεως καί, χωρὶς ὑπερβο-

λή, ἦταν ἕνα καλλιτεχνικὸ ἐπίτευγμα. Αὐτὸ ὀφείλεται πρῶτα-πρῶτα στὴ δουλειὰ καὶ τὴν πείρα τοῦ καθηγητῆ κ. Παν. Σέργη ποὺ σκηνοθέτησε τὸ ἔργο. Πῆρε παιδιά τοῦ σχολείου καὶ τ' ἀνέβασε τόσο πού στὴ δραματικὴ ἐκφραση ἀγγίξαν τὰ ὅρια ἔμπειρων ἠθοποιῶν· ὁ Μάμας Χατζηχριστοφῆς, ἡ Ἀνδρούλα Προκοπίου, ὁ Δημήτρης Ποταμίτης, ἡ Ἑλλη Σκούρου, ὁ Μιχαλάκης Ἀθρααμίδης, ὁ Δημ. Σαμψῶν κι ὁ Ἀντώνης Σιδεράς μᾶς ἔδωσαν ἀξέχαστες στιγμὲς τραγικῆς συγκινήσεως. Φανερὸ πὼς τὰ παιδιά ἐνίωσαν κι ἀκολούθησαν τὸ Δάσκαλο. Ὁ Χορὸς, λιτὸς στὶς κινήσεις του, συμμετεῖχε ἀπόλυτα στὴν πορεία τοῦ ἔργου.

Ἡ σκηνικὴ ἐπιμέλεια ἦταν τοῦ καθηγητῆ κ. Μπισκίνη — θαυμάσια ἰδέα νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ σκηνικὸ τὰ προπύλαια τοῦ Σχολείου. Οἱ ἐνδυμασίαι τῆς κ. Ε. Σολέα, ἡ μουσικὴ ὑπόκρουση τοῦ κ. Γ. Μιχαηλίδη κι ἡ μετάφραση τοῦ Π. Πρεβελάκη. Ἡ διανομὴ τῶν ρόλων ἦταν ἡ ἀκόλουθη:

Δ Ι Α Ν Ο Μ Η

ΠΑΡΑΜΑΝΑ ..... Ἑλλη Σκούρου (Ε΄)
ΜΗΔΕΙΑ ..... Ἀνδρούλα Προκοπίου (ΣΤ΄)
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ..... Δημήτριος Σαμψῶν (Ε΄)
ΚΡΕΟΝΤΑΣ ..... Μιχαλάκης Ἀθρααμίδης (Ε΄)
ΙΑΣΟΝΑΣ ..... Μάμας Χατζηχριστοφῆς (ΣΤ΄)
ΑΙΓΕΑΣ ..... Ἀντώνιος Σιδεράς (ΣΤ΄)
ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ ..... Δημήτρης Ποταμίτης (Ε΄)
ΠΑΙΔΙΑ ..... Παντελῆς Παντελίδης
Κωστῆς Χατζηγιῶργης

Χ Ο Ρ Ο Σ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ: Παναγιώτα Ἀγιομαίτου (ΣΤ΄)
Α΄ Ἡμιχόριον: Ἑλενίτσα Μιχαήλ (ΣΤ΄)
Νίτσα Ὀδυσσεῶς (Δ΄)
Ἀνδρούλα Οἰκονομίδου (Ε΄)
Ἀνδρούλα Παπαγεωργίου (Ε΄)
Σοφία Παπαϊωάννου (Ε΄)
Ἀνδρούλα Τουμάζου (ΣΤ΄)
Ἀνδριανὴ Χατζηγεωργίου (Ε΄).

Β΄ Ἡμιχόριον: Μάρω Σάββα (ΣΤ΄)
Ἀνδρούλα Θεοδώρου (ΣΤ΄)
Ἑλλη Θεοδώρου (Δ΄)
Δήμητρα Κοκκίνου (ΣΤ΄)
Ἐλευθερία Νικολάου (Δ΄)
Γαθριέλλα Τσαγγαρίδου (Ε΄)
Εὐτυχία Χατζηλίλια (ΣΤ΄).
Συμεὼν Παστὸς (ΣΤ΄)
Ὑποβολεὺς: Κίκης Λεβέντης (ΣΤ΄)
Ὁδηγὸς Σκηνῆς: Ἀχιλλεὺς Ἀχιλλέως (ΣΤ΄)
Φροντισταί: Ἀνδρέας Σαββίδης (ΣΤ΄)

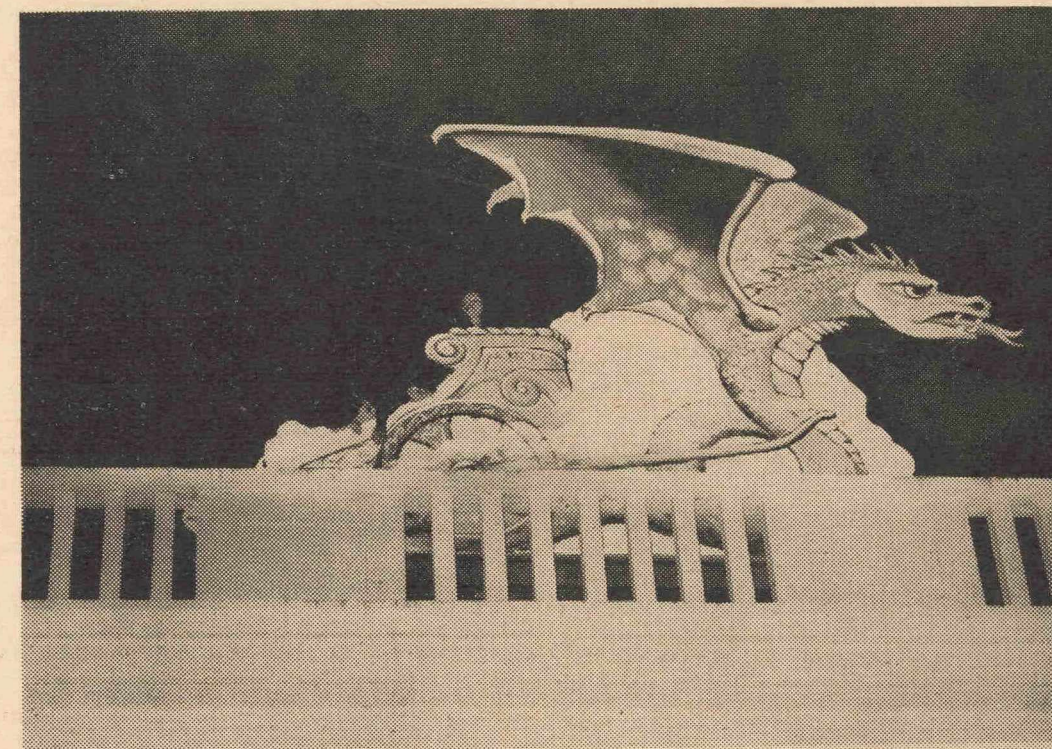
Τεχνικὸν Συνεργεῖον:

Χαράλαμπος Χαραλάμπος (ΣΤ΄)
Μάρκος Παρτζίλης (Ε΄)
Ἰάκωβος Παπαϊακώβου (Δ΄)
Ἀντῆς Παντελίδης (ΣΤ΄)
Δημήτριος Παναγίδης (ΣΤ΄)
Ἀντῆς Νικολάου (Ε΄).

ΧΡ. ΜΗΛΛΙΩΤΗΣ

Ἀγιομαίτου (ΚΟΡΥΦΑΙΑ), Προκοπίου (ΜΗΔΕΙΑ), Σαμψῶν (ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ), τὰ παιδιά τῆς Μήδειας, Χατζηχριστοφῆς (ΙΑΣΩΝ).

Τὸ ἄμα τῆς Μήδειας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΚΥΠΡΟΥ
(ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Έν Λευκωσία τῆ 6ῃ Ἰουλίου 1961.

Ε.Κ.Σ.Κ. 2032
Πρὸς τοὺς Κυρίους
Γυμνασιάρχας τῶν Ἑλληνικῶν Γυμνασίων
Εἰς Ἀμμόχωστον.

Ἀξιότιμοι κύριοι,

Δεχθῆτε, παρακαλῶ, τὰ θερμὰ μου συγχαρητήρια διὰ τὴν λίαν ἐπιτυχή διδασκαλίαν τῆς Μῆδειας τοῦ Εὐριπίδου τὴν γενομένην ὑπὸ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν Γυμνασίων κατὰ τὴν χθεσινήν ἑσπέραν.

Τὰ συγχαρητήριά μου ταῦτα παρακαλῶ νὰ διαβιβάσητε πρὸς τὸν σκηνοθετήσαντα τὸ ἔργον κ. Π. Σέργγιν ὡς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς συντελέσαντας εἰς τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ, ἰδιαίτερως δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ μαητριάς τοὺς ὑποδύσαντας τοὺς τὸσον δυσκόλους ρόλους τῆς τραγωδίας ταύτης.

Μετὰ τιμῆς,
Δρ. Κ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΙΣ (ὕπ.)
Πρόεδρος Ἑλληνικῆς
Κοινοτικῆς Συνελεύσεως

Έν Ἀμμοχώστῳ τῆ 6ῃ Ἰουλίου 1961.

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Ταχ. Κιβ. Ἀρ. 41

Ἑλλογιμοὺς Γυμνασιάρχας,

Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου Ἀμμοχώστου

κ.κ. Ι. Ἀναγνωστόπουλον καὶ

Γ. Δημητρίου,

Ἐνταῦθα.

Ἑλλόγιοι Κύριοι,

Εἶχα φέδ τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθῆσω τὴν παράστασιν τῆς Μῆδειας, ἣτις ἔλαβε χώραν ἐμπροσθεν τῶν Προπυλαίων τοῦ Γυμνασίου τῆς πόλεως καὶ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ διαβιβάσω πρὸς ὑμᾶς καὶ δι' ὑμῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ τὰς μαητριάς τοῦ Γυμνασίου, πού ἔλαβον μέρος εἰς αὐτὴν τὴν προσπάθειαν, τὰ πλέον θερμὰ καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήριά μου διὰ τὸν θαυμάσιον τρόπον μετὸν ὁποῖον ἐπαρουσιάσθη ἕνα τὸσον δυσκόλον ἔργον εἰς τὸ Κοινόν τῆς πόλεως.

Εἰλικρινῶς ἠσθάνθημιν μεγάλην συγκίνησιν διότι τὸ Γυμνάσιον μας δὲν περιορίζεται ἐντὸς τῶν στενῶν περιθωρίων τῆς σχολικῆς ζωῆς καὶ εἰς τὴν ἀπὸ καθέδρας διδασκαλίαν μόνον, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται πρὸς πλατυτέροὺς ὀρίζοντας με-

Ε Π Ι Τ Ρ Ο Π Ε Ι Α
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Ἀμμοχώστος τῆ 7ῃ Ἰουλίου 1961.

Ὅδος Ὀρηνίου Ἀρ. 2
Ταχ. Κιβ. Ἀρ. 130
Τηλέφωνον Ἀρ. 3469
Πρὸς τοὺς Ἑλλογιμοὺς Γυμνασιάρχας
Ἑλληνικῶν Γυμνασίων Ἀμμοχώστου

Ἐνταῦθα.

Ἑλλόγιοι Κύριοι,

Παρακαλοῦμεν ὅπως ἀνακοινώσητε καταλλήλως τὴν κάτῳ ἀπόφασιν τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας Ἀμμοχώστου:-

«Ἡ Ἐφορεία, παρακολουθήσασα τὴν πολὺμηνον καὶ ἐπίμοχθον ἐργασίαν καὶ προσπάθειαν ἣτις κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ Β. Γυμνασιάρχου κ. Παναγιώτη Σέργγιν καὶ τῶν ἄλλων συνεργατῶν τοῦ πρὸς ἐπιτυχή παρουσίασιν ἀπὸ σκηνῆς τῆς Τραγωδίας τοῦ Εὐριπίδου «Μῆδειαν», ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκφράσῃ τόσον πρὸς τὸν διδάξαντα καὶ τοὺς συνεργάτας του ὅσον καὶ τοὺς μαθητὰς καὶ μαητριάς οἵτινες ὑπεδύθησαν τοὺς σχετικoὺς ρόλους τὴν ἀπόλυτον ἱκανοποίησιν τῆς, ὁμοῦ μετὰ τῶν θερμότητων συγχαρητηρίων αὐτῆς.»

Μετὰ τιμῆς
Δ. Ν. ΜΑΡΑΓΚΟΣ (ὕπ.)
Προεδρεύων

τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ μετουσιώσῃ εἰς ἀληθινὴν τέχνην τὴν ἀρχαίαν τραγωδίαν ζωντανεύοντάς τὴν εἰς ὅλας τῆς τὰς μορφᾶς καὶ ὅλας τῆς τὰς ἐκφάνσεις καὶ νὰ ἀναδημιουργήσῃ τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν θέατρον, τὸ ὁποῖον ἀπέτελεσε τὴν θάσιν καὶ τὴν ἀφετηρίαν τῆς ἀληθινῆς δημιουργικῆς θεατρικῆς τέχνης καὶ κινήσεως ἀνά τὴν ὕψηλιον.

Ἐνα μεγάλον «εὖγε» ἀνήκει εἰς τὸν Β. Γυμνασιάρχην κ. Παναγιώτην Σέργγιν, ὁ ὁποῖος ἐσκηνόησε τὸ ἔργον καὶ ὁ ὁποῖος ἔδειξε διὰ μίαν ἀκόμη φοράν πόσα πολλὰ δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν θεατρικὴν κίνησιν τοῦ τόπου καὶ τὴν δημιουργικὴν ἀνάπτειν τοῦ θεάτρον εἰς τὴν Κύπρον, καὶ θὰ εὐχαρισθῶ πολὺ ἔάν πρὸς τὸν ἀκούραστον τοῦτον ἐργάτην τῆς ἀληθινῆς τέχνης διαβιβάσητε τὰ πλέον ἐγκάρδια μου συγχαρητήρια μαζί μετὸν ἀπερίοριστον εὐλικρινῆ ἐκτίμησίν μου.

Ἐξ ὅσων εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω εἶναι ἡ πρώτη φορά κατὰ τὴν ὅποιαν μία παράστασις ἀρχαίας τραγωδίας ἐπαρουσιάσθη εἰς Κύπρον ὑπὸ μαθητῶν καὶ μαητριάων μετὸ τὴν τέχνην, ζωντάνια καὶ ἀληθινὴν ἕξαρσιν, φρονῶ δὲ ὅτι δικαίως τὸ Γυμνάσιον τῆς πόλεως μας δύναται νὰ διεκδικῆ τὸν τίτλον τοῦ δημιουργικοῦ προδρόμου σκαπανέως πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν.

Μετὰ τὰς καλύτερας μου εὐχὰς διὰ πᾶσαν πρόοδον καὶ ἐπιτυχίαν καὶ

Μετὰ μεγάλην ἐκτίμησιν,
Α. Χ. ΠΟΥΓΙΟΥΡΟΣ (ὕπ.)
Δῆμαρχος Ἀμμοχώστου.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ 1959 - 1961

1959 - 1960

Ἡ περίοδος αὕτη, ὅπως καὶ κάθε ἄλλη σχολικὴ περίοδος εἶναι πλουσία σὲ δράσι καὶ συναντήσεις, εἴτε μετὰ ἄλλα σχολεῖα, ἢ εἰς ἔνδοσχολικὰ πρωταθλήματα.

Οἱ ἀθληταὶ μας εἶχαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀγωνισθοῦν καὶ νὰ λάθουν μέρος σὲ 9 ἐπίσημους συναντήσεις, εἴτε μετὰ τὰ χρώματα τοῦ Σχολείου τους, εἴτε μετὰ τὰ χρώματα τοῦ Γ.Σ.Ε. Αἱ συναντήσεις αὐταὶ εἶναι αἱ ἑξῆς:

1. Β', Γ' καὶ Δ' τάξεις τοῦ Ε.Γ.Α. ἐναντίον τῶν ἀντιστοιχῶν τάξεων τοῦ Π. Γυμνασίου.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ε. — 27.1.1960.

Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανεν 10 ἐν ὄλῳ ἀγωνίσματα. Ἐξ αὐτῶν τὸ ἱμνάσιον μας κατέλαβε 4 πρῶτας νίκας διὰ τοῦ Σάββα Γεωργίου στὰ 80 μ. καὶ 300 μ. καὶ τοῦ Στεφανίδου Μιχαῆλ εἰς τὸ ὕψος, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν σκυταλοδρομίαν 4X100.

Τὰ πλήρη ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:
Δρόμος 80 μ.: 1) Σάββα Γεώργιος (ΕΓΑ) 9' 6. 2) Χιώτης Στυλιανός (ΕΓΑ) 9' 8. 3) Χριστοδουλίδης Γεώργιος (ΠΓ) 9' 9.

Ὑψος: 1) Στεφανίδης Μιχαῆλ (ΕΓΑ) 1.67½. 2) Χριστοδουλίδης Χρῆστος (ΠΓ) 1.65. 3) Νάτταρ Σωτήριος (ΠΓ) 1.50.

Ἐλλ. Δισκοβολία: 1) Κοζάκης Ἰωάννης (ΠΓ) 38.38 μ. 2) Κυριακὸς Χρῆστος (ΠΓ) 35.20 μ. 3) Σάββα Γεώργιος (ΕΓΑ) 34.59 μ.

Ὑψος ἐπὶ Κοντῷ: 1) Φωτιάδης Σωτήριος (ΠΓ) 2.90 μ. 2) Χατζηθωμάς Πανίκος (ΕΓΑ) 2.80 μ. 3) Κουρρηῆς Χρῆστος (ΕΓΑ) καὶ Θεοδώρου Χρῆστος (ΠΓ) 2.60.

Μῆκος: 1) Χριστοδουλίδης Χρῆστος (ΠΓ) 5.66 μ. 2) Φλωρεντιάδης Θεοφάνης (ΠΓ) 5.50 μ. 3) Μάτσης Συμεῶν (ΕΓΑ) 5.48.

Λιθοβολία: 1) Δήμου Δημήτριος (ΠΓ) 18.85 μ. 2) Χαραλάμπος Στέφανος (ΠΓ) 17.88 μ. 3) Χριστοδουλίδης Γεώργιος (ΠΓ) 16.65 μ.

Τριπλοῦν: 1) Δήμου Δημήτριος (ΠΓ) 11.86 μ. 2) Μάτσης Συμεῶν (ΕΓΑ) 11.54 μ. 3) Στεφανίδης Μιχαῆλ (ΕΓΑ) 11.42 μ.

Σφαιροβολία: 1) Ἰωάννου Κωνσταντῖνος (ΠΓ) 14.38 μ., 2) Κωνσταντῖνος Ἄνδρέας (ΠΓ) 13.18 μ., 3) Χριστοδουλίδης Γεώργιος (ΠΓ) 13.11 μ.

Δρόμος 300 μ.: 1) Σάββα Γεώργιος (ΕΓΑ) 40' 5, 2) Χιώτης Στυλιανός (ΕΓΑ) 41' 3, 3) Κυπερούνας Γλαῦκος (ΠΓ) 41' 5.

Σκυταλοδρομία 4X100: 1) Ὁμάς (ΕΓΑ) 49' 1, 2) Ὁμάς (ΠΓ) 49' 6.

Γενικὴ βαθμολογία: Παγκ. Γυμνάσιον 99½ — ΕΓΑ 95½.
2. Ε.Γ.Α. — Ἐμπορικὴ Σχολὴ Σαμουῆλ.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ε. — 5.3.1960.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν ὄλῳ ἀγῶνων περιελάμβανε δέκα ἐν ὄλῳ ἀγωνίσματα. Οἱ ἀθληταὶ μας κατάρθωσαν νὰ ἀποσπάσουν ὀκτὼ πρῶτας νίκας ἐκ τῶν ὁποίων ἡ καλύτερα τοῦ Ἰακώβου Ἀνδρέου εἰς τὴν Σφαιροβολίαν μετὰ 15.83 μ., ἐπίδοσις ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ νέον Παγκύριον μαητικὸν ρεκόρ. Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

110 μ. μετ' ἐμποδίων: 1) Ἰωάννου Γεώργιος (ΕΕΣ) 18' 2, 2) Παπαδόπουλος Ἄγγελος ΕΓΑ 19' 3, 3) Νικολάου Ἀνδρέας (ΕΓΑ) 19' 5.

Ὑψος: 1) Στεφανίδης Μιχαῆλ (ΕΓΑ) 1.65 μ., 2) Σαββίδης Ἰωάννης (ΕΓΑ) 1.55 μ., 3) Παναγιώτου Δημήτριος (ΕΕΣ) 1.55 μ.

Ἐλευθ. Δισκοβολία: 1) Ἰακώβου Ἀνδρέας (ΕΓΑ) 39.18 μ., 2) Μιχαηλίδης Σωτήριος (ΕΓΑ) 32.12 μ., 3) Ψάλτης Σωτήριος (ΕΕΣ) 28.36.

Δρόμος 100 μ.: 1) Σάββα Γεώργιος (ΕΓΑ) 12' 2, 2) Γεωργιάδης Μιχαῆλ (ΕΕΣ) 12' 4, 3) Χιώτης Στυλιανός (ΕΓΑ) 12' 7.

Δρόμος 1000 μ.: 1) Νικάνδρου (ΕΕΣ) 2' 49' 2, 2) Τσοῦκκας Σπύρος (ΕΓΑ) 2' 52' 2, 3) Παπαδόπουλος Ἰωάννης (ΕΓΑ) 2' 52' 7.

Μῆκος: 1) Σαββίδης Ἰωάννης (ΕΓΑ) 5.90 μ., 2) Ἰωακείμ Ἰωάννης (ΕΕΣ) 5.75 μ., 3) Δημητρίου Ἀνδρέας (ΕΕΣ) 5.47 μ.

Σφαιροβολία: 1) Ἰακώβου Ἀνδρέας (ΕΓΑ) 15.83 μ., 2) Ξενοφάντης Ἀνδρέας (ΕΕΣ) 12.40 μ., 3) Στεφάνου Στέφανος (ΕΓΑ) 11.55 μ.

Δρόμος 400 μ.: 1) Σάββα Γεώργιος (ΕΓΑ) 55' 8, 2) Γεωργιάδης Μιχαῆλ (ΕΕΣ) 55' 8.

Τριπλοῦν: 1) Σαββίδης Ἰωάννης (ΕΓΑ) 12.03 μ., 2) Μιχαηλίδης Στυλιανός (ΕΕΣ) 12.00 μ., 3) Μάτσης Συμεῶν (ΕΓΑ) 11.90.

Σκυταλοδρομία 4X100: 1) Ὁμάς (ΕΓΑ) 48' 8, 2) Ὁμάς (ΕΕΣ) 50' 3.

Γενικὴ βαθμολογία: ΕΓΑ 60 β. — ΕΕΣ 38 β.

3. Ἑλληνικὸν Γυμνάσιον Ἀμμοχώστου — Παγκύριον Γυμνάσιον.

ΓΗΠΕΔΟΝ ΠΑΓΚ. ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ — 8.3.1960.

Μετὰ τὴν προηγουμένη συνάντησιν τῶν κατωτέρων τάξεων τῶν δύο σχολείων, διεξάγεται καὶ ἕτερα μετὰ συμμετοχὴν τῶν καλύτερων ἀθλητῶν ἕκαστου σχολείου. Ἐκ τῶν 13 ἀγωνισμάτων, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἀκολουθῶν, τὸ Γυμνάσιόν μας ἐκέρδισε 4 πρῶτας νίκας. Ὡς καλύτερος ἀθλητῆς τῆς συναντήσεως ἀνεδείχθη ὁ Ἰακώβος Ἀνδρέας ὁ ὁποῖος καὶ κατέρριψε τὴν Παγκύριον μαητικὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν σφαιροβολίαν ἐπιτυχῶν τὴν ἐξαιρετικὴν ἐπίδοσιν 16.29 μ.

110 μ. μετ' ἐμποδίων: 1) Ρωσίδης Γεώργιος (ΠΓ) 17' 2, 2) Σταύρου Σπυρίδων (ΠΓ) 18' 3, 3) Παπαδόπουλος Ἄγγελος (ΕΓΑ) 18' 3.

Δρόμος 100 μ.: Σάββα Γεώργιος (ΕΓΑ) 11' 4, 2) Παπαφιλιππου Φ. (ΠΓ) 11' 9, 3) Χιώτης Στυλιανός (ΕΓΑ) 12' 2.

Σφαιροβολία: 1) Ἰακώβου Ἀνδρέας (ΕΓΑ) 16.29 μ., 2) Ἄγγελιδης Θωμᾶς (ΠΓ) 15.63 μ., 3) Δημητρίου Ε. (ΠΓ) 11.98.

Δρόμος 400 μ.: 1) Μιχαηλίδης Κ. (ΠΓ) 54' 2, 2) Σάββα Γ. (ΕΓΑ) 54' 8, 3) Λύρας Χρ. (ΠΓ) 55' 1.

Ὑψος ἐπὶ κοντῷ: 1) Σταύρου Γ. (ΠΓ) 2.80 μ., 2) Χριστοδουλίδης Χρ. (ΠΓ) 2.80, 3) Κυριακίδης Χρ. (ΕΓΑ) 2.70.

Ἀκοντισμός: 1) Ἄγγελιδης Θ. (ΠΓ) 43.53 μ., 2) Ἰακώβου Α. (ΕΓΑ) 38.73 μ., 3) Στεφάνου Στ. (ΕΓΑ) 46.41 μ.

Μῆκος: 1) Σαββίδης Ι. (ΕΓΑ) 6.00 μ., 2) Ἀναστασίου Π. (ΠΓ) 5.89 μ., 3) Ἄγγελιδης Θ. (ΠΓ) 5.85 μ.

Δρόμος 1000 μ.: 1) Μιχαηλίδης Κ. (ΠΓ) 2' 48' 2, 2) Πιερδίδης Π. (ΠΓ) 2' 50' 3, 3) Τσοῦκκας Σπ. (ΕΓΑ) 2' 50' 2.

Λιθοβολία: 1) Δήμου Δημ. (ΠΓ) 19.27 μ., 2) Ἰακώβου Α. (ΕΓΑ) 19.22 μ., 3) Ἄγγελιδης Θωμ. (ΠΓ) 18.90.

Ὑψος: 1) Στεφανίδης Μ. (ΕΓΑ) 1.64 μ., 2) Χριστοδουλίδης Χρ. (ΠΓ) 1.64 μ., 3) Κυριακίδης Κ. (ΠΓ) 1.59 μ.

Τριπλοῦν: 1) Ρωσίδης Γ. (ΠΓ) 12.62 μ., 2) Χαραλαμπίδης Χ. (ΠΓ) 12.42 μ., 3) Ἀθανασίου Π. (ΠΓ) 12.27.

Ἐλευθ. Δισκοβολία: 1) Ἄγγελιδης Θ. (ΠΓ) 40.77 μ., 2) Ἰακώβου Α. (ΕΓΑ) 39.55 μ., 3) Μιχαηλίδης Σ. (ΕΓΑ) 33.65 μ.

Σκυταλοδρομία 4X100: 1) Ὁμάς (ΠΓ) 47' 2, 2) Ὁμάς (ΕΓΑ) 47' 6.

Γενικὴ βαθμολογία: Π.Γ. 152 β. — ΕΓΑ 105 β.

4. Τὸ Γυμνάσιόν μας στοὺς 32οὺς Ἐπαρχιακοὺς ἀγῶνας.

25 ΜΑΡΤΙΟΥ — 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1960

Ἐδῶ τὸ Σχολεῖον μας δὲν ἔχει νὰ ἀντιπαλαίψη μετὰ μαητᾶς, ἀλλὰ μετὰ ἄνδρας. Παρ' ὅλ' αὐτὰ οἱ μαηταὶ μας ἀγωνίζονται ὡς ἴσον πρὸς ἴσον. Ἐκ τῶν 20 ἀγωνισμάτων οἱ ἀθληταὶ μας μόνον μίαν πρώτην νίκην ἐκέρδισαν, εἰς τὴν Σφαιροβολίαν διὰ τοῦ Ἰακώβου Ἀνδρέα μετὰ νέαν παγκύριον ἐπίδοσιν, 13.06 μ. Δευτέραν νίκην ἐκέρδισαμεν ἐπίσης διὰ τοῦ Ἰακώβου εἰς τὴν Ἐλευθέραν Δισκοβολίαν καὶ Λιθοβολίαν μετὰ 35.38 μ. καὶ 16.40 ἀντιστοίχως, καὶ διὰ τοῦ Στεφανίδου Μιχαῆλ εἰς τὸ Ὑψος μετὰ 1.65 μ. Τρίτην θέσιν ἐκέρδισαμεν διὰ τοῦ Σαββίδου Ἰωάννου στὰ τριπλοῦν μετὰ 12.30 καὶ διὰ τοῦ Ἰακώβου Ἀνδρέου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Δισκοβολίαν μετὰ 29.66 μ.

Τετάρτην θέσιν διὰ τοῦ Τσοῦκκα Σπύρου στὰ 1500 μ., διὰ τοῦ Σαββίδου Ἰωάννου στὰ μῆκος 5.80, καὶ εἰς τὰς σκυταλοδρομίας 4X100 καὶ 800+400+200+100.

Πέμπτην θέσιν διὰ τοῦ Σάββα Γεωργίου εἰς τὰ 100 μ. καὶ 200 μ., διὰ τοῦ Στεφανίδου Μιχαῆλ στὰ 110 μ. μετ' ἐμποδίων καὶ στὸν Ἀκοντισμὸν διὰ τοῦ Στεφάνου Στεφάνου.

Ἐκτὴν θέσιν εἰς 400 μ. μετ' ἐμποδίων διὰ τοῦ Νικολάου Ἀνδρέου, στὸν Ἀκοντισμὸν διὰ τοῦ Ἰακώβου Ἀνδρέου εἰς τὴν Ἑλλην. Δισκοβολία, διὰ τοῦ Μιχαηλίδου Σωτηρίου καὶ εἰς τὸ Ὑψος ἐπὶ κοντῷ διὰ τοῦ Χατζηθωμά Πανίκου.

Τελικῶς τὸ Γυμνάσιον κατέλαβε τὴν 4ην θέσιν εἰς τὴν βαθμολογίαν μετὰ 56 β.

5. Παγκύπριοι αγώνες εφήβων μικρών.

(ήλικίας κάτω των 16 ετών)

ΣΤΑΔΙΟΝ ΛΑΝΙΤΕΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ — 24.4.1960

Κατά την συνάντησιν αὐτὴν οἱ μαθηταὶ μας ἀγωνίζονται μὲ τὰ χρώματα τοῦ Γ.Σ.Ε. Εἶναι ἡ πρώτη φορά πού διεξάγονται ἀγῶνες αὐτῆς τῆς κατηγορίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐπίδοσις ἐκάστου ἀγωνίσματος ἀποτελεῖ καὶ Παγκύπριον ρεκόρ.

Ἡ ὁμάς τοῦ ΓΣΕ ἡ ὁποία ἀποτελεῖτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου μας ἔκαμε μίαν πολὺ καλὴν ἐμφάνισιν καὶ ἐκ τῶν 12 ἀγωνισμάτων οἱ μαθηταὶ μας ἀπέσπασαν 4 πρώτας νίκας μὲ ἐξαιρετικὰς ἐπιδόσεις:

Ὁ Σάββας Γεώργιος εἰς τὰ 100 μ. καὶ 300 μ. μὲ 11''5 καὶ 38''7 ἀντιστοίχως, εἰς τὸν Ἀκοντισμὸν δὲ τὸν Στεφάνου Στ. 44.37 μ. καὶ τοῦ Στεφανίδου Μιχαὴλ εἰς τὸ ὕψος μὲ 1.70 μ. Εἶναι ἡ πρώτη φορά πού ὁ Στεφανίδης ὑπερπηδᾷ ἐπισημῶς τὸ 1.70 καὶ ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ὑστέρων αὐτῆ εἶναι καὶ ἡ καλύτερα του ἐπίδοσις αὐτὸν τὸν χρόνον. Καλὴν θέσιν καταλαμβάνουν ἐπίσης ὁ Λουκά Λουκάς, 2ος εἰς τὴν Σφαιροβολίαν μὲ 12.69 μ., ὁ ὁποῖος διὰ πρώτην φοράν συμμετέχει εἰς ἀγῶνας.

6. Παγκύπριοι Ἐφηβικοί.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ. — 30.5, 1.6.1960.

Ὅπως καὶ εἰς τοὺς προηγούμενους ἀγῶνας εφήβων μικρῶν εἶναι καὶ εἰς τοὺς Ἐφηβικοὺς οἱ ἀθληταὶ μας ἠγωνίσθησαν μὲ τὰ χρώματα τοῦ ΓΣΕ. Ἐκ τῶν 21 ἀθλητῶν οἱ ὁποῖοι ἀπέτελουν τὴν ὁμάδα τοῦ ΓΣΕ, οἱ 15 ἦσαν ἀθληταὶ τοῦ Γυμνασίου μας. Κατὰ τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς τὸ ΓΣΕ ἀνεδείχθη πολὺνικὴ σύλλογος συγκεντρώσας 119½ βαθμοὺς ἐναντι τοῦ δευτέρου ΓΣΠ 102½ βαθμῶν. Ἐκ τῶν 119½ βαθμῶν οἱ μαθηταὶ μας προσέφερον 76½ βαθμοὺς ἐκτός τῶν σκυταλοδρομῶν ὅπου συμμετείχον καὶ μαθηταὶ μας καταλαβόντες πρώτην θέσιν εἰς τὴν 4X100 μὲ 46''6 τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ Παγκύπριον Ἐφηβικὸν ρεκόρ καὶ τὴν 400+300+200+100 ὅπου κατέλαβον τὴν δευτέραν θέσιν.

Ἐπὶ πλέον κατὰ τοὺς ἐν λόγῳ ἀγῶνας ὁ ἐξαιρετικὸς ἀθλητῆς τοῦ Γυμνασίου μας Ἰακώβου κατέρριψε καὶ πάλι τὸ ρεκόρ τῆς Σφαιροβολίας ἐπιτυχῶς βολῆν 13.25.

Οἱ ἀθληταὶ οἱ ὁποῖοι προσέφεραν βαθμοὺς εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀγῶνας εἶναι οἱ ἑξῆς:

Ἰακώβου Ἀνδρέας 19 βαθμοὺς ἀνακηρυχθεὶς πολυνικὴς ἀθλητῆς: (1ος εἰς τὴν Σφαιροβολίαν 13.25 καὶ τὴν Ἐλευθ. Δισκοβολίαν 35.15 μ., 3ος εἰς τὴν Λιθοβολίαν καὶ 4ος εἰς τὸν Ἀκοντισμὸν 39.96 μ.).

Σάββας Γεώργιος 13½ βαθμοὺς (2ος στὰ 100 μ. 11''5, 2ος στὰ 200 μ. καὶ 3ος εἰς τὰ 400 μ. 54''4). Ἐπίσης ἐθορήθησε καὶ εἰς τὰς σκυταλοδρομίας.

Σαββίδης Ἰωάννης 10 βαθμοὺς. (1ος εἰς τὸ μῆκος 6.13 μ. καὶ 3ος στὸ τριπλὸν 12.64 μ.).

Τσοῦκκας Σπύρος 7 βαθμοὺς. (2ος εἰς τὰ 3.000 μ. 10'14''7 καὶ 5ος στὰ 1000 μ.).

Τελεβάντης Πασχάλης 6 βαθμοὺς. (4ος εἰς τὸ ὕψος καὶ εἰς τὸ τριπλὸν).

Στεφανίδης Μιχαὴλ 4 βαθμοὺς. (3ος εἰς τὸ ὕψος).

Χ' Θωμάς Πανίκος 4 βαθμοὺς. (4ος εἰς τὰ 110 μ. μετ' ἐμποδίων καὶ 6ος εἰς τὸ ὕψος ἐπὶ κοντῶ).

Κυριακίδης Χριστάκης 3 βαθμοὺς. (4ος εἰς τὸ ὕψος ἐπὶ κοντῶ).

Μιχαηλοῦδης Σωτήριος 2 βαθμοὺς. (5ος εἰς τὴν Ἐλευθέραν Δισκοβολίαν).

Λουκά Λουκάς 2 βαθμοὺς. (5ος εἰς τὴν Σφαιροβολίαν).

Στεφάνου Στέφανος 5 βαθμοὺς. (2ος εἰς τὸν ἀκοντισμὸν).

7. Ἐκτακτοὶ Παγκύπριοι Μαθητικοὶ ἀγῶνες.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Π.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἀγῶνων περιλάμβανεν ἐλάχιστα ἀγωνίσματα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ συμμετοχὴ μας ὑπῆρξεν μᾶλλον τυπικὴ. Ἐξ ἄλλου ἡ ὁμάς μας δὲν παρουσιάσθη πλήρως λόγω τῆς φύσεως τῶν ἀγωνισμάτων τὰ ὁποῖα περιλάμβανεν τὸ πρόγραμμα. Στῆ βαθμολογία τὸ Γυμνάσιόν μας κατέλαβε τὴν τρίτην θέσιν.

8. Παγκύπριοι ἀγῶνες.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ε. — 14, 15, 21, 22.5.1961.

Καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς οἱ ἀθληταὶ μας ἐνίσχυσαν τὴν ὁμάδα τοῦ ΓΣΕ καὶ προσέφεραν ἀρκετοὺς βαθμοὺς συντείνοντες καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν μεγαλειώδη νίκην πού ἀπέσπασεν ὁ ΓΣΕ ἀπὸ τὸν ΓΣΠ.

Ὁ Ἰακώβου Ἀνδρέας προσέφερεν 9 βαθμοὺς (1ος εἰς τὴν Σφαιροβολίαν 13.07, 5ος εἰς τὴν Ἐλληνικὴν Δισκοβο-

λίαν 30.68 καὶ 6ος εἰς τὴν Ἐλευθέραν Δισκοβολίαν μὲ 34.83).

Ἐπίσης ὁ Σάββας Γεώργιος προσέφερεν 3 βαθμοὺς (4ος εἰς τὸ ὕψος).

9. Πανελλήνιοι Μαθητικοὶ Ἀγῶνες.

ΧΑΛΚΙΣ — 29.6, 1.7.1960.

Εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀγῶνας τὸ Γυμνάσιόν μας συμμετείχε διὰ τριῶν ἀθλητῶν, τοῦ Ἰακώβου Ἀνδρέου, Στεφανίδου Μιχαὴλ καὶ Σάββα Γεωργίου.

Ὁ Ἰακώβου Ἀνδρέας κατέλαβε τὴν τρίτην θέσιν εἰς τὴν Σφαιροβολίαν μὲ ἐπίδοσιν 15.92 μ. καὶ ὁ Στεφανίδης τὴν 5ην θέσιν εἰς τὸ ὕψος. Ὁ Σάββας Ἀτυχῆσας εἰς τὸν ἡμιτελικὸν δὲν κατάρθωσε νὰ προκριθῆ διὰ τοὺς τελικοὺς.

Τὸ Γυμνάσιον μας συνεκέντρωσεν 6 βαθμοὺς ἐναντι 5 τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου καὶ οὕτω διὰ δευτέραν φοράν συνεκέντρωσεν ἀνεδείχθη Πολύνικες Σχολεῖον μεταξύ τῶν Σχολείων τῆς Κύπρου. Τὸ ἐπαμειβόμενον ἔπαθλον ἀνεμνήθη καὶ πάλιν εἰς τὸ σχολεῖον μας.

Προτοῦ τελειώσω θὰ ἦτο παράλειψίς μου ἐὰν δὲν ἀνέφερα ὅτι ὁ Παγκυπριονικὸς Σφαιροβόλος μας Ἰακώβου Ἀνδρέας ἔλαβε μέρος μὲ τὴν Μεικτὴν Ὀμάδα Κύπρου σὲ ἀγῶνες ἐναντίον τῆς ὁμάδος τοῦ Ἰσραήλ, ἀγωνισθεὶς στὴν Σφαιροβολίαν καὶ δισκοβολίαν.

Κατὰ τοὺς ἀγῶνας διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς Μεικτῆς ἐπέτυχε στὴν Δισκοβολίαν τὴν ἐξαιρετικὴν δι' ἔφησον ἐπίδοσιν τῶν 37.12 μ.

Τὸ Γυμνάσιόν μας ἐπίσης, διὰ πρώτην φοράν ἐφέτος μετὰ ἀπὸ ἀρκετὸν καιρὸν διακοπῆς ἔκανε γυμναστικὰς ἐπιδείξεις, αἱ ὁποῖαι ἐστέφθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας καὶ ἐπροέβλεψαν τὰς ἀρίστους τῶν ἐντυπώσεων. Ἐξετέλεσθησαν ἀσκήσεις, ἀκροβατικά, ἀγῶνες καὶ Ἑλληνικοὶ χοροὶ. Τὸ πρόσταγμα εἶχεν ὁ γυμναστής μας κύριος Νίκος Νικολάου.

Παρ' ὅλην τὴν πλουσίαν ἀθλητικὴν δρασίαν, δὲν μπορούμε νὰ πούμεν ὅτι φθάσαμε στὸ ἀνώτατον ὄριον ἀποδόσεως τῶν ἀθλητῶν. Εἶναι γεγονός ὅτι μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν πολλῶν πρωταθλητῶν, τὸ σχολεῖον μας δὲν διέθετε ἀναπληρωτάς. Μὲ τὸν προγραμματισμὸν ὅμως ὁ ὁποῖος μῆτις σὲ ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἠλπίσαμεν πὼς πολὺ σύντομα θὰ εἶχαμε τὰ καλὰ ἐκεῖνα ἀποτελέσματα. Κι' αὐτὰ ἤρχισαν νὰ φαίνωνται στὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ μὲ προοπτικὴν πὼς τὸ ἐπόμενο σχολικὸν ἔτος θὰ ἦσαν πλέον ἐμφανῆ.

1960 - 1961

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἤρχισαν νὰ διοργανώνωνται ἀγῶνες κατὰ τμηματικὰ καὶ κατὰ τάξεις οὕτως ὥστε νὰ εὐρεθοῦν οἱ ἰκανώτεροι καὶ νὰ ἐπιδωθοῦν μὲ ζήλον στὴν προπόνησιν. Ἀποτελέσματα τούτων ἦτο ἡ ἀνεύρεσις νέων ταλέντων καὶ ἀνάδειξις αὐτῶν εἰς ἰκανοὺς ἀθλητὰς. Ὁ Λουκά Λουκά, μαθητῆς τῆς Δ' τάξεως, πέρυσι εἶχε λάβει μέρος στοὺς Παγκυπριοὺς Προεφηβικοὺς καὶ κατέταξε 2ος μὲ ἐπίδοσιν 12.69 μ. Φέτος σὲ πλεῖστες περιπτώσεις κατάρθωσε νὰ νικήσῃ καὶ τὸν Πρωταθλητὴν τῆς Σφαιροβολίας Ἰακώβου Ἀνδρέαν καὶ νὰ φθάσῃ τὸ ρεκόρ του εἰς 16.47 μ. (σφαῖρα 5 χλγρ.) καὶ 13.13 μὲ ἀνδρική σφαῖραν.

Ὁ Στεφανίδης Μιχαὴλ, μὲ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ παλμοῦ του κατάρθωσε στὸ ὕψος, ἀπὸ 1.70 πού πηδοῦσε πέρυσι νὰ φθάσῃ στὸ 1.91 μ.

Ὁ Ἰακώβου Ἀνδρέας παρ' ὄλον πού δὲν ἐπροπονήθη φέτος ὅσον ἔπρεπε, ἔφθασε τὸ Παγκύπριον ρεκόρ στὸ ὕψος τῶν 13.77 μ.

Ὁ Κατράνης (Φιλίππου) Νίκος, ὅταν πρωτοῦλθε φέτος στὸ Σχολεῖο μας, δὲν μπορούσε νὰ ἐπιτύχῃ ἐπίδοσιν στὰ 800 μ. κατὰ τῶν 2'7''—2'8''. Μὲ τὴν συστηματικὴν προπόνησιν κατέφερε νὰ εἶναι κάτοχος ἀρκετῶν μαθητικῶν ρεκόρ, ὡς τῶν 800 μ. μὲ 1'59''4, τῶν 1500 μ. μὲ 4'19'', τῶν 3.000 μ. στοὺς εφηβικοὺς μὲ 9'34''4 καὶ ρεκόρτμαν τοῦ Παγκυπρίου μαθητικοῦ ἀνωμάλου μὲ 8'37''.

Τέλος ἀξίζει νὰ γίνη μνεία τοῦ συσσιτίου τοῦ ὁποῖον παρεῖχτο πρὸς τοὺς ἀθλητὰς καθημερινῶς φροντίζον τὸ ἀθλητικὸν ταμεῖον, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Γ.Σ. Εὐαγόρας νὰ ἀναλάβῃ τὰ διδασκὰ ἀπόρων μαθητῶν, τὴν ἐπιτροπιάν τοῦ ὁποῖου θερμῶς εὐχαρισμοῦμεν. ὉΛ' αὐτὰ ἐν συνδυασμῶ καὶ μὲ ἱατρικὴν περίθαλψιν ἔγινε στὸ σχολεῖο μας ἀκόμη ἔνα βῆμα διὰ τὴν προώθησιν τοῦ κλασικοῦ ἀθλητισμοῦ, τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ὁποῖου ἐμφαίνονται εἰς τὰς κάτωθι συναντήσεις τὰς ὁποίας ἐπραγματοποίησαν οἱ ἀθληταὶ μας καὶ τὰς νίκας τῶν ὡς καὶ τὰς ἐπιδόσεις τῶν.

1. Ἐπαρχιακὸς Μαθητικὸς ἀνώμαλος δρόμος 2.500 μ. - Ε.Γ.Α.—Ἐμπορικὸν Λύκειον Ἀμμοχώστου.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ε. — 28.1.1961

Ὁ ὑπὸ τοῦ Γραφείου Ἑλληνικῆς Παιδείας προκηρυχθεὶς ἐπαρχιακὸς μαθητικὸς ἀνώμαλος δρόμος 2.500 μ. ἔλαβε χῶ-

ραν εἰς Ἀμμοχώστον τὴν 28.1.61 μὲ ἀφετηρίαν καὶ τέρμα τὸ Στάδιο ΓΣΕ. Τὴν ὄλην διοργάνωσιν τοῦ ἀνωμάλου τούτου δρόμου ἀνέλαβε τὸ Σχολεῖο μας τὸ ὁποῖον ἔφερε εἰς πέρας μὲ ἀπόλυτον ἐπιτυχίαν τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγωνίσματος τούτου. Ὁ ὅ δ ἐ ν λάθος προέκυψε κατὰ τὸν τερματισμὸν τῶν ἀθλητῶν καὶ τὴν ἐξαγωγήν τῶν ἀποτελεσμάτων, ἡ δὲ τάξις κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγωνίσματος, ἦτο παραδειγματικὴ.

Εἰς αὐτὸν ἔλαβον μέρος ὄλα τὰ Σχολεῖα Μέσης Ἐκπαίδευσως τῆς πόλεως καὶ Ἐπαρχίας Ἀμμοχώστου, Πολύνικες δὲ σχολεῖον ἀνεδείχθη τὸ Γυμνάσιόν μας μὲ 43 β., δεύτερον τὸ Ἐμπορικὸν Λύκειον Ἀμμοχώστου μὲ 87 β., τρίτον τὸ Γυμνάσιον Αἰγιαλοῦσης μὲ 95 β., τέταρτον ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ Τρικώμου μὲ 132 β. καὶ πέμπτον τὸ Γυμνάσιον Ριζοκαρπάσου μὲ 133 β.

Δέον νὰ σημειωθῆ ὅτι εἰς τὸ ἀγώνισμα τοῦτο, νικήτρια ὁμάς ἀνακηρύσσεται ἡ ὁμάς ἡ συγκεντρώσασα τοὺς ὀλιγοτέρους βαθμοὺς.

Ἀπὸ κάθε σχολεῖον ἔλαβον μέρος 7 ἀθληταὶ καὶ ἔθαμολογήθησαν μόνον οἱ 6 πρῶτοι κάθε σχολεῖου.

Τὰς τρεῖς πρώτας θέσεις κατέλαβον ἀθληταὶ τοῦ σχολεῖου μας μὲ τὴν ἑξῆς σειράν:

1ος Κατράνης Νίκος (ΕΓΑ) 7'46''1, 2ος Μαυρουδῆς Χρῆστος (ΕΓΑ) 7'52'', 3ος Λοϊζίδης Μάρκος (ΕΓΑ) 7'59'', 3, 4ος Βαρνάβας Βαρνάβας (ΕΛΑ) 5ος Φελλάς Α. (Γ. Ριζοκαρπάσου), 6ος Χ' Λεοντῆς (Γ. Αἰγιαλοῦσης). Οἱ ὑπόλοιποι ἀθληταὶ τοῦ Σχολεῖου μας κατέλαβον τὰς ἑξῆς θέσεις:

Χαραλάμπος Ἀνδρέας 9ος, Ἀζῆς Νικόλαος 13ος, Λοῖζου Σταῦρος 15ος καὶ Σάββας Γεώργιος 20ος.

Συγχρόνως μὲ τὸν Ἐπαρχιακὸν ἀνώμαλον διεξήχθησαν καὶ ἀγῶνες στίβου μεταξύ τοῦ Γυμνασίου μας καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Λυκείου Ἀμμοχώστου ὅπου τὸ Σχολεῖον μας καὶ πάλι κατέλαβε τὴν πρώτην θέσιν μὲ 65—50.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγῶνων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 100 μ.: 1ος Ἡλία Μιχ. (ΕΛΑ) 11''4, 2ος Σάββας Γ. (ΕΓΑ) 11''4, 3ος Στεφανίδης Μιχ. (ΕΓΑ) 11''6, 4ος Κουρρῆς Χρ. (ΕΓΑ) 11''7.

Ὑψος: 1ος Σιακαλλῆς Α. (ΕΓΑ) 1.70 μ., 2ος Δράκος Γ. (ΕΓΑ) 1.70 μ., 3ος Καραολῆς Γ. (ΕΛΑ) 1.60 μ., 4ος Σαββίδης Μ. (ΕΛΑ) 1.60.

Ἀκόντισμός: 1ος Ξιουφάριδης Γ. (ΕΛΑ) 42.02, 2ος Χ' Παναγῆς Μ. (ΕΛΑ) 39.09, 3ος Ἡλία Μιχ. (ΕΛΑ) 38.47, 4ος Φιαλῆς Γ. (ΕΓΑ) 38.03.

Δισκοβολία: 1ος Μιχαηλοῦδης Σ. (ΕΓΑ) 36.84 μ., 2ος Ἡλία Μιχ. (ΕΓΑ) 31.86 μ., 3ος Σαββίδης Μ. (ΕΛΑ) 31.30 μ., 4ος Λουκά Α. (ΕΓΑ) 30.78 μ.

Μῆκος: 1ος Οἰκονομίδης Μ. (ΕΛΑ) 6.01 μ., 2ος Μάτσης Σ. (ΕΓΑ) 5.97 μ., 3ος Ἡλία Μ. (ΕΛΑ) 5.88 μ., 4ος Λίγγης Γ. (ΕΓΑ) 5.70 μ.,

Σκυταλοδρομία 4X100: 1η Ὀμάς (ΕΓΑ) 47''7, 2α Ὀμάς (ΕΛΑ).

2. Παγκύπριος Μαθητικὸς ἀνώμαλος δρόμος 3.000 μ.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ — 26.2.1961.

Ἀπὸ τοὺς Ἐπαρχιακοὺς ἀνωμάλους δρόμους πού διεξήχθησαν σὲ ὄλες τῆς ἐπαρχίας, τὰ δύο πρώτα σχολεῖα ἐκάστης ἐπαρχίας προκρίνονται διὰ τὸν Παγκύπριον Ἀνώμαλον. Οὕτω ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν μας προκρίνεται τὸ Σχολεῖον μας καὶ τὸ Ἐμπορικὸν Λύκειον.

Στὸν ἀνώμαλον αὐτὸν δρόμον ἔλαβον μέρος περὶ τοὺς 100 μαθητὰς ἐξ ὀλοκλήρου τῆς Κύπρου. Ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον μας ἔλαβον μέρος οἱ ἴδιοι μαθηταὶ πού ἔλαβον καὶ στὸν Ἐπαρχιακόν.

Τὴν πρώτην θέσιν κατέλαβεν ὁ Κατράνης Νίκος τοῦ Γυμνασίου μας μὲ τὸν ἐξαιρετικὸν χρόνον 8'37''. Τὴν δευτέραν θέσιν κατέλαβεν ὁ ἐπίσης ἀθλητῆς τοῦ Γυμνασίου μας Μαυρουδῆς Χρῆστος, ὁ ὁποῖος ὑπελεῖφθη τοῦ Κατράνη μῶλις περὶ τὰ 30 μέτρα.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ κακὴ διοργάνωσις τοῦ ἀγωνίσματος, τὸ ἀκατάλληλον μέρος τοῦ τερματισμοῦ, ὡς καὶ ἡ ἔλλειψις τέρματος! δὲν κατέστησε δυνατὸν νὰ θγοῦν κανονικῶς τὰ ἀποτελέσματα καὶ μόνον μέχρι τὸν 14ον καταρθώθη ἡ ἐξαγωγή ἀκριβοῦς ἀποτελεσμάτων. Καὶ ἐνῶ ἡ ἐγκύκλιος τοῦ Γραφείου Ἑλληνικῆς Παιδείας προνοοῦσε καὶ Πολύνικες Σχολεῖο, λόγω τῆς συγχύσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦτο δὲν ἔγινε κατορθωτόν.

3. Τρισυλλογικοὶ ἀγῶνες.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Π. — 11.3.1961.

Τὸ ὅτι μαθηταὶ λαμβάνουν μέρος σὲ ἀγῶνας εἰς τοὺς ὁποῖους λαμβάνουν μέρος ἄνδρες, ἀθληταὶ συλλόγων, καὶ κατορθώνουν νὰ κερδίζουσιν, τοῦτο εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ Σχολεῖου τῶν καὶ τῶν ἰδίων. Ἴδιως δὲ ὅταν πρόκειται περὶ μικρῶν μαθητῶν Τετάρτης τάξεως ἢ καὶ Τρίτης ἀκόμη. Καὶ ὑπῆρξαν πολλὰς περιπτώσεις πού τέτοιοι μαθηταὶ ἔλα-

βον μέρος καὶ κατάρθωσαν νὰ διακριθοῦν καὶ μάλιστα μὲ πολὺ καλὰς ἐπιδόσεις, ἐνίσχυντες καὶ προσφέροντες ἀρκετοὺς βαθμοὺς εἰς τὴν ὁμάδα τῶν.

Ἐτοὶ καὶ στοὺς Τρισυλλογικοὺς ἀγῶνας οἱ μαθηταὶ μας ἔδωσαν καὶ πάλιν τὸ παρὸν τῶν εἰς τὸν στίβον τοῦ ἀθλητισμοῦ, προσφέροντες 47 βαθμοὺς εἰς τὸν ΓΣΕ.

Λουκά Λουκάς, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐξέλιξις ὑπῆρξεν ραγδαία προσέφερεν 9 βαθμοὺς καταταγείς 2ος στὴ Σφαιροβολία μὲ 12.33 μ. (νέον ἀτομικὸν ρεκόρ) καὶ 3ος στὴν λιθοβολίαν μὲ 14.69 μ., Ἰακώβου Ἀνδρέας 9 βαθμοὺς (1ος στὴν σφαιροβολίαν 12.37 μ. καὶ 4ος στὴν Δισκοβολίαν 31.50 μ.), Μιχαηλοῦδης Σωτήριος 7 βαθμοὺς (3ος στὴ Δισκοβολία 32.68 μ. καὶ 4ος στὴν λιθοβολίαν 14.45 μ.), Κατράνης Νίκος 5 βαθμοὺς (2ος στὰ 1500 μ. 4'30''), Σάββας Γεώργιος 4 βαθμοὺς (3ος στὰ 100 μ. 11''5), Σιακαλλῆς Λοῖζος 4 βαθμοὺς (3ος στὸ ὕψος 1.64 μ.), Στεφανίδης Μιχαὴλ 3 βαθμοὺς (4ος στὸ μῆκος 5.87 μ.), Δράκος Γεώργιος 3 βαθμοὺς (4ος στὸ ὕψος 1.55 μ.), Μαυρουδῆς Χρῆστος 3 βαθμοὺς (4ος στὰ 1500 μ. 4'33''4).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω φαίνεται ὅτι ὁ Λουκάς μὲ τὸ 12.33 τὸ ὁποῖον ἐπέτυχε κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀθλητικῆς περιόδου, μπορεῖ κάλλιστα νὰ ἐξελεχθῆ σὲ ἄριστον σφαιροβόλον, λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν τοῦ νεαροῦ τῆς ἡλικίας του. Ἐπίσης ὁ Κατράνης εἶναι ἑνὶς ἀθλητῆς μὲ λαμπρὸν μέλλον. Θὰ εἶναι ὁ μέλλων ρεκόρτμαν τῶν 800 μ. καὶ 1500 μ. Ἐχει ὄλα τὰ προσόντα γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ πολλά.

Ἐπίσης ὁ Μαυρουδῆς ὁ ὁποῖος διὰ πρώτην φοράν λαμβάνει μέρος στὴν ἀπόστασι τῶν 1.500 μ. καὶ μὲ δύο μόλις μὴνῶν προπόνησι κατέφερε νὰ πραγματοποιήσῃ μίαν καλὴν ἐμφάνισιν καὶ ἐπίδοσιν (4'33''4). Δυστυχῶς μετὰ, λόγῳ ἀνώτεροι τῆς θελησέως του, τὸν ἀνάγκασαν νὰ ἀποσυρθῆ τοῦ στίβου.

4. Παγκύπριοι ἀγῶνες εφήβων μικρῶν.

ΓΗΠΕΔΟΝ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ — 19.3.1961.

Στοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς ἀξίζει νὰ σημειωθῆ ἡ ἐπίδοσις πού πραγματοποιήσεν ὁ Παπαδόπουλος Ἄγγελος στὰ 110 μ. μετ' ἐμποδίων μὲ τὸν ἐξαιρετικὸν χρόνον τῶν 16''6, καταρπύσσων τὸ προηγούμενον ρεκόρ τὸ ὁποῖον ἀνήκε στὸν Κ. Ἰεροκίπιο τοῦ ΓΣΠ (17''8).

Τετάρτη νίκη στα 110 μ. μετ' έμποδίων δια του Παπαδοπούλου, στα 100 μ. δια του Σάββα, στο "Υψος επί κοντώ δια του Φιαλά Γεωργίου, στα 400 μ. μετ' έμποδίων δια του Χατζηθωμά Πανίκου, στα 200 μ. δια του Κουρρη Χρίστου και στο Τριπλούν δια του Μάτση Συμεών.

Πέμπτη νίκη στα 100 μ. δια του Στεφανίδη, στο Μήκος δια του Χατζημιχαήλ Ανδρέου, στο Τριπλούν δια του Ταντελέ Αναστασίου, στην "Ελληνικήν Δισκοβολίαν δια του Μιχαηλίδου και στον "Ακοντισμόν δια του Χαράλαμους Χαρ. "Εκτη νίκη, στο Μήκος δια του Μάτση, στα 800 μ. δια του Παπαδοπούλου Ιωάννου, στα 100 μ. δια του Κυριακίδη Αποστόλου και στον "Ακοντισμόν δια του Φιαλά.

Τέλος με τα χρώματα του Γυμνασίου έλαβον μέρος και οι καθηγηταί της Γυμναστικής του Σχολείου μας κ. Α. Παπαδόπουλος και Α. Πανταζής. Ο κ. Παπαδόπουλος, άνκα με θλάσιν στο πόδι, κατέλαβε την δευτέραν θέσιν στο "Υψος επί κοντώ με 3.20, ο δε κ. Πανταζής την πρώτη θέσιν στα 400 μ. μετ' έμποδίων με 58'5 και την πέμπτην στα 110 μ. μετ' έμποδίων.

Γενικώς οι άθληταί μας έπραγματοποίησαν μίαν εξαιρετικήν εμφάνισιν και δικαίως επεβλήθησαν με 155 βαθμούς έναντι 125½ θ. της δευτέρας Νέας Σαλαμίνος. Την τρίτην θέσιν κατέλαβον η "Ανόρθωσις με 71½, την τετάρτην η "Ενωσις Νέων Παραλιμνίου με 52 θ. και την πέμπτην το "Εμπορικόν Λύκειον με 49 θ.

6. Παγκύπριοι Έφηβικοί.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ε. — 29, 30.4.1961.

Στην ομάδα του ΓΣΕ συμμετέχουν άρκετοί μαθηταί. Οι πρωταθληταί μας, Σάββα, Λουκά, Ιακώβου, Στεφανίδης και Κατράνης έπιτυγχάνουν εξαιρετικές έπιδόσεις και αποδεικνύουν έτσι την άνωτερότητα των έναντι των αντιπάλων των. Ο πρώτος καρδίζει τα 100 μ. με 11'4) τρίτος στα 400 μ. με 54'2, και 5ος στα 200 μ., ο δεύτερος κερδίζει την Δισκοβολίαν με 35.80 μ. και δεύτερος στη Σφαιροβολία με 12.65 μ. Ο Στεφανίδης ηττά 1.77 και κατατάσσεται πρώτος στο "Υψος και πέμπτος στο Μήκος (6.16). Ο Κατράνης συντρίβει την έπίδοσιν των 3.000 μ. με 9'34'4 (προηγούμενη 9'58') και κερδίζει εύκόλως τους αντιπάλους του, καταλαμβάνει δε την δευτέρα θέσιν στα 1.000 μ. με την εξαιρετικήν έπίδοσιν των 2'43'9. Τέλος ο Ιακώβου καταρρίπτει και πάλι την Παγκύπριον έπίδοσιν στη Σφαιροβολία με 13.60 μ. και καταλαμβάνει την τρίτην θέσιν στην Λιθοβολία και την πέμπτην στην Δισκοβολία, με 14.98 μ. και 31.47 αντίστοιχως. Άξιζει να αναφέρωμεν και την έπίδοσιν του Παπαδοπούλου στον προκριματικό των 110 μ. μετ' έμποδίων όπου επέτυχεν τον καλύτερον χρόνον (17'1) στον τελικόν όμως κατέλαβε την τρίτην θέσιν με 17'9. Επίσης ο Μάτσης στο τριπλούν κατέρριψε την άτομική του έπίδοσιν έπιτυχών άλλα 12.69 καταταγείς τρίτος.

7. Παγκύπριοι Μαθητικοί.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Π. — 13, 14.5.1961.

Ο άποκλεισμός της ομάδος μας στη σκυταλοδρομία 4Χ100, λόγω δύο έσφαλεμένων εκκινήσεων, ως και ο μη άποκλεισμός της ομάδος του Παγκυπρίου Γυμνασίου εκ της σκυταλοδρομίας 400+300+200+100, λόγω έσφαλεμένης αλλαγής σκυτάλης στην τελευταίαν αλλαγή, είχαν ως συνέπεια να «χάσωμε» τους Μαθητικούς άγώνας και να καταλάβωμε την δευτέρα θέσιν. Δεν είναι κατάλληλος η στιγμή και ο χώρος δια να έπεισέλθωμεν εις τας άδικίας που έγιναν εις θάρος μας, ως και εκείνας που θα έγινοντο εάν οι καθηγηταί μας δεν παρακολουθούσαν εκ του σύνεγγυς. Πάντως δι έχάσαμε είναι κατ' έμας άδικία, η όποια όμως δεν μας άπεγοήτευσε, τούναντιόν μας εδυνάμωσε την πίστι στη νίκη για το μέλλον. Εκ των 15 αγωνισμάτων οι άθληταί μας εκέρδισαν 6 πρώτες νίκες έναντι 7 του Παγκυπρίου Γυμνασίου.

Πρώτην θέσιν εκέρδισαν οι, Παπαδόπουλος "Αγγελος στα 110 μ. μετ' έμποδίων με 16'8, Κατράνης Νίκος στα 1500 μ. με 4'19') καταρρίπτοντας το παγκύπριο μαθητικό ρεκόρ. Στεφανίδης στο "Υψος 1.81½ καταρρίπτοντας την έπίδοσιν Παγκυπρίων Μαθητικών άγώνων, Λουκά δια της Δισκοβολίας με 41.20, Ιακώβου στη Σφαιροβολία και στη Σκυταλοδρομία 400+300+200+100.

Επίσης ο Ιακώβου επέτυχε τρίτην νίκην στη δισκοβολία με 39.15 μ., ο Λουκά δευτέραν θέσιν στη σφαιροβολίαν, ο Κατράνης δευτέραν στα 800 μ., 2'1'7 και ο Στεφανίδης στο μήκος τρίτην θέσιν.

Ο Φιαλάς εκέρδισε δευτέραν θέσιν στο ύψος επί κοντώ (3.20 μ.), ο Χαράλαμους Ανδρέας τετάρτην θέσιν στα 400 μ. με 55'4, ο Σιακαλλής Λοΐζος στο "Υψος τετάρτην θέσιν (1.70).

Τέλος η ομάδα της Σκυταλοδρομίας 400+300+200+100 άποτελείτο εκ του Κατράνη, Σάββα, Κουρρη και Στεφανίδη. Προτού κλεισώμεν τούς Παγκυπρίους Μαθητικούς άγών-

νας νομίζω ότι θα ήτο πολύ καλόν εάν οι μαθηταί μας γνωρίσουν τας Παγκυπρίους Μαθητικές έπιδόσεις.

Ο πίναξ τόν όποιον παραθέτω δεν είναι ο έπίσημος καθότι μερικά έπιδόσεις εύρίσκονται υπό έγκρισιν.

Δρόμος 100 μ. Βεγκλής "Ηρακλής 10'9 "Ελλ. Γυμνασίου "Αμμοχώστου. Δρόμος 400 μ. Μιχαηλίδης "Ηλίας 51'8 Γυμνασίου Λεμεσού. Δρόμος 800 μ. Κατράνης Νίκος 1'59'4, "Ελλ. Γυμνασίου "Αμμοχώστου. Δρόμος 1500 μ. Κατράνης Νίκος 4'19') "Ελλ. Γυμνασίου "Αμμοχώστου. Δρόμος 110 μ. μετ' έμποδίων Ταλιάνος Γλαύκος 16'1, Γυμνασίου Κυρηνείας. "Άλλα εις μήκος "Αντώνιος Παπαδόπουλος 6.62 μ., "Ελλ. Γυμνασίου "Αμμοχώστου. "Άλλα εις "Υψος Στεφανίδης Μιχαήλ 1.91, "Ελλ. Γυμνασίου "Αμμοχώστου. "Άλλα επί κοντώ, Παπαδόπουλος "Αντώνιος 3.60, "Ελλ. Γυμνασίου "Αμμοχώστου. "Άλλα τριπλούν, "Αθανασίου Παναγιώτης 13.71, Παγκυπρίου Γυμνασίου. Σφαιροβολία, Λουκά Λουκάς 16.47, "Ελλ. Γυμνασίου "Αμ/στού. Δισκοβολία, Πάλμας Κωνσταντίνος 44.10, Παγκυπρίου Γυμνασίου. Λιθοβολία, Χριστοδουλίδης Πάρις 22.35, Παγκυπρίου Γυμνασίου. "Ακοντισμός, Κωνσταντίνου Ιωάννης 54.00, "Ελλ. Γυμνασίου "Αμ/στού. Σκυταλοδρομία 4Χ100, "Ομάς Παγκυπρίου Γυμνασίου 45'2. Σκυταλοδρομία 400+300+200+100 2'06'7, Παγκύπριον Γυμνάσιον.

8. ΜΕ΄ Παγκύπριοι άγώνες.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ο. — 2, 3, 4.6.1961.

Εις τούς έν λόγω άγώνας οι άθληταί μας οι όποιοι διεκρίθησαν ιδιαίτέρως είναι: Ο Λουκά Λουκάς ο όποιος επεβλήθη του πρωταθλητού μας Ιακώβου στην Σφαιροβολία με 13.13 μ. έναντι 12.89 μ., ο Στεφανίδης στο ύψος με 1.80 καταταγείς τρίτος και ο Κατράνης στα 800 μ. και 1500 μ. καταταγείς τρίτος με 2'02'7 και 4'22') αντίστοιχως.

9. Ένδοσχολικοί άγώνες.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ε. — 6 και 8.6.1961

Στους άγώνας αυτούς έλαβον μέρος πλείστοι άθληταί έξ, όλων των τάξεων και τμημάτων του Σχολείου μας. Εις μέν τα άγωνίσματα των κατωτέρων τάξεων η βαθμολογία ήτο ξεχωριστή κατά τάξιν και κατά τμήματα, των δε τριών μεγάλων τάξεων η βαθμολογία ήτο κατά τάξεις, με έπαθλον μίαν άσπίδα άθλοθετηθείσαν υπό του συμπολίτου μας κυρίου Χαριλάου Παντελίδη.

Τόσον στα άγωνίσματα των μικρών τάξεων, όσον και των μεγάλων επετεύχθησαν αξιόλογοι έπίδοσεις. Την καλύτεραν έπίδοσιν επέτυχεν ο μαθητής της Ε΄ τάξεως Στεφανίδης Μιχαήλ στο "Υψος με 1.91 μ. καταρρίψας την Παγκύπριον έπίδοσιν (1.87). Δυστυχώς όμως η έπίδοσις αύτη δεν θα άναγνωρισθ ή ως Παγκύπριος, θα άναγνωρισθ ή ως νέα μαθητική έπίδοσις.

Τά άποτελέσματα όλων των άγωνισμάτων έχουν ως έξής:

Μεταξύ τμημάτων Α΄ τάξεως:

Δρόμος 60 μ.: 1ος Κάφας "Αντώνιος Α3 8'4, 2ος Ιωάννου Κ. Ιωάννης Α2 8'4, 3ος Λυσάνδρου Χριστάκης Α4 8'5.

Μήκος: 1ος Ιωάννου Κ. Ιωάννης Α2 4.93 μ., 2ος Λουκά Κ. Ανδρέας Α4 4.93 μ., 3ος Κάφας "Αντώνιος Α3 4.84 μ.

"Υψος: 1ος Χ΄ Κυριάκου Κώστας Α7 1.45 μ., 2ος Κάφας "Αντώνιος Α3 1.45 μ., 3ος Λουκά Κ. Ανδρέας Α4 1.45 μ.

Τριπλούν: 1ος Κάφας "Αντώνιος Α3 10.68 μ., 2ος Λουκά Κ. Ανδρέας Α4 10.30 μ., 3ος Ιωάννου Κ. Ιωάννης Α2 9.90 μ.

Πολύνικες τμήμα άνεδείχθη το Α4 με 25 βαθμούς.

Μεταξύ τμημάτων Β΄ τάξεως:

Δρόμος 60 μ.: 1ος Τουμπής "Ανδρέας Β4 7'9, 2ος Παπαμάρκου Θεόφιλος Β1 7'9, 3ος Κυριάκου Κυριάκος Β3 8'1.

Μήκος: 1ος Τουμπής "Ανδρέας Β4 5.30 μ., 2ος Παπαμάρκου Θεόφιλος Β1 5.19 μ., 3ος Παπαδόπουλος Λάκης Β4 5.11 μ.

"Υψος: 1ος Τουμπής "Ανδρέας Β4 1.55 μ., 2οι Παπαδόπουλος Λάκης Β4, "Αρναούτης Κωνσταντίνος Β1 1.50 μ.

Τριπλούν: 1ος Παπαδόπουλος Λάκης Β4 11.28 μ., 2ος Τουμπής "Ανδρέας Β4 11.22 μ., 3ος Κωνσταντίνου Πανίκος Β3 11.00 μ.

Πολύνικες τμήμα το Β4 με 46 βαθμούς.

Μεταξύ τμημάτων Γ΄ τάξεως:

Δρόμος 100 μ.: 1ος Κουρρη Χρίστος Γ1 12'4, 2ος Φωτίου Σωτηράκης Γ4 12'6, 3ος Νεοφύτου Μιχαλάκης Γ2 12'6.

Μήκος: 1ος Νεοφύτου Μιχαλάκης Γ2 5.69, 2ος Κουρρη Χρίστος Γ1 5.52 μ., 3ος Εύαγγέλου Σωτηρίου Γ2 5.25 μ. 110 μετ' έμποδίων: 1ος Κουρρη Χρίστος Γ1 18'8, 2ος Μπατάλης Σωτήριος Γ2 19') , 3ος Νεοφύτου Μι-

χαλάκης Γ2 19'1.

Σφαιροβολία: 1ος Καρατζιάς Παντελής Γ2 12.91 μ., 2ος Καρασάββας Θεοφάνης Γ2 12.01 μ., 3ος Βαρνάβας Βαρνάβας Γ1 10.43 μ.,

"Υψος επί κοντώ: 1ος Κουρρη Χρίστος Γ1 2.70 μ., 2ος "Ανδρέας "Ανδρέου Γ1 2.50 μ., 3ος Βαρνάβας Βαρνάβας Γ1 2.25 μ.

Δρόμος 400 μ.: 1ος Κουρρη Χρίστος Γ1 57'3, 2ος Νεοφύτου Μιχαλάκης Γ2 60'4, 3ος Κατράνης Σωτήριος Γ2 60'7.

"Υψος: 1ος Ζαχαρίου Γεώργιος Γ1 1.55 μ., 2ος Εύαγγέλου Σωτήριος Γ2 1.50 μ., 3ος Βαρνάβας Γ1 1.50μ.

"Ακοντισμός: 1ος Κατράνης Σωτήριος Γ2 36.60 μ., 2ος Κουρρη Χρίστος Γ1 36.00 μ., 3ος Ζαχαρίου Γεώργιος Γ1 32 400 μ.

Τριπλούν: 1ος Νεοφύτου Μιχαλάκης Γ2 11.37 μ., 2ος Εύαγγέλου Σωτήριος Γ2 11.26 μ., 3ος Χατζηγιάννης "Ανδρέας Γ4 10.81 μ.

Σκυταλοδρομία 4Χ100: 1η "Ομάς Γ1, 2α "Ομάς Γ2, 3η "Ομάς Γ4.

Πολύνικες τμήμα το Γ2 με 88 βαθμούς.

Δ΄, Ε΄, Στ΄ τάξεις:

Δρόμος 100 μ.: 1ος Σάββα Γεώργιος Ε΄ 11'4, 2ος Στεφανίδης Μιχαήλ Ε΄ 12') , 3ος Προδρόμου Λοΐζος Δ΄ 12'2.

Σφαιροβολία: 1ος Λουκά Λουκάς Δ΄ 14.84 μ., 2ος Μιχαηλίδης Σωτήριος Στ΄ 12.25 μ., 3ος Παπαδόπουλος "Αγγελος Δ΄ 11.66 μ.

"Υψος: 1ος Στεφανίδης Μιχαήλ Ε΄ 1.91 μ., 2ος Σιακαλλής Λοΐζος Στ΄ 1.65 μ., 3ος Λοΐζου Σταύρος Ε΄ 1.60 μ.

Δρόμος 400 μ.: 1ος Κατράνης Νίκος Ε΄ 53') , 2ος Σάββα Γεώργιος Ε΄ 54'2, 3ος Χαράλαμους "Ανδρέας Ε΄ 55'3.

Μήκος: 1ος Στεφανίδης Μιχαήλ Ε΄ 6.08 μ., 2ος Μάτσης Συμεών Ε΄ 5.84 μ., 3ος Προδρόμου Λοΐζος Δ΄ 5.68 μ.

"Ακοντισμός: 1ος Χαράλαμους Χαράλ. Στ΄ 42.35 μ., 2ος Φιαλάς Γεώργιος Δ΄ 38.80 μ., 3ος Λουκά Λουκάς Δ΄ 38.70 μ.,

"Υψος επί κοντώ: 1ος Φιαλάς Γεώργιος Δ΄ 2.90 μ., 2ος Πισιλλιδής "Αντώνιος Ε΄ 2.80 μ., 3ος Χατζηθωμάς Πανίκος Ε΄ 2.80 μ.

Δισκοβολία: 1ος Λουκά Λουκάς Δ΄ 34.38 μ., 2ος Μιχαηλίδης Σωτήριος Στ΄ 33.98 μ., 3ος Χαράλαμους Χαράλαμπος Στ΄ 28.83.

Δρόμος 800 μ.: 1ος Κατράνης Νίκος Ε΄ 2'4'4, 2ος Λοΐζιδης Μάρκος Ε΄ 2'12') , 3ος Χαράλαμους "Ανδρέας Ε΄ 110 μετ' έμποδίων: Χατζηθωμάς Πανίκος Ε΄ 18'1, 2ος Χατζημιχαήλ "Ανδρέας Δ΄ 18'3, 3ος Στεφανίδης Μιχαήλ Ε΄ 18'5.

Τριπλούν: 1ος Μάτσης Συμεών Ε΄ 12.60 μ., 2ος Σκορδής "Αντώνιος Ε΄ 11.75 μ., 3ος Παπαδόπουλος "Αγγελος Δ΄ 11.67 μ.

Σκυταλοδρομία: 4Χ400 1η "Ομάς Ε΄ τάξεως 48'1, 2α "Ομάς 49'9, 3η "Ομάς Στ΄.

Πολύνικες ομάς η Ε΄ τάξις με 121 βαθμούς.

10. Πανελλήνιοι Μαθητικοί άγώνες.

Κατατάξιόν Στάδιον Θεσσαλονίκης — 30.6—2.7.1961.

Δεν θρίσκουμε λόγια για να εκφράσωμε τη χαρά μας δια την μεγαλειώδη νίκη την όποιαν επέτυχε το Σχολείο μας κατά τούς Ε΄ Πανελληνίους μαθητικούς άγώνας. Είναι η τρίτη χρονιά που το Γυμνάσιό μας λαμβάνει μέρος

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

"Η Καλαθόσφαιρα, παιδιά ευγενής, πλουσία εις έναλλασομένας και θεαματικές φάσεις, άπαραίτητος εις την άρμονικήν και καθολικήν ανάπτυξιν τού σώματος και της ψυχής των μαθητών εκαλλιεργήθη άρκούντως και έπιτυχώς κατά τας σχολικά έτη 1959—1961.

Από τας πρώτας ημέρας της έναρξεως των μαθημάτων το Γυμνάσιόν μας εδημιούργησε δύο νέα γήπεδα Καλαθοσφαιρας, και οι μαθηταί χωρισθέντες εις δύο όμίλους, εκτός των όρων του μαθηματος της Γυμναστικής, επεδόθησαν μετά ζήλου εις τας προπονήσεις, ιδίως κατά τας άπογεύματα.

Κατά το σχολικόν έτος 1959—60 στόχος και έπίδιωξις μας υπήρξε:

(α) ο σχηματισμός ομάδων από νεαρούς παίκτας της Δ΄ τάξεως και κάτω και (β) περισσότεραι συναντήσεις, δι' ένα καλύτερον μέλλον.

Και πράγματι κατά το σχολικόν έτος 1960—61 τας μέτρα του περασμένου έτους, ως και μερικά του 1960—61, ήτοι:

στούς έν λόγω άγώνες και είναι η τρίτη φορά που το Σχολείο μας γίνεται γνωστόν ανά το Πανελλήνιον. Φέτος όμως έχει ξεπεράσει όλες τις προσδοκίες και από 120 και πλέον Σχολεία της "Ελλάδος, της Αιγύπτου και της Κύπρου που έλαβον μέρος, το Γυμνάσιό μας δυήκε Πολύνικες Σχολείων, με διαφορά 6 βαθμών από το δεύτερο στην κατάταξι Σχολείων, το Γυμνάσιον "Αμαρουσίου. "Ενα Πανελλήνιον μαθητικών ρεκόρ στην Σφαιροβολία δια του Ιακώβου "Ανδρέου (16.25 μ.) και ένα Παγκύπριον μαθητικόν στα 800 μ. δια του Κατράνη Νίκου (1'59'4) ήτο η άπολογία της θριαμβευτικής νίκης μας. Ο Στεφανίδης Μιχαήλ στο "Υψος ύστερησε της προηγουμένης του έπίδοσεως και κατετάγη δευτέρος με 1.80 μ., έπίδοσι την όποιαν επέτυχε και ο πρώτος νικητής του άγωνίσματος τούτου.

Στη Σφαιροβολίαν εκέρδισαμε διπλήν νίκην, πρώτην θέσιν δια του Ιακώβου και δευτέραν δια του Λουκά Λουκά (16.06μ.). Ο εξελίξιμος Κατράνης κατέρριψε στα 800 το Παγκύπριον Μαθητικό ρεκόρ με 1'59'4 κατατογείς τρίτος.

Ο Φιαλάς Γεώργιος στο "Υψος επί κοντώ κατέλαβε την πέμπτην θέσιν με άλλα 3.20. "Έχει ρεκόρ 3.30 και θα μπορούσε ίσως να καταλάβη μίαν καλύτερη θέσιν.

Τέλος ο Σάββας Γεώργιος, ο πάντοτε άτυχος, ένω πολλάκις έχει έπιτύχει χρόνον 11'4, περιορίσθηκε στην 2ην θέσιν στα 100 μ., ένω η έπίδοσις του πρώτου νικητού ήτο 11'3.

Το Γυμνάσιόν μας συμμετείχεν εις τούς έν λόγω άγώνας δια 6 άθλητών δια πρώτην δε φοράν όλοι άτι συμμετασχόντες άθληταί κατέλαβον θέσιν εις τας τελικά.

Τα δύο προηγούμενα χρόνια το Γυμνάσιό μας το 1959 συνεκέντρωσε 13 βαθμούς και κατέλαβε την τρίτην θέσιν μεταξύ 96 σχολείων, πέρυσι δεν συνεκέντρωσεν μόνον 6 βαθμούς, και τις δύο όμως φορές άνεκηρύσσεται ως Πολύνικες Σχολείων μεταξύ των Σχολείων της Κύπρου. Φέτος όμως η νίκη είναι διπλή, αφ' ενός μέν άνεκηρύχθη Πανελληνιονίκες, συγχρόνως δε και Παγκυπριόνικες.

11. Πανελλήνιοι Έφηβικοί.

ΠΑΝΑΘΗΝΑ΄ΙΚΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ — 6, 7, 8.7.1961.

Λίγες μέρες μετά τούς Πανελληνίους Μαθητικούς, διεξήχθησαν εις "Αθήνας οι Πανελλήνιοι Έφηβικοί άγώνες. Εις αυτούς έλαβον μέρος τρεις άθληταί του Γυμνασίου μας, άντιπροσωπεύσαντες τόν Γ.Σ.Ε. Ο δυναμικός Ιακώβου επεβλήθη εύκόλως των αντιπάλων του στη Σφαιροβολία, χαρίζοντάς μας και μίαν νέαν Παγκύπριον έπίδοσιν (13.77 μ.). Ο Κατράνης κατετάγη 3ος στα 800 μ. με 2'00'5 και τέλος ο Στεφανίδης ύστερησας καταπληκτικά, έπήδησε μόνον 1.70 μ. και κατετάγη έκτος.

"Ετσι εκκλείσε η σχολική περίοδος 1960—61 με πλουσίαν άθλητική δράσιν, περιφανείς νίκας, και δημιουργίαν άρκετών νέων έπίδοσεων.

Προτού όμως τελειώσωμεν αξίζει να αναφέρωμεν και λίγα δια τις γυμναστικές έπιδειξεις του σχολείου μας την 20)5)61.

"Υπό το πρόσταγμα του γυμναστού μας κ. "Ανδρέου Πανταζή διεξήχθησαν με άπόλυτον έπιτυχίαν άσκήσεις στις όποιες έλαβον μέρος πέραν των 600 μαθητών, άκροβατικά, άγωνίσματα και "Ελληνικοί χοροί. "Εχορεύθησαν ο Τσαμίκος, ο Τσακόνικος και ο Πεντοζάλης.

Από τας άγωνίσματα ξεχωριστόν ενδιαφέρον έπαρουσίασε το άλλα εις "Υψος όπου ο Στεφανίδης έπήδησεν 1.85 μ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ,

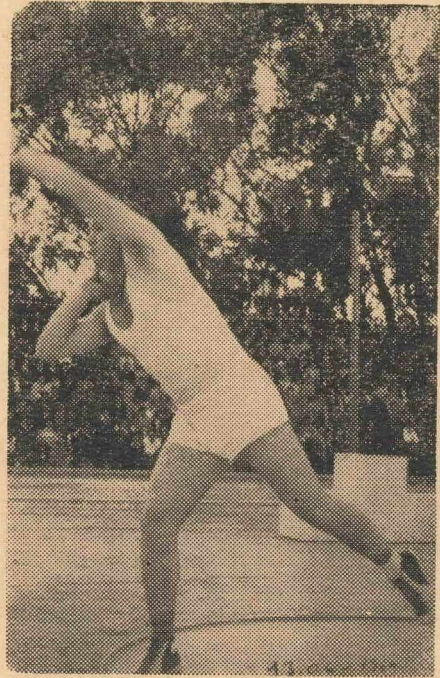
Καθηγητής Σωματικής "Αγωγής.

- (α) Ο σχηματισμός διθλίου προπονήσεως, παρουσιών, συναντήσεων και άποτελεσμάτων,
(β) η δημιουργία τριών όμίλων (Α΄ έτους, Β+Γ και Πρώτης ομάδος του σχολείου),
(γ) η καθιέρωσις βραβείου εις τόν έχοντα όλιγωτέρας άπουσίας και εις τόν καλύτερον σκορέρ,
(δ) η δημιουργία ομάδος Καλαθοσφαιρας του Σωματείου «'Ανόρθωσις», και
(ε) η άγάπη, ο ζήλος και η ευγενής προσπάθεια των μαθητών

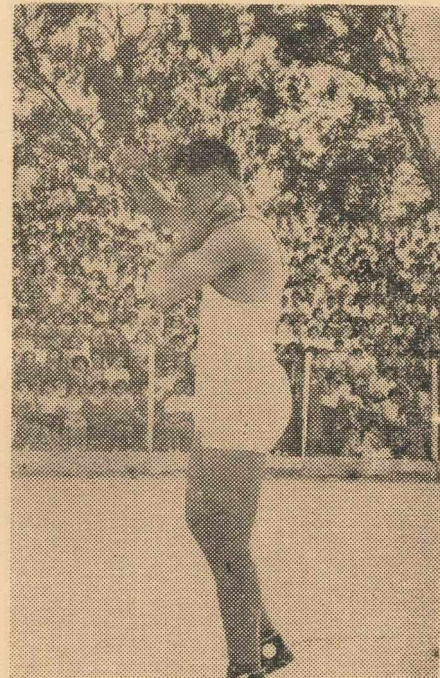
συνέβαλον τας μέγιστα, ώστε το "Ελληνικόν Γυμνάσιον "Αμμοχώστου να καταλάβη την πρώτην θέσιν εις το "Επαρχιακόν Πρωτάθλημα Καλαθοσφαιρας, το όποιον προεκηρύχθη υπό του Γραφείου "Ελληνικής Παιδείας, να καταβάλη Ισχυράς σχολικάς ομάδας, και ν' αγαπήσουν οι μαθηταί περισσότερον παρά ποτε την παιδιάν ταύτην, βασική προϋπόθεσις δια περαιτέρω καλλιέργειαν και ανάπτυξιν της.

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ,

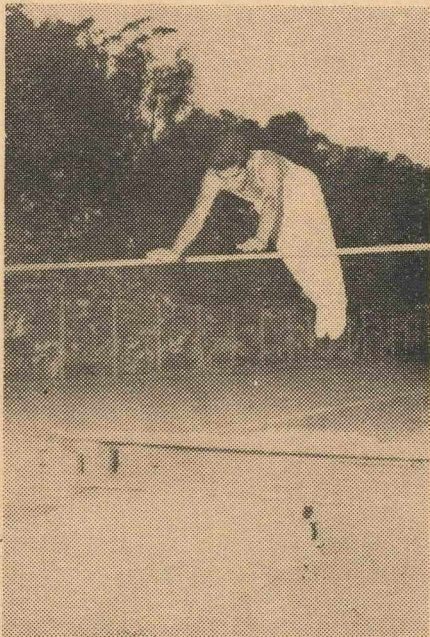
Καθηγητής Σωματικής "Αγωγής.

Α. Ίαζώβου

Λουκάς

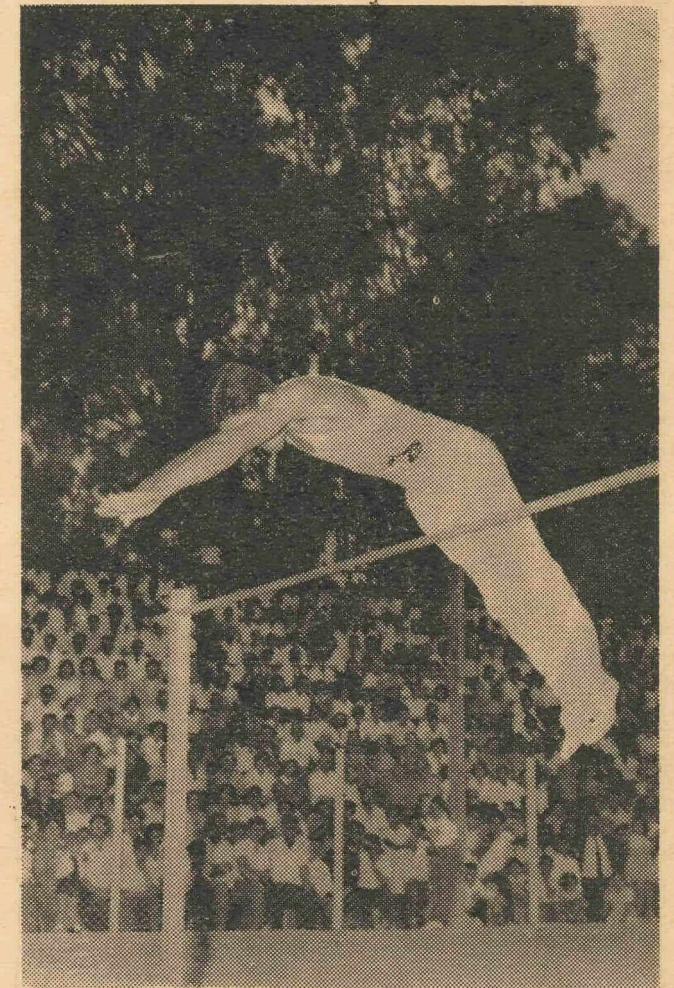
1959

1960 - 1961

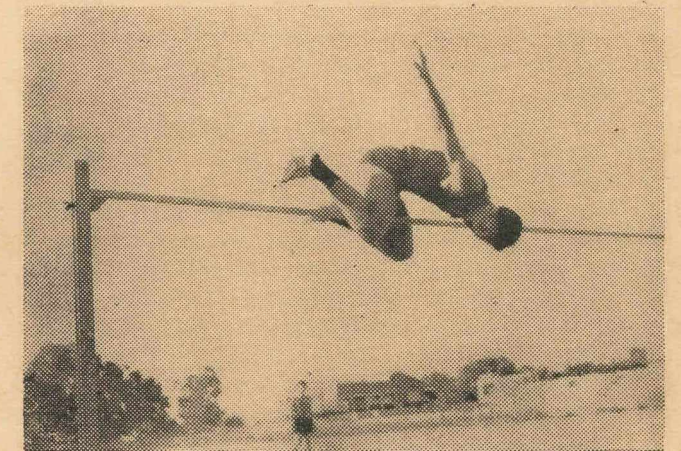
Πυραμίδες 1959 - 60

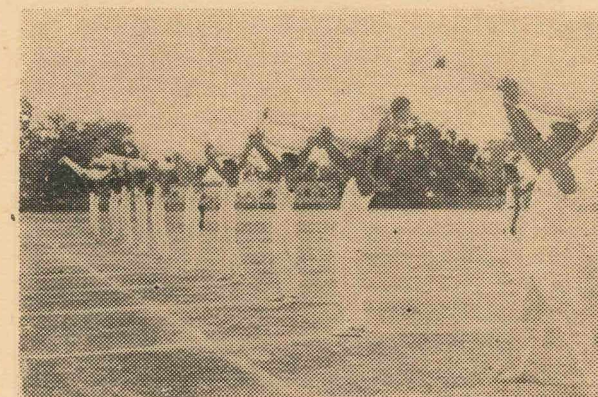
Άσκήσεις ἐπ' ἐφαλτηρίου

Ό Κατόνης

Στεφανίδης

Έπιδείξεις 1960 - 1961

Χορός (Τσάμκος)

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1959 - 1960

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ Κ. Κ. Π. ΧΑΤΖΗΓΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΥΣ

Μέσα εις μίαν μεταβατικήν εποχήν γεμάτην από πολλά έρωτηματικά διηύσαμεν τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος 1959-60.

Ἡ μεταβατικότης ὅμως τῆς καταστάσεως μαζί με τὰς ποικίλης φύσεως ἀνησυχίας τῆς δὲν ἐστάθη εἰς ἡμᾶς ἔμπόδιον εἰς τὸ νὰ ἐπιδοθῶμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς περισυλλογῆς καὶ θάσει ἐνὸς προγραμματισμένου ἐκπαιδευτικοῦ σχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐξηγγείλαμεν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων, νὰ ριφθῶμεν ὡς Καθηγητικὸς Σὺλλογος εἰς μίαν ἐντατικὴν ἐργασίαν μοναδικὴν εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ Γυμνασίου.

Δὲν ἐσυνήθισα νὰ εἶμαι ὑπερβολικὸς εἰς τὰς ἐκφράσεις μου καὶ νὰ εἴσθε θέθαισι πῶς ὅ,τι λέγω ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὰ πράγματα. Δὲν πρόκειται ἐδῶ νὰ δώσω μίαν λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων ἀλλὰ νὰ ἐκθέσω συνοπτικῶς ἐκείνας τὰς πτυχὰς τῆς λειτουργίας τοῦ Γυμνασίου, αἱ ὁποῖαι παραμένουν ἄγνωστοι εἰς τὸ πολὺ κοινὸν λόγω τοῦ ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν καθαρῶς ἐσωτερικὴν σχολικὴν ζωὴν καὶ δρᾶσιν.

Τὸ Διδακτικὸν προσωπικόν, ἡ διεύθυνσις καὶ ἡ ἀνάγκη διαχωρισμοῦ τοῦ Γυμνασίου εἰς μικρότερα ἀνεξάρτητα Γυμνάσια.

Ἐφέτος εἶχαμεν ἓν πλήρες προσωπικόν, τοῦ ὁποῖου ὁ ἀριθμὸς ἀνῆλθεν εἰς 55 ἐναντι 39 τοῦ παρελθόντος σχολικοῦ ἔτους, ἔργασθὲν μετὰ πολλὴν ζῆλον καὶ σύμπνοιαν.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ Γυμνασίου, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τοῦ Γυμνασιάρχου, τοῦ πρώτου ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ βοηθοῦ Γυμνασιάρχου κ. Δημητρίου, τοῦ βοηθοῦ Γυμνασιάρχου κ. Ἀναγνωστοπούλου, τοῦ ὑποδιευθυντοῦ κ. Σέργη καὶ τῆς ὑποδιευθνήτριας κ. Ποταμίτου ἐξετέλεσεν ἐν ἀγαθῇ συνεργασίᾳ τὰ καταμερισθέντα καθήκοντα τοῦ διοικητικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ Γυμνασίου καὶ μετὰ πολλῆς συνέσεως καὶ διακριτικότητος.

Παρ' ὅλον ὅμως τὸν ἄμπετον τοῦτον, εὐσυνείδητον καὶ λεπτὸν χειρισμὸν τῶν ποικίλων διοικητικῶν προβλημάτων δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ Γυμνασίου δὲν θὰ ἦτο καλυτέρα ἐὰν τὸ Γυμνάσιον δὲν ἀποτελεῖτο ἐκ τόσου μεγάλου ἀριθμοῦ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.

Μέσα εἰς αὐτὸ τὸ πλήθος οἱ μαθηταὶ ἀποκτοῦν τὸ συναίσθημα τῆς ἀγέλης καὶ τοῦ ὄχλου καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῆς εὐκοσμίας καὶ τάξεως καθίσταται αὐτομάτως πενήχρα.

Ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν σχολεῖα καὶ οὐχὶ ἐργοστάσια ἢ στρατώνας, πρέπει νὰ ὑποδιαίρεσωμεν ταῦτα εἰς ἄλλα μικρότερα ὅστε οἱ καθηγηταὶ καὶ ἡ διεύθυνσις νὰ δύνανται νὰ ἔλθουν εἰς στενὴν ἐπαφὴν μετὰ τοὺς μαθητὰς καὶ νὰ δύνανται νὰ παρακολουθοῦν αὐτοὺς εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις. Ὁ μαθητὴς δὲν εἶναι δοχεῖον τὸ ὁποῖον θὰ γεμίσωμεν μετὰ γνώσεις καὶ ἀφοῦ τὸ ἐπιτύχωμεν θὰ ἔχωμεν ἐπιτελέσει τὸ ἐκπαιδευτικὸν μας ἔργον. Εἶναι ἄνθρωπος τοῦ ὁποῖου ἡ ψυχὴ ἀπαλύνεται μόνον διὰ τῆς λεπτῆς προσεγγίσεως τοῦ ἀξίου παιδαγωγοῦ. Ἡ πραγματικὴ ἀγωγή ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς εἶναι ἱατρικὴ τῆς ψυχῆς. Ἡ προσπάθεια ἡμῶν τῶν παιδαγωγῶν εἶναι πῶς νὰ στρέψωμεν ὀλόκληρον τὴν ψυχὴν τοῦ παιδαγωγουμένου ἀνθρώπου πρὸς τὸ ἀγαθόν.

Ἐὰν πράγματι αὐτὴ εἶναι ἡ οὐσία τῆς ἀγωγῆς πρέ-

πει νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅτι ἡ ἀγωγή δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ οὔτε μετὰ ἐγκυκλίους οὔτε μετὰ συνταγὰς καὶ πρέπει νὰ προσέξωμεν ἡμεῖς πλεον εἰς κοινωνία: α) τοῖους νέους πρέπει νὰ ἐπιλέξωμεν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ὥστε νὰ ὀδηγήσουν τὴν ψυχὴν τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ πρὸς τὸ ἀγαθόν καὶ β) πῶς πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς παιδαγωγοὺς διδασκάλους τὰς εὐκαιρίας καὶ τὰς δυνατότητας νὰ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοὺς ὑπ' αὐτῶν παιδαγωγουμένους.

Ἴδου διατὶ νομίζω ὅτι χρειάζεται ἀπαραιτήτως ὅπως τὰ σχολεῖα μας χωρισθῶσιν εἰς μικρότερα μετὰ πλήρη ἀνεξαρτησίαν.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ πειθαρχία τῶν μαθητῶν.

Εἰς τὸ Γυμνάσιον μας ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος 924 μαθηταὶ καὶ 728 μαθητρίαι ἤτοι συνολικῶς 1652 μαθηταὶ καὶ μαθήτριά. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος ὑπερβαίνει τὸν ἀριθμὸν τοῦ προηγούμενου σχολικοῦ ἔτους κατὰ 192 μαθητὰς καὶ μαθητρίαις.

Οἱ μαθηταὶ κατενεμήθησαν εἰς 21 τμήματα καὶ αἱ μαθητρίαι εἰς 15. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν εἰς ἕκαστον τμήμα ἐκυμαίνεται μετὰ τὸ κατωτάτου ὀρίου τῶν 34 μαθητῶν καὶ τοῦ ἀνωτάτου τῶν 54.

Ἐφέτος ἐλειτούργησε μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν Δ' τάξις Ἐμπορικοῦ Τμήματος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεγράφησαν 36 μαθηταὶ καὶ 7 μαθήτριά.

Ἡ διαγωγή καὶ ἡ πειθαρχία τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ὑπῆρξεν ἐν γενεῇ ἀρκούντως ἱκανοποιητικῇ. Ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐπερίμενε κανεὶς μετὰ τὸ 1652 παιδιῶν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς καιροὺς τῆς διασαλεύσεως τῆς καθεστηκυίας ἠθικῆς καὶ τῆς χαλαρώσεως τῆς αὐστηρότητος τῶν ἠθῶν νὰ μὴ ὑπάρχουν 40-50 πού νὰ μὴ ἐδειξαν τὴν πρέπουσαν διαγωγὴν. Ἄς μὴ λησμονῆται κανεὶς ὅτι ἡ μαθητικὴ κοινότης δὲν μπορεῖ νὰ ἴσται εἰς πολὺ ἀνώτερον ἠθικὸν θάθρον ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς κοινωνίας τῶν μεγάλων διότι ὅπωςδήποτε ἡ πρώτη διαμορφώνεται κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τῆς δευτέρας.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων καὶ ἡ δρᾶσις των.

Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ἀφ' ἐνὸς θελτίωσιν τοῦ ποιοῦ τῶν μαθητῶν μας καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ νὰ δώσωμεν εὐκαιρίας εἰς αὐτοὺς ν' ἀναπτύξουν πρωτοβουλίαν εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς ἀγωγῆς ἐθέσαμεν εἰς ἐφαρμογὴν κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος τὸν θεσμὸν τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων. Ἐκαστος Φιλόλογος ἀνέλαβε τὴν ὀργάνωσιν τῆς τάξεώς του, ὁ δὲ βοηθὸς Γυμνασιάρχης κ. Ἀναγνωστόπουλος τὸν γενικὸν συντονισμόν. Κατ' ἀρχὰς οἱ συνάδελφοι ἤδραν δυσκολίας ἰδίως εἰς τὰς μεγάλας τάξεις, διότι οἱ μαθηταὶ εἶχον πολὺν ἀτομικισμόν καὶ ἀντέδρων εἰς τὴν θούλησιν τῆς ομάδος. Ἄλλ' ὅταν αὐταὶ αἱ τάξεις ὑπερνεκλήθησαν, αἱ τάξεις ἐκινήθησαν πρὸς διαφόρους τομεῖς δράσεως μετὰ ταχὺν ρυθμὸν καὶ ἀετιοζήλεια ἀποτελέσματα. Πολλὰ τάξεις ἴδρυσαν βιβλιοθήκας τῆς τάξεώς των καὶ φαρμακεία, ἀνέπτυξαν τὴν φιλανθρωπίαν, ὀργάνωσαν ἐορτάς, ὀμιλίαις, διαλέξεις, θεατρικὰς παραστάσεις, ποικίλας καλλιτεχνικὰς ἐκδηλώσεις, ἀθλητικὰς συναντήσεις, κατήρτισαν λευκώματα ἡρώων τοῦ Κυπριακοῦ ἀγῶνος καὶ συλλογὰς ποιημάτων ἀνεφερομένων εἰς τὸν Κυπριακὸν ἔπος.

Ὁ τομεὺς τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς.

Διὰ τὸν τομέα τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς αἱ ἀπόψεις ἡμῶν ἠκούσθησαν κατὰ τὰς γυμναστικὰς καὶ ἀθλητικὰς ἐπιδείξεις τοῦ Γυμνασίου. Ἐκτοτε ἔχομεν μόνον νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐθέσαμεν εἰς ἐφαρμογὴν τὸ ἐξαγγελθὲν πρόγραμμα τῆς κολυμβήσεως ἀντὶ τῆς γυμναστικῆς καὶ τὴν συμμετοχὴν μας εἰς τοὺς Πανελληνίους Σχολικοὺς Ἀγῶνας τῆς Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας διὰ τριῶν ἀθλητῶν μας τῇ συνοδείᾳ τοῦ προπονητοῦ των Καθηγητοῦ κ. Ἀνδρέα Πανταζῆ. Εἰς αὐτοὺς ἐπρωτεύσαμεν διὰ δευτέραν κατὰ συνέθειαν φορὰν μετὰ τῶν Σχολείων τῆς Κύπρου καὶ ἐστήσαμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν θέσιν τοῦ τῶν προσωρινῶς μετακινηθὲν ἐπαμειβόμενον ἔπαθλον τῆς Ἐνώσεως Συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν τὸ ἀθλοθετηθὲν εἰς μνήμην τῶν ἀπαγχονισθέντων Κυπρίων ἀγωνιστῶν Μιχαὴλ Καραολῆ καὶ Ἀνδρέα Δημητρίου.

Ἐθνικὰ μνημόσυνα καὶ ἀνέγερσις μνημείου ἡρώων.

Ἐκτὸς τῶν ἐθνικῶν ἐορτῶν ἐτελέσαμεν ὡσαύτως τὰ νεομισμένα ἐθνικὰ μνημόσυνα πρὸς τοὺς ἑπτὰ ἀθανάτους ἡρώας μαθητὰς καὶ ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου μας καὶ καθηγητὰ ἐκλεγέντες ὑπὸ τοῦ Καθηγητικοῦ Συλλόγου ἐξήραν δι' ἐπιμνημοσύνην λόγων τὴν σημασίαν τῆς θυσίας των. Εἰς τὴν περυσινήν μου λογοδοσίαν εἶχα ἀνακοινῶσαι ὅτι συνεστήσαμεν ἐπιτροπὴν πρὸς συλλογὴν ἐράνων δι' ἀνέγερσιν εἴτε κοινοῦ μνημείου εἴτε προτομῶν ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἡρώων μας εἰς τὸν ἔμπροσθεν τοῦ Γυμνασίου χώρον καὶ ὅτι ἐθέσαμεν ὡς στόχον τὴν συλλογὴν ποσοῦ £3.000.-

Εὐρίσκομαι σήμερον εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀνακοινώσω ὅτι συνελέξαμεν ποσὸν ἐκ £1.304.- καὶ ὡς ἐλπίζω ἡ ἀνέγερσις τοῦ μνημείου ἢ τῶν προτομῶν θὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους. Ἐκ μέρους τοῦ Γυμνασίου εὐχαριστῶ ὅλους τοὺς φιλοπάτριδας πολίτας οἱ ὁποῖοι συνεισέφεραν διάφορα ποσὰ ὡς ἐπίσης καὶ τὰ παιδιά τῶν Δημοτικῶν Σχολείων τὰ ὁποῖα, ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰς ἐκκλήσεις τῶν διεθυντῶν καὶ τῶν διδασκάλων των, εἰσέφερον καὶ αὐτὰ σεβαστὰ συνολικὰ ποσὰ.

Τὸ μάθημα τῆς Τέχνης καὶ Χειροτεχνίας.

Εἰς τὸν τομέα τῆς Τέχνης οἱ δύο Καθηγηταὶ μας κατέβαλον φιλοτίμους προσπάθειαις. Τὸ μάθημα εἰσήχθη εἰς τὸ Γυμνάσιον μόνον ἀπὸ τοῦ λήξαντος ἔτους καὶ ἐπομένως συνητήσαμεν πολλὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας, δυστυχῶς, δὲν καταρθώσαμεν νὰ ὑπερπηδήσωμεν ὥστε ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος νὰ διευκολυνθῇ. Δὲν εἶχαμεν καταλλήλους αἰθούσας καὶ τὸ μάθημα ἐλάμβανε χαρακτήρα προχειρότητος. Παρὰ ταῦτα ἐδόθη πολλὴ ὠθησις καὶ ἀνεκαλύφθησαν πολλοὶ μαθηταὶ μετὰ κλίσιν καὶ ἐπίδοσιν εἰς τὴν Τέχνην. Τοῦτο θὰ ἀποδειχθῇ ἀπὸ τὰ ἐκθέματα τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν εἰς τὴν ἔκθεσιν Τέχνης τοῦ Γυμνασίου τὴν ὁποίαν θὰ εὐχαριστηθῶμεν ἐὰν εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐπισκεφθῆτε. Παρὰ τὰτα εἰς τὴν ἔκθεσιν Τέχνης ἔχομεν καὶ τὴν ἔκθεσιν Χειροτεχνίας εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Γυμνάσιον μας ἐδημιούργησε παράδοσιν καὶ χαίρει φήμης.

Ἡ κίνησις τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Γυμνασίου ἐλειτούργησεν ἀπὸ τοῦ λήξαντος σχολικοῦ ἔτους ἐπὶ νέας θάσεως. Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία προέβη εἰς ἔγκρισιν κανονισμῶν θάσει τῶν ὁποίων μετεβίβασε τὸ πλεῖστον τῶν ἐξουσιῶν τῆς εἰς μίαν Διαχειριστικὴν Ἐπιτροπέαν τῆς Βιβλιοθήκης, ἡ ὁποία ἀπετελέσθη ἐκ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας κ. Δημητρίου Μαραγκοῦ, ἐκ τοῦ Γυμνασιάρχου, τῶν καθηγητῶν κ.κ. Ἰακώβου Ἰακωβίδου καὶ Πά-

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἴλωσεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν προσοχὴν των καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐπεδόθησαν μετ' ἀξιοθαυμάστου ζήλου εἶναι ἡ ἔκδοσις μαθητικοῦ περιοδικοῦ καὶ ἐφημερίδος. Τὸ περιοδικὸν «Πυρὸς» ἤρχισε νὰ ἐκδίδεται εἰς τὸν πολυγράφον μετὰ πρωτοβουλίαν τῶν μαθητῶν τῆς Στ' α τάξεως, ἀλλὰ θραδύτερον ἀπεφασίσθη ἡ ἐκτύπωσις του. Τοιοῦτοτρόπως τὸ τελευταῖον τεύχος ἀφιερωμένον εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ ἡρώος ἀποφοίτου τοῦ Γυμνασίου μας Γρηγόρη Αὐξεντίου ἐξετυπώθη εἰς μίαν ὥραιαν καὶ πλουσίαν εἰς εἰκονογράφειαν καὶ περιεχόμενον ἔκδοσιν ἡ ὁποία ὑπερέβη τὰς προσδοκίας μας. Τὸ αὐτὸ συνέβη μετὰ τὸν «Μαθητικὸν Κόσμον», τὴν δεκαπενθήμερον ἐφημερίδα ἡ ὁποία εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐξετυπώθη μετὰ πρωτοβουλίαν τῆς Κοινότητος τῆς Στ' β τάξεως.

Ἡ ἴδια κοινότης ἐξέδωσεν ἐπίσης εἰς βιβλίον μίαν ἀξιόπρῶσενον πραγματείαν τοῦ τελειοφοίτου Πολυθίου Νικολάου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ κοινωνία στὰ Ὀμηρικὰ ἔπη».

Ἐργασθέντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὰ ἐκδοτικὰ αὐτὰ συγκροτήματα ἐπλούτισαν τὴν ἐμπειρίαν των καὶ ἐδιδάχθησαν ἐν τῇ πράξει πῶς νὰ ὀργανώνουν τὰς σκέψεις των καὶ νὰ τὰς διατυπώνουν κατὰ τρόπον σαφῆ, ὀρθόν καὶ ὥραϊον. Ἐπὶ πλεόν ἐδοκίμασαν τὴν πηγαίαν χαρὰν τὴν ὅταν δίδει εἰς τὸ ἀνθρώπον ἡ δημιουργικὴ ἐργασία. Ἐπειτα πρὸσώθησαν καὶ αὐτοὶ καὶ πρὸσώθησαν καὶ ἄλλους εἰς τὴν ἀνάγνωσιν βιβλίων, πολλῶν βιβλίων, διὰ νὰ πλουτίσουν τὰς γνώσεις των καὶ νὰ δυναθοῦν καὶ αὐτοὶ νὰ δώσουν κάτι πρὸς δημοσίευσιν.

Τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποδόσεως τῶν μαθητῶν.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ μαθήματα τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως: Ἐκ τῶν κανονικῶς φοιτησάντων 1623 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν προήχθησαν οἱ 1150, οἱ 221 παρεπέμφθησαν εἰς ἀνεξέτασιν κατὰ Σεπτέμβριον καὶ οἱ 252 ἐκρίθησαν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ μαθήματα εἰς αὐτῆς τάξεως διότι μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἠδύναντο νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν σπουδῶν των.

Ἐδείξαμεν κατὰ τὴν βαθμολογίαν ἀρκετὴν ἐπιείκειαν. Οἱ παραμεινάντες εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν εἶναι ἐκεῖνοι διὰ τοὺς ὁποίους ἐπέισθημεν πέραν πάσης ἀμφιβολίας ὅτι δὲν θὰ ὠφελούντο καὶ ἐκτὸς τούτου θὰ παρεκάλουν τὴν πρόδοον καὶ τῶν ἄλλων συμμαθητῶν των ἐὰν προήγοντο. Πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦν καὶ μαθηταὶ καὶ γονεῖς ὅτι τὸ Γυμνάσιον δὲν ἐνεργεῖ εἰμὴ μόνον πρὸς ὄφελος τῶν μαθητῶν. Τὸ χιλιεπισπόμενον ὅτι οἱ μαθηταὶ ἔχουσιν ἐλλείψεις λόγω τῶν γνωστῶν συνθηκῶν τῶν προηγούμενων ἐτῶν ἐλήφθη σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν καὶ εἶναι περιττὸν νὰ τὸ ὑπενθυμίζωμεν ἢ νὰ μᾶς τὸ ὑπενθυμίζωμεν. Δὲν θὰ ἤμεθα ποσῶς δικαιολογημένοι ἐὰν ἐσυνεχίζαμεν τὴν ἰδίαν τακτικὴν τῆς περιόδου τοῦ ἀγῶνος, διότι τοῦτο θὰ ἀπέβαινε πρὸς μεγάλην θλάσιν τῆς σπουδαζούσης νεότητος καὶ ἐφέραμεν ἡμεῖς ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην. Τὸ σχέδιόν μας εἶναι ὅπως βοηθήσωμεν τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν νὰ ἀνέλθῃ σταδιακῶς εἰς τὸ κανονικὸν ἐπίπεδον τῆς μορφώσεως. :

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὀργάνωσαμεν δύο εἰδῶν φροντιστηριακὰ μαθήματα εἰς τὸ Γυμνάσιον. Τὰ μαθήματα ἀνωτέρων σπουδῶν προαιρετικὰ καὶ ἐντελῶς δωρεάν, ἀλλὰ μόνον διὰ τοὺς μαθητὰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι διεκρίνοντο διὰ τὴν ἐπίδοσιν των καὶ ἠθελον νὰ αὐξήσουν τὰς γνώσεις των καὶ τὰ φροντιστηριακὰ μαθήματα διὰ τοὺς ἀδυνάτους μαθητὰς μετὰ χαμηλὰ διδάκτρα.

Ὅλοι οἱ μαθηταὶ ὠφελήθησαν ἐκ τῶν μαθημάτων τούτων ἄλλοι πολὺ καὶ ἄλλοι ὀλίγον. Ἡ ὠφέλεια εἶναι πάντοτε ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν εὐφύϊαν ἐνὸς ἐκάστου.

νου Λεβέντη και της βιβλιοθηκαρίου δνίδος Δήμητρας Κυπριανού. Η διαχειριστική Έπιτροπεία προέβη, κατ' έγκρισιν της Σχολικής Έφορείας, εις την ίδρυσιν Παρραρτήματος Βιβλιοπωλείου και Παρραρτήματος Έκδόσεων. Ηδη συνεζήτησε και ένεκρινε την έκδοσιν δύο έργων, των οποίων η έκτύπωσις θά αρχίση από του προσεχούς σχολικού έτους. Δυστυχώς η έκτύπωσις του Λευκώματος του Γυμνασίου αναληφθείσα πρό καιρού υπό του καθηγητού κ. Κύρρη καθυστερεί λόγω τυπογραφικών και άλλων δυσκολιών.

Η Βιβλιοθήκη έπλουτίσθη κατά το λήξαν έτος με 1085 τόμους βιβλίων εκ των οποίων πολλοί δυσεύρετοι και πολύτιμοι.

Ο πλουτισμός της Βιβλιοθήκης μας διά του άριθμού 1085 τόμων βιβλίων αποκτά ιδιαίτεραν σημασίαν εάν αναλογισθής κανείς ότι η μεγάλη Βιβλιοθήκη της Φανερωμένης έπλουτίσθη κατά το αντίστοιχον χρονικόν διάστημα μόνον με 833 τόμους βιβλίων. Διά την άγοράν των βιβλίων τούτων έδαπανήσαμεν £850. Έπίσης έδαπανήσαμεν άλλας £446 διά το δέσιμον 1538 τόμων.

Άλλά και η κίνησις της Βιβλιοθήκης και η ώθησις προς μελέτην ηύξηθη σημαντικώς. 240 μαθητάι και 260 μαθήτριάι έδανείσθησαν 5612 τόμους βιβλίων. Έκτός τούτων άλλοι 184 μαθητάι και 226 μαθήτριάι έμελέτησαν εις το Άναγνωστήριον της Βιβλιοθήκης 1433 τόμους βιβλίων. Έπί πλέον άλλοι 293 μαθητάι και μαθήτριάι του Γυμνασίου μας έπεσκέφθησαν την Δημοτικήν Βιβλιοθήκην 2,315 φορές και έμελέτησαν διάφορα βιβλία και άλλοι 200 μαθητάι και μαθήτριάι έδανείσθησαν διάφορα βιβλία από την ίδιαν Βιβλιοθήκην.

Θεατρικαί Παραστάσεις.

Άπό τας θεατρικάς παραστάσεις του Γυμνασίου άς μου έπιτραπή να εξάρω ιδιαίτέρως την μεγάλην έπιτυχίαν των παραστάσεων της Τραγωδίας κατά διδασκαλίαν του ύποδιευθυντού κ. Παναγιώτη Σέργη. Αί κρίσεις των δυναμένων να έκφέρουν γνώμην ύπέρβαν λίαν κολακευτικά και αί γνώμαι όμόφωνοι ότι δέν έπρόκειτο πλέον περι μαθητικής έρασιτεχνικής παραστάσεως. Ήτο άληθώς μία μουσταγωγία η οποία ηδύνατο να σταθής ένώπιον και του πλέον καλλιεργημένου κοινού, να χειροκροτηθή και να έκτιμηθή. Υπέικοντες εις έπανειλημμένας παρακλήσεις του Έλληνικού Πνευματικού Όμιλου Λάρνακος έδώσαμεν και εκεί μίαν παράστασιν όχι διά να έπιδειχθώμεν άλλα διά να προβάλλωμεν τον άθάνατον κλασσικόν Έλληνικόν πολιτισμόν εις όλον του το μεγαλειόν.

Ευκαιρία εις έκαστον μαθητήν ν' άναπτύξη τας κλίσεις του.

Τά Γυμνάσιον έπομένως κατά το λήξαν σχολικόν έτος έδημιούργησεν ευκαιρίας εις όλους τούς μαθητάς διά να έπιδείξουν τας ικανότητάς των και καλλιεργήσουν τας κλίσεις των. Θέατρον, Βιβλιοθήκη, Έφημερίδες και Περιοδικόν, άθλητισμός, όμιλία και διαλέξεις, μαθητικά κοινότητες, ζωγραφική και χειροτεχνία, μουσική, έκπαιδευτικοί περίπατοι και έκδρομαί, φροντιστήρια προκεχωρημένων σπουδών, όλα όσα ήτο δυνατόν να συμβάλουν εις την άνοδον του επιπέδου της άγωγής άνεπτύχθησαν, πάντοτε έν μέτρω, διά να μη έπηρεάζουν τον χρόνον τον όποιον ο μαθητής έπρεπε να διαθέτη εις την μελέτην των μαθημάτων του.

Η ανάγκη άνεγέρσεως αιδούσης τελετών.

Έκείνο του οποίου αισθανόμεθα πολύ την έλλειψιν διαρκώς είναι μία Αίθουσα Τελετών του Γυμνασίου, της οποίας η άνοικοδόμησις, ως έλπίζω, θά πραγματοποιηθή κατά το προσεχές σχολικόν έτος. Η αίθουσα αυτή δέν πρόκειται να έξυπηρετήση μόνον το Γυμνάσιον άλλα

και δλόκληρον την πόλιν εις την πνευματικήν της άνοδον, διότι άσφαλώς θά παρέχεται δωρεάν διά διαλέξεις και άλλας πνευματικάς έκδηλώσεις της πόλεως. Ευτυχώς και κατά το λήξαν σχολικόν έτος προσετέθησαν νέα γενναία εισφορά, όπως υπό φιλομούσου άνωνώμου συμπολίτου μας δευτέρα εισφορά του, εκ £1,000, υπό της άξιοτίμου κυρίας Κλειώς Ευάγορα Σαθβίδη εις μνήμην του άειμνήστου συζύγου της £100, υπό του άξιοτίμου κυρίου Σωτήρη Χατζή Λεονταρή £100, υπό της άξιοτίμου κυρίας Σοφίας Κοντεάτη £50. Έπί πλέον εκ της Χριστουγεννιάτικης παραστάσεως £1088 και εκ των παραστάσεων των Ίκετίδων £281.— Διά των εισφορών τούτων και των τόκων το ποσόν άνήλθε τώρα εις £10,260. Έχομεν τά οικόπεδα άλλα διά την άνοικοδόμησιν του κτιρίου ύπολογίζεται ποσόν εκ £18,000 περίπου. Άσφαλώς εάν αρχίση η άνοικοδόμησις κατά το προσεχές σχολικόν έτος δέν άσταματήσωμεν εις το μέσον, διότι είμαι θέβαιος ότι ευγενείς και φιλόμουσοι συμπόλιται, ως και οι άπόφοιτοι του Γυμνασίου θά συμβάλουν εις την άποπεράτωσιν του έργου διά νέων εισφορών των.

Τά βοηθήματα του Ταμείου Μαθητικής Προνοίας.

Τό Ταμείον Μαθητικής Προνοίας του Γυμνασίου διά το όποιον έδημιουργήσαμεν πάγια εισοδήματα εκ της έκπτώσεως των βιβλίων τά όποια φέρομεν άπ' ευθείας εκ των έκδοτών και τά πωλούμεν εις τούς μαθητάς προσήλθε και έφέτος άρωγόν εις την πληρωμήν των εισιτηρίων πτωχών μαθητών. Τοιουτοτρόπως έτυχον βοηθείας εκ του Ταμείου τούτου όλοι οι άποροι μαθητάι διά του σημαντικού ποσού των £4,634. Έκτός τούτων φιλάνθρωποι πολίται, Σύλλογοι και Έταιρείαι προσέφεραν εις μαθητάς μας ύποτροφίας συνολικού ποσού £494, η Ίερά Άρχιεπισκοπή ποσόν £754 και ο Δήμος Άμμοχώστου ποσόν £140. Τοιουτοτρόπως οι άποροι μαθητάι του Γυμνασίου μας έτυχον βοηθημάτων άνερχομένων συνολικώς εις £6,022, τά όποια καλύπτουν το 1/7 του συνόλου του ποσού των εισιτηρίων.

Όλα αυτά, Κυρίαί και Κύριοι, έγέγοντο με πρωτοβουλίαν του Καθηγητικού Συλλόγου όστις άνέθετε το πολύμοχθον αυτό έργον εις έπιτροπάς και έπιτελεία εκ Καθηγητών. Ο θαθός και στοχαστικός παρατηρητής του έργου τούτου αισθάνεται την ανάγκην έκφράσεως έπαινου, ο στείρος άρνητής και επιπόλαιος θλέπει το κάρφος το όποιον εύρίσκειται εις τον όφθαλμόν και καί αισθάνεται την ευχαρίστησιν να έπικρίνη και κατηγορή.

Πρός τούς συναδέλφους οι όποιοι έβοήθησαν την διεύθυνσιν εις το έργον της μετά πολλού ζήλου και ευσυνειδησίας έκφράζω και δημολογώ τας ευχαριστίας μου.

Ίδιαιτέρως αισθάνομαι την ανάγκην να ευχαριστήσω θερμώς τούς έν τή Διευθύνσει συναδέλφους μου διά την πολύτιμον βοήθειαν των και την άρμονικήν συνεργασίαν των.

Άλλά θά ήτο παράλειψις εάν δέν εξέφραζον ώσάυτως τας ευχαριστίας μου προς τον Άξιότιμον Κύριον Πρόεδρον και τά άλλα Άξιότιμα Μέλη της Σχολικής Έφορείας διά την κατανόησιν την όποιαν έπέδειξαν διά τά προβλήματα του Γυμνασίου και διά τας άόκνους προσπάθειάς των προς άντιμετώπισιν των άναγκών του Σχολείου.

Άς μου έπιτραπή ώσάυτως να ευχαριστήσω και άπό του θήματος τούτου τά Διοικητικά Συμβούλια των Κοινοτήτων των Τάξεων των μαθητών και μαθητριών διά την κατανόησιν την όποιαν έπέδειξαν και την πρόθυμον συνεργασίαν την όποιαν προσέφερον προς την Διεύθυνσιν του Γυμνασίου εις την έπίλυσιν των διαφόρων προβλημάτων του Σχολείου και της τάξεώς των. Άσφαλώς πολλά ζητήματα του Γυμνασίου θά έδημιούργουν μεγά-

λον πονοκέφαλον εις την Διεύθυνσιν, εάν τά Συμβούλια των τάξεων δέν άνελάμβανον την διευθέτησιν των.

Προσφώνησις προς τούς άποφοιτώντας.

Έπειδή είναι καθιερωμένη άρχή του Γυμνασίου μας όπως ο Γυμνασιάρχης προσφωνή κατά την τελικήν έορτήν τούς άποφοιτώντας μαθητάς και μαθητριάς εκ μέρους του Γυμνασίου και δίδει ως έν κατακλείδι τας τελευταίας συμβουλιάς και νουθεσίας του προς αυτούς, άς μου έπιτραπή να άπευθύνω προς σας την στιγμήν αυτήν, άγαπητοί μου άπόφοιτοι, νέοι και νέες, τά θερμά συγχαρητήριά μου και τά έξης λόγια:

Έχετε τερματίσει αίσίως ένα ευγενή άγώνα εις το στάδιον των Έλληνοχριστιανικών ιδεωδών και αισθάνεσθε, όπως κάθε άλλος άνθρωπος εις την θέσιν σας μεγάλην χαράν. Παρ' όλες τές άμφιβολίας σας είμαι θέβαιος ότι νιώθετε μέσα σας την ίκανοποίησιν του εύσυνειδήτου ανθρώπου που έχει θέσει ένα σκοπό στη ζωή του κι ένα στόχο στα σχέδια του κι ύστερ' άπό μιά έπίπονη προσπάθεια κατορθώνει να φθάση στο τέρμα που είχε έπιδιώξει.

Διαισθάνομαι τά όνειρα και τις φιλοδοξίες σας και συμμερίζομαι την χαράν σας αυτής της στιγμής. Μα ο άγώνας σας θά θρήπε πώς δέν έτελείωσε, γιατί αυτή η ίδια η ζωή είναι μετουσιωμένη σε συνεχή άγώνα.

Έτά συνεχίζοντες την ζωήν, άλλοι άπό σας θά συνεχίσουν τον άγώνα σε ψηλότερες έπάξεις για μεγαλύτερες κατακτήσεις έπιστημονικών γνώσεων, άλλοι θά φιλοδοξήσουν την κατάκτησιν της διδασκαλικής έδρας κι' άλλοι θά ριχθούν άμέσως στα στενά μονοπάτια της συντηρήσεως μαζί κι' άνυψώσεως της ζωής. Μέσα εις αυτήν την δρᾶσιν πολύ γρήγορα θά διαπιστώσετε ότι η ζωή είναι ένας διηνεκής άνθρωπινος μόχθος. Ο μόχθος αυτός δέν πρόκειται ποτέ να έχη άνάπαυαν παρά άλλαγήν μορφής. Δέν θά προφθάνετε να ηήτη αυτό έτελείωσε και θά άναπαυθώ και μία άλλη μορφή μόχθου θά σας περιμένη εις μίαν άλλην καμπήν, περισσότερον έντονη ίσως άπό την πρώτην, για να παραχωρήση την θέσιν της σε άλλη πού θά την διαδεχθή κι έκεινη σε άλλη, όπως τά άκατάπαυστα κύματα πού πλήττουν άδιάκοπα ποτέ τις κουφάλες των θράχων και ποτέ τις άσημένιες άκρογιαλιές. Έτσι πλήττεται ο άνθρωπος άπό τον άτελείωτο μόχθο. Μην τρομάζετε. Ο μόχθος στη ζωή είναι ώραίο πράγμα. Θά σας διδη χαράν και ευχαρίστησιν κι' η έλλειψις του θά σας γεμίσει με άνιαν.

Ένα πράγμα όμως πρέπει να γνωρίζετε: ότι ούτε με την έπιστήμην θά γίνετε άνώτεροι ήθικώς άνθρωποι ούτε με την διδασκαλικήν έδραν ούτε με την έπιτυχίαν σας σ' άλλα έπαγγέλματα. Η έπιστήμη άποκαλύπτει άπλως τά μυστικά της φύσεως και η διδασκαλική έδρα

δέν έχει την δύναμιν να μεταβάλλη εις έναρτερον τον φαύλον. Τά χρήματα πάλιν, η σοφία και η άρετή σπανίως στολίζουν τον ίδιον άνθρωπον.

Διά να προαγάγετε την ήθικην χρειάζονται πράξεις και παραδείγματα. Έάν η ήθικη προήγητο διά της διδασκαλίας άσφαλώς όλοι οι άνθρωποι θά ήσαν έναρτεροι διότι όλοι έπέρασαν άπό κάποιου είδους σχολείον και όλοι θά ήκουσαν κάποιον κήρυγμα περι άρετής. Δυστυχώς η ήθικη δέν εύρίσκειται εις τούς ώραίους λόγους ούτε εις τά ύψηλά κηρύγματα. Η ήθικη έπιτυγχάνεται μόνον όταν, εκκινούντες άπό την θεωρίαν, έτώμεν εις την πράξιν, ότι ημείς κηρύττομεν εις τούς άλλους. Αυτό δέν άφορᾷ μόνον τούς διδασκάλους και τούς ιεροκήρυκας. Άφορᾷ όλα τά άτομα της κοινωνίας. Και δέν είναι άνάγκη τά παραδείγματα της άρετής να τά άντλή κανείς άπό τούς ζώντας. Τά Έλληνικά Γράμματα πού είχετε την ευτυχίαν να σπουδάσετε επί έξη χρόνια είναι γεμάτα ήθικων παραδειγμάτων. Έάν δέν εύρίσκετε εις την σύγχρονον ιστορίαν μας ίκανά παραδείγματα προς μίμησιν άνατρέξατε εις παλαιότερους χρόνους.

Έξήλθομεν άπό ένα έπικόν άγώνα και θαδίζομεν προς ίδρυσιν κράτους επί δημοκρατικών άρχών. Περισσότερον άπό κάθε άλλη φορά εις τον τόπον τούτον χρειάζονται αι ήθικαι άρχαί διά να όρθοποδήσωμεν και οι ήθικοι άνθρωποι διά να χαράξουν τον δρόμον της δικαιοσύνης. «Έν δε δικαιοσύνη συλλήβδην πάσ' άρετή έστιν».

Έάν άνεχθώμεν το έγκλημα να όργιάζη και την άνηθικότητα να όδεύη έπιδεικτικά εις τας λεωφόρους και τας όδους των μικρών μας πόλεων και χωριών η ζωή μας εις το νέον κράτος άσφαλώς θά είναι άθλια και τά θεμέλια της άνοικοδομήσεώς της σαθρά. Τώρα θέτομεν τας θέσεις προς δημιουργίαν παραδόσεως. Σ' αυτούς τούς χρόνους θά χαράξωμεν η καλύτερα θά χαράξετε τον δρόμον διά του οποίου θά περάσουν οι άλλοι.

Τό σχολείον σας σήμερα έθεώρησε καλόν, μαζί με τας ευχάς του διά την μελλοντικήν ευτυχίαν σας, να θέση ένώπιόν σας όλας αυτάς τας σκέψεις του διότι θεμέλια του νέου κράτους άποτελείτε σεις. Οι περισσότεροι άπό σας, άγαπητοί μου νέοι και νέες, έδείξατε πολλήν ήθικην άνωτερότητα κατά την έξαετη φοίτησιν σας, πολλήν αυταπάρησιν και άγάπην προς την πατρίδα, ζήλον και άφοσίωσιν εις το καθήκον. Είμαι θέβαιος ότι αυτάς τας άρετάς θά έπιδείξετε και προς την κοινωνίαν, εις τούς κόλπους της οποίας σας παραδίδομεν σήμερα.

Βαδίσате λοιπόν τον δρόμον της δικαιοσύνης, της ήθικής και της συνέσεως, διά να καταστήτε ίσχυροί παράγοντες της ζωής και συντελεσταί της έξυψώσεως και προόδου εις το νέον κράτος. Είθε ο Θεός να φωτίζη τον νουν και τας καρδιάς σας προς το άγαθόν.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΥ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Οι έκδηλώσεις των τελειοφοίτων στίς τελικές γιορτές ήταν πάντοτε, για μένα τουλάχιστο, ένα μυστήριο άνερμήνευτο. Είχαν κάτι που δε μπορούσε να συλλάβη η σκέψη μου.

Συμπεριφέρονταν όλοι μ' ένα τρόπο παράξενα συγκινητικό, μ' ένα τρόπο τέτοιο που δέν τούς είχα δει σε οποιαδήποτε άλλη περίοδο της μαθητικής τους ζωής. Δέν μπορούσαν να τούς καταλάβω γιατί διέβλεπα μέσα από τά λόγια τους, μέσα από τις κινήσεις και τις έκφράσεις των προσώπων τους τά στοιχεία της πιό έντονης χαράς και ίκανοποίησης να σμίγουν μυστηριακά με μελαγχολία νοσταλγική.

Σ' ήμερα όμως που φτάσαμε και μείς στην ίδια κατάσταση σήμερα που αισθανόμαστε πληρωμένοι από το έ-

διο ψυχολογικό περιεχόμενο που συνεπάγεται το φτάσιμό μας αυτό, μπορούμε και να τούς καταλάβουμε και να τούς δικαιολογήσουμε.

Πιστέψτε μας: Είμαστε υπέρτατα ευτυχημένοι γιατί αξιολογήσαμε να άποφοιτήσουμε αυτό το σχολείο, αλλά συνάμα για τον ίδιο άκριβώς λόγο, είμαστε κυριευμένοι από την έντονη έπιθυμία να κλάψουμε.

Τά έξη χρόνια της γυμνασιακής μας ζωής έχουν γεμίσει δλόκληρο το Είναι μας. Έχουν θέσει άνεξίτηλη τη σφραγίδα τους σε κάθε στοιχείο και σε κάθε πτυχή του έαυτού μας. Τά έξη αυτά χρόνια στάθηκαν για μās μιά δλόκληρη ζωή μέσα στην όποία δεθήκαμε άνθρωπος με άνθρωπο. Σμίξαμε τά όνειρά μας, ζήσαμε χαρές και λύπες κοινές, και το σπουδαιότερο έχουν έναποθετηθή

μέσα μας σπέρματα δυνατοτήτων και καρπώματα ιδανικών που θα διαπνέουν και θα κατευθύνουν μελλοντικά κάθε ενέργειά μας μέσα στην κοινωνία.

Με τη βοήθεια των καθηγητών μας μπορέσαμε να δούμε τη μαθητική περίοδο της ζωής μας όχι σαν μια στεγνή πορεία για απόκτηση γνώσεων με απόλυτο σκοπό απλώς ένα απόλυτήριο, αλλά πιδ πλατεία:

Την είδαμε και τη ζήσαμε σαν μια πορεία εξυψωτική από κάθε πλευρά.

Έν τούτοις όμως, παρ' όλων ότων θρυσκόμαστε στο τέρμα αυτής της πορείας, εξακολουθούν να ένυπάρχουν μέσα μας τὰ ίδια ελαττήρια και οί ίδιες κατευθυντήριες τάσεις που μάς ώθοσαν και προηγουμένως. Η άποφίτησή μας, μ' όλη τη σημασία που έχει για μάς εξακολουθεί να παραμένη σά μια άπλή μεταβολή καταστάσεων, μια έξωτερική αλλαγή. Η ζωή και ό άγώνας για τη ζωή εξακολουθεί να ύπάρχη και ύστερα από τό γυμνάσιο.

Παρ' όλων, επαναλαμβάνω, ότι φτάσαμε στο τέρμα της μαθητικής μας ζωής, παρ' όλων ότων ό καθένας θα τραθήξη ένα διαφορετικό δρόμο από τόν άλλο, άνάλογο

Α Π Ο Φ Ο Ι Τ Ο Ι

1. Άδαμίδης Κ. Άδάμος
2. Άνδρέου Α. Κωνσταντίνος
3. Άρέστη Τ. Φίλιππος
4. Βασιλείου Α. Βασίλειος
5. Βασιλείου Μ. Βασίλειος
6. Βίττης Π. Άντώνιος
7. Γεωργιάδης Ε. Ιωάννης
8. Δημητρίου Κ. Χάρης
9. Καλλής Α. Ιωακείμ
10. Καλλής Λ. Κυριάκος
11. Λοιζίδης Γ. Σωτήριος
12. Μαυρουδής Δ. Άντώνιος
13. Μεταξάς Μ. Ιωάννης
14. Μιχαλόπουλος Μ. Γεώργιος
15. Μουζουρής Α. Κωνσταντίνος
16. Οικονόμου Κ. Γεώργιος
17. Πάπας Α. Άρίσταρχος
18. Πασχαλίδης Π. Νικόλαος
19. Πιερέτης Α. Δημήτριος
20. Πιερής Χ. Κυριάκος
21. Πισσηρής Γ. Χριστόφορος
22. Πιττάτζης Μ. Γεώργιος
23. Προδρόμου Α. Σωτήριος
24. Τακκουσιής Χ. Σάββας
25. Τσούκκας Δ. Σπύρος
26. Φακλαμάς Π. Χαράλαμπος
27. Χαράλαμπος Χ. Χαράλαμπος
28. Χατζησωλωμού Π. Κωνσταντίνος
29. Άντωνίου Ν. Άντώνιος
30. Γρηγορίου Π. Τάσος
31. Ζαχαριάδης Χ. Τάκης
32. Θωμάς Γ. Άνδρέας
33. Ιωάννου Π. Δημήτριος
34. Καπός Α. Γεώργιος
35. Κόκκινος Ι. Άνδρέας
36. Κυριακίδης Γ. Χριστάκης
37. Μάντζαλος Π. Νικόλαος
38. Μαρουλέττης Σ. Πιερής
39. Νικολάου Σ. Πολύβιος
40. Παπαγεωργίου Α. Γεώργιος
41. Παπαδόπουλος Β. Άντωνάκης
42. Πετρή Τ. Παναγιώτης
43. Πετρίδης Α. Πετράκης
44. Προυτζός Γρ. Γεώργιος
45. Σιδεράς Μ. Γεώργιος
46. Σταυρινός Ν. Γεώργιος
47. Τελεβάντος Α. Πασχάλης
48. Τελεβάντος Χ. Σωτήριος
49. Τινής Χ. Νίκος
50. Τσατίνης Χ. Έρμης
51. Φιλίππου Φ. Γεώργιος
52. Φιντικκίδης Γ. Λούης
53. Φοιτίδης Χ. Κρίτων
54. Χατζηγεωργίου Π. Χριστάκης
55. Χριστοφίδης Ι. Χριστάκης
56. Άνδρονίκου Κ. Χρυσταλλένη
57. Άντωνίου Ε. Χαρίκλεια
58. Άρέστη Κ. Έλλη
59. Αύγουστη Α. Σωτήρα
60. Γεωργιάδου Τ. Εύρυδικη

με τις δυνατότητες που έχει ή που θά του δώσουν, και σαν ομάδα μπορεί ποτέ να μη συνδεθούμε, μια συνεκτική δύναμη μάς συνδέει αδιάρρηχτα, ένδω παράλληλα, ό καθένας ξεχωριστά, αισθανόμαστε δεμένοι με ότιδήποτε ύπάρχη ένδω μέσα, με τό χώμα του, με τὰ θρανία του, με έκείνο έκεί τό ψηλό δέντρο.

Ίδιαίτερα όμως οί εύχαριστίες μας άπευθύνονται στους καθηγητές μας. Δέν τους εύχαριστούμε μονάχα γιατί μάς έμαθαν Φυσικά ή Άρχαία Έλληνικά, αλλά γιατί πολλές φορές είδαμε στά πρόσωπά τους ένα τρίτο γονιό. Μάς ώδήγησαν μέχρις ένδω έχοντας θαθεία γνώση της νεανικής φύσης.

Οί συμβουλές τους θά έχουν μεγάλο μέρος στους λογισμούς μας.

Φεύγουμε. Μάς άκολουθούν άναμνήσεις πολλές. Πάνω όμως άπ' όλες θασιλεύει ή ΙΔΕΑ της Μεγάλης μας Έπανάστασης. Πάνω στά μαθητικά θρανία είδαμε τις φλόγες της ν' άνάθουν, να περιζώνουν τις ψυχές μας και τέλος να σθήνουν.

Τέτοιες άναμνήσεις δέν πρόκειται να σθήσουν ποτέ.

61. Γεωργίου Κ. Άνδριανή
62. Γεωργίου Χ. Έλλη
63. Ζαχαρίου Α. Γεωργία
64. Ζένιου Χ. Νίκη
65. Ιακωβίδου Π. Νίκη
66. Καλαθανά Ν. Άνδρούλα
67. Καρά Κ. Μαρία
68. Κασίου Σ. Έλενίτσα
69. Κεφάλα Α. Αικατερίνη
70. Κωνσταντίνου Α. Ζούλα
71. Μαραγκού Μ. Μαριανίκη
72. Μάρκου Μ. Έλένη
73. Μαστίχη Δ. Άνδρούλα
74. Μιχαήλ Χ. Έλευθερία
75. Μουγιάρη Κ. Άνδριανή
76. Μυλωνά Μ. Μαρία
77. Παγιάση Α. Ηρούλα
78. Παπαναστασίου Κυριακή
79. Πιερίδου Φ. Μάρω
80. Πουλλή Π. Παναγιώτα
81. Ρόπα Α. Άνδριανή
82. Σεργίου Η. Κυριακούλα
83. Σταυρινίδου Χ. Κάτια
84. Στρούθου Κ. Εύτυχία
85. Στυλιανού Π. Σταυρούλα
86. Φαρμακαλλίδου Ν. Μαρούλα
87. Φράγκου Ε. Κλειώ
88. Χατζηγιάννη Ι. Άγνη
89. Χατζηνικόλα Χ. Άναστασία
90. Παπαμιχαήλ Φ. Καλλιόπη
91. Μαλακουνίδου Γ. Καίτη

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1959-1960 ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ

ΤΑΞΕΙΣ	Άριθμός Μαθητών	Άριθμός Μαθητών	ΣΥΝΟΛΟΝ
Τάξις Α'	270	200	470
Β'	220	161	381
Γ'	182	146	328
Δ'	107	91	198
Ε'	73	85	158
Στ'	71	46	117
	923	729	1652
ΑΠΕΣΥΡΘΗΣΑΝ	12	15	27
	911	714	1625

Β Ρ Α Β Ε Ι Α

(ΒΑΣΕΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ)

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΠΑΝΑΓΙΩΤΕΙΟΝ» £10. Διά τας μαθητριάς της Στ' τάξεως. Θέμα κληρωθέν: «Πενίαν άλλυπον μάλλον ή πλούτον αίσχρον θούλου». Βραβευθείσα έκθεσις της μαθητριάς Καλαθανά Άνδρούλας.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΕΧΑΝ—ΕΧΑΓ» £5. Διά την Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Η συμβολή του Κυπριακού Κλήρου εις την άποτίναξιν του Άγγλικού ζυγοῦ κατά την τελευταίαν τετραετίαν». Βραβευθείσα έκθεσις, των μαθητριών Μάρκου Έλένης και Χατζηνικόλα Άναστασίας.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ» £10. Διά τούς μαθητάς της Στ' τάξεως. Θέμα κληρωθέν: «Ού πάσχοντες εδ, αλλά δρώντες κτώμεθα τούς φίλους». Βραβευθείσαι έκθεσις των μαθητών Θωμά Άνδρέα και Νικολάου Πολυβίου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΠΑΛΑΜΑ» £10. Διά την Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν:

«Στόν άνθρωπον ιερός άς είναι ό άνθρωπος, ή ζωή και τραγική και άγια και μία. Μήτε τό άνακρεόντειο ροδομέθυσμα μήτε κι οί όλοφυρμοί σου Ίερεμία.»

Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού Νικολάου Πολυβίου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΕΙΟΝ» £5. Διά την Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Δύσκολο να γίνης ήρωας. Δυσκολώτερο όμως να κρατηθής στο ύψος ενός ήρωα». Βραβευθείσαι έκθεσις, των μαθητών Μιχαλοπούλου Γεωργίου και Κυριακίδη Χριστάκη.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΜΑΡΑΓΚΟΥ» £10. Διά την Στ' τάξιν. Δοκίμιον επί θεμάτων της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Ά-

(ΑΡΕΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΥ)

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΛΟΥΕΙΟΝ» £20. Διά την Στ' τάξιν. Άπενεμήθη εις τόν Σιδεράν Γεώργιον (£10) και Χατζηνικόλα Άναστασίαν (£10).

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΒΙΡΓΙΝΙΑΣ ΔΑΜΤΣΑ» (τρία βραβεία διά τας τελειοφοίτους μαθητριάς μόνον). Α' £12, Β' £10, Γ' £8. Μαθήτρια βραβευθείσα: Χατζηνικόλα Άναστασία. Γεωργιάδου Εύρυδικη, Γεωργίου Άνδριανή.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΟΡΔΟΥ» £10. Διά την Στ' τάξιν. (Επίδόσεως εις τὰ Μαθηματικά). Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Πάπαν Άρίσταρχον (£5), και εις τας μαθητριάς Γεωργιάδου Εύρυδικην, Καλαθανά Άνδριανήν Μάρκου Έλένην και Χατζηνικόλα Άναστασίαν άνά £2.500 μίλις.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΣΑΒΕΡΙΑΔΕΙΟΝ» £5. Διά τούς μαθητάς της Στ' τάξεως. Άπενεμήθη έκ ίσου εις τόν Γρηγορίου Τάσον και Σιδεράν Γεώργιον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΣΩΦΡΟΝΕΙΟΝ» £5. Διά τας μαθητριάς της Στ' τάξεως. Άπενεμήθη έκ ίσου εις την Μάρκου Έλένην και Χατζηνικόλα Άναστασίαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΣΤΕΦΑΝΙΔΕΙΟΝ» £10. Διά την Στ' τάξιν. Άπενεμήθη έκ ίσου εις τόν Θωμά Άνδρέαν και Χατζηνικόλα Άναστασίαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΡΔΟΥ» £6. Διά την Γ' τάξιν. (Επίδόσεως εις την Ίστορίαν, Γεωγραφίαν και Άγγλικά). Άπενεμήθη εις τούς μαθητάς Καραγιάννην Άνδρέαν και Χαράλαμπος Χαράλαμπον άνά £1.500 μίλις και εις τας μαθητριάς Σαβθοπούλου Ρέναν, Καλλιη Νέλλην, Λοιζίδου Μάρω, Παπαπροδρόμου Έλένην άνά £0.750 μίλις.

«ΓΙΑΛΛΟΥΡΕΙΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ». Χρυσούν μετάλλιον. Διά τούς μαθητάς της Στ' τάξεως. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Νικολάου Πολύβιον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΡΟΤΑΡΙΑΝΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ». Κύπελλον. Άπενεμήθη εις τόν τελειόφοιτον Χατζηγεωργίου Χρίστον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΚΕΑΝ» Αον, £10. Άπενεμήθη εις τούς

πενεμήθη έκ ίσου εις τούς μαθητάς Νικολάου Πολύβιον και Άδαμίδην Άδάμον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΜΙΚΗ Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ» £5. Διά την Ε' και Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Έν τούτω νίκας». Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού Θωμά Άνδρέα.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΘΕΟΔΟΥΛΕΙΟΝ» £5. Διά την Ε' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Τό έκπολιτιστικόν έργον των Γυμνασίων της Κύπρου». Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού Λεβέντη Κυριάκου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΓΙΑΝΝΑΚΕΙΟΝ» £5. Διά την Δ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Τὰ βιβλία, ή πολύτιμος κιβωτός με τόν θησαυρόν της πνευματικής έμπειρίας του ανθρώπου.» Βραβευθείσα έκθεσις του μαθητού Παπαβασιλείου Κωνσταντίνου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «Γ. ΦΑΝΟΥ» £12. Διά την Στ' τάξιν. Έκθεσις επί της ζωής και του έργου του Κ. Π. Καβάφη. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Νικολάου Πολύβιον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΦΩΤΕΙΟΝ» £20. Διά την Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Συμβολή των Έλλήνων της Κύπρου εις τόν άγώνα του 1940». Έπειδή εύθυσ ώς άνηγγέλθη τό θέμα άπεχώρησαν άπαντες οί μαθηταί και αί μαθήτρια άποφάσει του Καθηγητικού Συλλόγου διά του ποσού των £20 έβραβεύθησαν δύο μαθηταί και δύο μαθήτρια έχοντας άρίστην επίδοσιν και ήθος άνεπίληπτον: Φωτίου Σωτηράκης (Β') £5, Άζάς Νικόλαος (Γ') £5, Μαστρούδη Άνδριανή (Ε') £5 και Δημητρίου Δήμητρα (Α') £5.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΗΛΙΑ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ» £10. Διά την Ε' και την Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Γρηγόρης Αύεντιού». Βραβευθείσα έκθεσις του μαθητού Νικολάου Πολυβίου.

μαθητάς Πάπαν Άρίσταρχον και Γρηγορίου Τάσον άνά £2.500 και εις την μαθήτριαν Χατζηνικόλα Άναστασίαν £5.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΚΕΑΝ» Βον, £5. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Νικολάου Πολύβιον και εις την μαθήτριαν Χατζηνικόλα Άναστασίαν.

«ΑΥΞΕΝΤΕΙΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ», £5. Διά τούς μαθητάς της Στ' τάξεως. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Νικολάου Πολύβιον.

«ΑΔΑΜΑΝΤΕΙΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ» £15. Διά τούς μαθητάς της Στ' τάξεως. Άπενεμήθη έκ ίσου εις τόν μαθητήν Νικολάου Πολύβιον και εις την μαθήτριαν Χατζηνικόλα Άναστασίαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΛΟΥΚΑ ΛΟΥΚΑ» £5. Διά τούς μαθητάς της Ε' τάξεως. Άπενεμήθη έκ ίσου εις τόν Κασιουρήν Άνδρέαν και εις τόν Λοίζου Β. Λοίζον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΚΥΡΙΑΚΙΔΕΙΟΝ» Κύπελλον. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν της Ε' τάξεως Ιακώβου Άνδρέαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΝΤΑΖΗ» μετάλλιον. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν της Δ' έμπορ. Σάββαν Γεώργιον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΕΥΑΓΟΡΕΙΟΝ» £10. Διά την Γ' τάξιν. Άπενεμήθη εις τόν Χαράλαμπος Χαράλαμπον και Παπαπροδρόμου Έλένην.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ» του Γαλλικού Προξενείου. Δύο βιβλία διά τούς καλύτερους μαθητάς τών Γαλλικών της Δ' Έμπορικού. Άπενεμήθησαν εις τόν Ιωάννου Κώσταν και Μάτσην Συμεών.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΝΔΡΕΕΙΟΝ» £5. Διά την Δ' τάξιν του Έμπορικού Άπενεμήθη έκ ίσου εις τόν μαθητήν Μάτσην Συμεών και εις την μαθήτριαν Παπαγεωργίου Άναστασίαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΟΙΚΟΥ Δ. ΚΟΛΟΚΑΣΙΔΗ». Μία πέννα «PARKER». Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν της Στ' τάξεως Νικολάου Πολύβιον.

1960-1961

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ κ. Κ. Π. ΧΑΤΖΗΓΩΑΝΝΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1960 - 1961

Οι οίωνοι υπό τούς οποίους κάμνομεν ἐφέτος ἔναρξιν τῶν μαθημάτων διαγράφονται περισσότερο αἰσιοπαντός ἄλλου ἔτους τῆς ἐπί τριακονταεπταετίας λειτουργίας τοῦ Γυμνασίου μας.

Καί εἶναι αἰσιοί οἱ οἰωνοί διότι χάρις εἰς τὴν ἐγνωσμένην σύνεσιν καὶ διπλωματικότητα τοῦ νῦν Μακαριωτάτου προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ θερμοῦργοῦ ἀγωνιστοῦ καὶ χάρις εἰς τὴν ἀνδρεία, τὴν στρατηγικὴν μεγαλοφυΐαν καὶ τὴν ἀνιδιοτέλειαν τοῦ θρυλικοῦ στρατηγοῦ Γρίβα-Διγενῆ καὶ τὰς μεγάλας θυσίας αἵματος τῶν ἡρώων τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ μας κινήματος, ἡμεῖς σήμερον ἐγίναμεν κύριοι τοῦ οἴκου μας, ἔστω καὶ συνεταιρικῶς μετὰ τῆς τουρκικῆς μειονότητος.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡμεῖς, δηλαδὴ ὁλόκληρος ὁ Κυπριακὸς λαός, διὰ τῶν ἀντιπροσώπων μας δυνάμεθα νὰ διευθύνωμεν ἐξ ὁλοκλήρου τὰ τοῦ οἴκου μας καὶ πρωτίστως αὐτὴν τὴν μεγάλην δύναμιν, ἢ ὁποῖα λέγεται παιδεία καὶ ἢ ὁποῖα εἶναι ἐμπειστευμένη εἰς τὰς ἰδικὰς μας χεῖρας. Μὲ μίαν συνετὴν πολιτικὴν ἀπηλλαγμένην συμφεροντολογίας καὶ στενοκάρδου νεπωτισμοῦ, δυνάμεθα νὰ προαγάγωμεν τὰ πάντα εἰς αὐτὸν τὸν θαρῆως πληγέντα τόπον, χρησιμοποιώντας ἐπ' ἀγαθῶ τῆς πατρίδος ὅλους τούς ἱκανούς καὶ ἐνθαρρύνοντες τὸν ἀγνὸν ἐνθουσιασμόν τῆς νεολαίας καὶ τὸν ἀνιδιοτελεῖ πατριωτισμόν καὶ τὸν ζῆλον τῶν ἐκπαιδευτικῶν, οἱ ὅποιοι προσέφεραν ἀνέκαθεν ὑψίστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν καὶ τὴν Κυπριακὴν Ἐλευθερίαν.

Ἡμεῖς τώρα, ἐλεύθεροι πολῖται, ἔχοντες ἐπίγνωσιν τῆς ἐννοίας τῆς ἐλευθερίας, δὲν πρέπει νὰ μετατραπῶμεν οὔτε εἰς μίαν στάνην προβάτων ἄλλ' οὔτε εἰς μίαν ἀναρχομένην καὶ ἀντιστρατευομένην τὸ ἐπίσημον κράτος ὁμάδα. Ἀμφότεροι αἱ καταστάσεις εἶναι ἐπιθλαβεῖς. Ἡ πρώτη δημιουργεῖ ἀνθρώπους ραγιάδες, οἱ ὅποιοι γνωρίζουν μόνον νὰ γογγύζουν ὁσάκις ὑψώνεται τὸ μαστίγιον καὶ ἢ δευτέρα φθεῖρει καὶ καταστρέφει τὴν κοινωνικὴν ὀργάνωσιν καὶ διαλύει τὸ κράτος.

*

Τὸ Σχολεῖον εἶναι ἕνας ζωντανὸς ὀργανισμὸς μὲ ἰδικὴν του ζωὴν, τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ ζῆσθαι μέσα εἰς ἰδικὰς του συνθήκας καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἔχη αὐτοδιοίκησιν, εἰς τὴν ὁποῖαν θὰ ἔχουν λόγον πρωτίστως ἢ διευθυνοὶς τοῦ σχολείου, ὁ καθηγητικὸς σύλλογος καὶ ἢ μαθητικὴ κοινότης. Ὅλα αὐτὰ τὰ σώματα, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς μίαν στενὴν ἀλληλοεξάρτησιν καὶ ἐνεργοῦν κατὰ τρόπον ἀρμονικόν, στηριζόμενον ἐπὶ μιᾷ ἀμοιβαίᾳ κατανοήσεως καὶ ἐνὸς ἀμοιβαίου σεβασμοῦ, δημιουργοῦσι τὰς προϋποθέσεις ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ὀδηγοῦσι πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, ἢ ὁποῖα δὲν εἶναι ἄλλη παρὰ ἢ δημιουργία ἀκεραίων χαρακτήρων μὲ ἐλευθέραν προσωπικότητα.

Τὸ κράτος ὀφείλει νὰ παρακολουθῆ ἐκ τοῦ σύγγενους τὴν ποιότητα τῆς ἐργασίας ἐκάστου σχολείου ἄλλ' ἐκ παραλλήλου ὀφείλει νὰ σέβεται καὶ ἐνθαρρύνῃ τὴν εὐεργετικὴν πρωτοβουλίαν τὴν ὁποῖαν ἀναπτύσσει πρὸς διαφόρους τομεῖς τὸ σχολεῖον χωρὶς νὰ ἐπεμβαίῃ κατὰ τρόπον τυραννικόν εἰς μικροπράγματα μὲ διαφόρους μικροδιατάξεις, αἱ ὁποῖαι παρακλύθουν παρὰ ὑποβοηθοῦν τὴν σχολικὴν ἐργασίαν καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ γενήσουν εἰς

τὰς ψυχὰς τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ μαθητῶν τὸ συναίσθημα ὅτι χρησιμοποιοῦνται ὡς ρομπότ.

Ἐλπίζομεν ὅτι τώρα θὰ πνεύσῃ ἄνεμος ἐλευθερίας εἰς τὴν παιδείαν μας καὶ θὰ δοθοῦν περισσότεραι ἐξουσίαι εἰς τὰς διευθύνσεις καὶ τούς Καθηγητικούς Συλλόγους, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν ὀργάνωσιν τῶν σχολείων. Ἐὰν θέλωμεν νὰ μὴ μεταβάλωμεν τὸν ἐκπαιδευτικὸν εἰς ἕνα στυγνὸν ἐπαγγελματίαν χωρὶς καμμίαν ἀνάτασιν εἰμὴ μόνον τὴν περίπτυσιν καὶ θάπυσιν τῶν προϊσταμένων του διὰ προαγωγήν, ὀφείλομεν, ὡς κράτος, νὰ τοῦ ἐπιτρέψωμεν ν' ἀναπτύσῃ πρωτοβουλίαν καὶ νὰ αὐτενεργῆ διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν χαρὰν τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας, ἢ ὁποῖα θὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν σχολικὴν πρᾶξιν καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὴν κατ' ἐπιταγὴν θεωρίαν τῶν γραφείων.

Αὐτὰς τὰς ὑποδείξεις ἔχομεν νὰ ὑποβάλωμεν μετὰ τοῦ προσηκόντος σεβασμοῦ πρὸς τὸ νεοσύστατον Κράτος εἰς τὴν Ἱδρυσιν τοῦ ὁποῖου οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ἔπαιξαν πρωτεύοντα ρόλον διὰ τῆς συμβολῆς των εἰς τὸν ἀγῶνα καί, ὡς ἐλπίζομεν, αἱ ἐπικυδομητικαὶ των εἰσηγήσεις θὰ εἰσακούωνται.

*

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς αὐτοδιοικήσεως ἡμεῖς ἀπὸ πέρυσι ἐθέσαμεν τὰς θάσεις τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων καὶ ἐπετύχομεν αὐτοδιοίκησιν τοῦ σχολείου ἐπὶ εὐρείας κλίμακος. Αἱ κοινότητες ἀνέπτυξαν πολλὰς δραστηριότητας καὶ σεῖς οἱ μαθηταὶ ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν χαρὰν ποῦ σὰς ἔδιδεν ἢ δημιουργικὴ ἐργασία ἐπεδόθητε ἐπιφελῶς εἰς πλείστας μορφὰς δράσεως μὲ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα. Τὰς μαθητικὰς κοινότητας ὄχι μόνον θὰ τὰς διατηρήσωμεν ἀλλὰ καὶ θὰ τὰς προωθήσωμεν ἐφέτος εἰς περισσότερας ἐκδηλώσεις καὶ εἰς νέους τομεῖς τῆς μαθητικῆς δραστηριότητος.

Ἐκτὸς τούτων θὰ προχωρήσωμεν εἰς τὸν καταρτισμὸν δελτίων ἀτομικῶν φακέλλων διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ δυναθῶμεν νὰ ἀρτιώσωμεν τὴν γνωριμίαν μας μὲ τὴν ψυχὴν ἐκάστου μαθητοῦ μας καὶ θὰ μὴ μὴ μὴ μὴ μὴ νὰ βοηθήσωμεν τὸν καθένα σας κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον εἰς τὴν ἀγωγήν του.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ φροντιστηριακὰ μαθήματα τῶν προκεχωρημένων μαθητῶν τῶν ὁποίων τὴν λειτουργίαν ὀργανώσωμεν καὶ ἐθέσωμεν εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ πέρυσι θὰ συνεχίσωμεν καὶ ἐφέτος πολὺ περισσότερο ἐφ' ὅσον τὸ Γραφεῖον Ἑλληνικῆς Παιδείας υἱοθέτησε τὴν λειτουργίαν των καὶ δι' ἐγκυκλίου του συνέστησε τὴν γενίκευσιν των εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα Μέσης Παιδείας. Τὰ δὲ φροντιστήρια τῶν ἀδυνάτων μαθητῶν θὰ ἀρχίσωμεν ἐφέτος εὐθύς, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχολικοῦ ἔτους δωρεάν, συμφῶνως πρὸς τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Γραφείου Παιδείας.

Ἡ πειθαρχία καὶ ἢ τάξις τῶν μαθητῶν δὲν θὰ ἀποτελῆ μέλημα, ὡς μέχρι τοῦδε, μόνον τῆς διευθύνσεως, τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν παιδονόμων. Ἀπὸ τοῦ παρόντος σχολικοῦ ἔτους θὰ δώσωμεν περισσότερα δικαιώματα ἀλλὰ καὶ εὐθύναις εἰς τὰς μαθητικὰς κοινότητας καὶ τὰ συμβουλίαι των καὶ θὰ προωθήσωμεν τὴν ὀργάνωσιν μαθητικῶν δικαστηρίων ὑπ' αὐτῶν τῶν μαθητῶν, ἡμεῖς δὲ θὰ περιθλώσωμεν τὴν λειτουργίαν των μέχρις ὅτου τὰ μαθητικὰ δικαστήρια καταλλήλως χειραγωγούμενα ἀποβῶσι σὺν τῷ χρόνῳ τὸ καλύτερον μέσον διαπαιδαγωγείσεως τῶν μαθητῶν πρὸς τὸ ἀγαθόν.

Διότι, ἀφ' ἧς στιγμῆς θὰ παύσῃ ἢ ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν κακῶς νοουμένη ἀλληλεγγύη πρὸς τούς ἀδικοῦντας, ἀπειθαρχοῦντας ἢ ἐνοχλοῦντας συμμαθητὰς των καὶ νὰ ἀναληφθῆ ἀντὶ τῆς ἀλληλεγγύης ἢ ἐκδίκασις καὶ καταδίκη τῶν πταισμάτων των, ἀσφαλῶς οἱ ὄχληροι μαθηταὶ θὰ συνετίζωνται, διότι, ἀντὶ νὰ ἀφηρωίζωνται ὡς μέχρι τοῦδε, θὰ τιμωροῦνται ὑπὸ δικαστῶν, οἱ ὅποιοι δὲν εἶναι ἄλλοι ἀπ' αὐτούς τούς συμμαθητὰς καὶ φίλους των. Οἱ μαθηταὶ θὰ ἔχουν πᾶσαν ἐλευθερίαν καὶ πρωτοβουλίαν πρὸς τὸ καλὸν διὰ τὴν ἰδικὴν των ὀφέλειαν ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των ὅτι οὐδεμία ἐλευθερία θὰ ἀφῆθῃ εἰς αὐτούς διὰ νὰ θλάπτουν τὸν ἑαυτὸν τους.

Πρέπει δὲ νὰ ἀντιληφθῶν ὅτι χεῖριστον καὶ θλαβερῶτερον ἐξ ὅλων τῶν κακῶν εἶναι ἢ ὀκνηρία. Ἡ ὀκνηρία εἶναι κοινωνικὴ πληγὴ ἀίμορροῦσα διαρκῶς καὶ μὴ ἀφήνουσα τὰς κοινωνίας νὰ προαχθοῦν καὶ ὀρθοποθήσουν. Ὁ ὀκνηρὸς δὲν θλάπτει μόνον τὸν ἑαυτὸν του ἀλλὰ καὶ τὴν κοινωνίαν, εἰς τὴν ὁποῖαν ζῆ, διότι ἀποζῆ ὡς παρὰ τὴν κοινότητα, εἰς τὴν ὁποῖαν ζῆ, διότι ἀποζῆ ὡς παρὰ τὸν ὀκνηρὸν μαθητὴν, ὁ ὁποῖος ἀποβαίνει πληγὴ εἰς τούς συμμαθητὰς καὶ τὸ σχολεῖόν του διότι λόγω τῆς ὀκνηρίας του ἀποβαίνει, παρασιτικὸν στοιχεῖον καὶ παρακλύει τὴν πρόοδον τῆς τάξεώς του.

*

Οἱ καθηγηταὶ ἐφέτος θὰ ἔχουν περισσότερο καιρὸν εἰς τὴν διάθεσίν των λόγω τῆς ἐλαττώσεως τῶν ὥρων

Δρ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΩΑΝΝΟΥ

Μεσοῦντος τοῦ Σχολικοῦ ἔτους 1960-61 ἀπεχώρησε τῆς πηδαλιουχίσεως τοῦ σχολικοῦ μας σκάφους, διὰ νὰ λάβῃ θέσιν εἰς τὴν Διπλωματικὴν Ὑπηρεσίαν, ὡς πρῶτος Πρέσβυς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἐν Αἰγύπτῳ, ὁ μάλαι πεφλημένος Δρ. Χατζηγιώαννου.

Ὁ Δρ. Χατζηγιώαννου ἀρρήκτως συνεδέθη μετὰ τοῦ Γυμνασίου μας ἐν αὐτῷ πλάσας τὰ

διδασκαλίας των καὶ ἀσφαλῶς θὰ δώσουν περισσότεραν προσοχὴν τόσο εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν φροντιστηριακῶν μαθημάτων ὅσον καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν κοινοτήτων τῶν τάξεων των. Καθηγηταὶ καὶ κοινότητες θὰ τυγχάνουν τῆς πλήρους συμπαραστάσεως τῆς διευθύνσεως εἰς ὅλας των τὰς προσπάθειαις. Ἡ διευθύνσις τοῦ Γυμνασίου ἀποδίδει μεγίστην ἐκπαιδευτικὴν σημασίαν εἰς τὸν θεσμόν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων καὶ θὰ παρακολουθῆ μὲ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τὰς ἐκδηλώσεις καὶ δραστηριότητάς των, πᾶσαν δὲ ἐπιτυχίαν των θὰ θεωρῆ ὡς ἐξαιρετικὴν συμβολὴν εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνοδὸν τοῦ Γυμνασίου.

Πλαισιούμενοι λοιπὸν ἀπὸ ἕν ἄρτιον ἐπιτελεῖον συναδέλφων, τῶν ὁποίων ἢ ἀρμονικὴ συνεργασία, ὁ ζῆλος καὶ ἢ ἀφοσίωσις εἰς τὸ καθῆκον τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἀποτελεῖ ἐχέγγυον διὰ τὸ παρὸν καὶ μὲ τὴν θερμὴν συμπαράστασιν τῆς σεβαστῆς Ἐφορείας τῶν ἐντίμων Βουλευτῶν, τοῦ ἀξιοτίμου Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν, ἀποδόμεθα σήμερον εἰς τὸν ἱερὸν ἐκπαιδευτικὸν ἀγῶνα μὲ στίβον τὰς αἰθούσας διδασκαλίας καὶ τοῦ λοιποῦς μορφωτικοῦ χώρου, καὶ καλῶσας, ἀγαπητοὶ μαθηταὶ, νὰ δμόσητε σιωπηλῶς, ὡς ἀθληταὶ τῆς παιδείας, τὸν μέγαν ὄρκον ὅτι θὰ κρατήσετε ὑψηλὰ τὴν προγονικὴν ἀρετὴν ἐργαζόμενοι καὶ μοχθοῦντες, συμπεριφερόμενοι εὐγενῶς, ἀξιοπρεπῶς καὶ κοσμίως.

πρῶτα ἐφηβικά του ὄνειρα καὶ ἐν αὐτῷ καταδαπανήσας τὸν τῆς καρδιάς του πλοῦτον καὶ τὸν τοῦ νοῦς του σιταρχισμένον ἀμητόν.

Ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἐδίδαξε καὶ δις τὴν Γυμνασιαρχίαν ἀνέλαθεν. Τὰ μέγιστα συνέβαλεν, ὥστε τὸ Γυμνάσιόν μας φήμης νὰ χαίρῃ οὐχὶ εὐκαταφρονήτου ἀνά τὸ Πανελλήνιον.

Ζῆλος ἀποστολικός, Πίστις θερμοῦργος, Ἐργατικότης παρομιώδης καλλωπίσματα τοῦ ἀνδρός, εἰς ἃ μαθηταὶ καὶ συνάδελφοι ἀτενίζομεν καὶ πρὸς μίμησιν αὐτὸν ἑαυτοὺς παροτρύνομεν.

Ἡ ΑΓΩΓΗ, πνευματικὸν αὐτοῦ τέκνον, εὐχεταὶ αὐτῷ σταδιοδρομίαν εὐδόκιμον, μακρομήρευσιν καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν ἐν παντί.

Κ. Π.

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

Ι. Σ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΥΣ

Θά ήθελα νά δώσω τήν πρώτη θέση στή σημερινή μου δμιλία σέ γεγονόσ που άξίζει ν' άπασχολήσ πρῶτο τήν προσοχή σας, γεγονόσ που έμεις τὸ ζοῦμε κάθε μέρα από τήν άρχή του σχολικού χρόνου και σας δίνεται και σας ή εύκαιρία νά τὸ ιδήτε και σήμερα πανηγυρικά έκδηλωμένο και άνάλογα νά τὸ άξιολογήσετε. Άναφερομαι στή σημασία που έχει τὸ γεγονόσ του σημερινου κοινου τῶν δύο Γυμνασίων έορτασμου, παρόλο που τὰ δυο αὐτὰ Γυμνάσια τῆς πόλεως μας είναι από τήν άρχή του σχολικού αὐτου χρόνου άνεξάρτητα και αὐτοτελή. Γιατί, όπως είναι γνωστό, τὸ Ἑλληνικό Γυμνάσιο Ἄμμοχώστου άποσχίσθηκε από τήν έναρξη του σχολικού έτους σέ δυο τελείως ξεχωριστὰ Γυμνάσια, τὸ Ἑλληνικό Γυμνάσιο Ἄμμοχώστου, όπως έξακολουθεϊ νά καλῆται έπίσημα, σὸ ὁποῖο έκτός από τὸ Κλασσικό Τμήμα Ἀρρένων είναι προσηρτημένο και τὸ Μεικτὸ Ἐμπορικὸ Τμήμα και τὸ Ἑλληνικό Γυμνάσιο Θηλέων Ἄμμοχώστου. Τὰ δυο μας αὐτὰ Γυμνάσια παρουσιάζονται και σήμερα ένωμένα σέ κοινήν έκδήλωση, γιατί παρὰ τὸν διοικητικὸ διαχωρισμὸ τους δέν διέσπασαν τήν πνευματικὴ ένότητά τους, άλλ' αντίθετα τῆ διαφύλαξαν σάν πολύτιμη κληρονομία. Τῆ διοικητικὴν ένότητα άντικατάστησε ένα ειλικρινές πνεῦμα άρμονικῆς συνεργασίας, που δημιουργήθηκε από τῆ συνείδηση τῆς κοινῆς των καταγωγῆς και τῆ συναίσθηση τῆς κοινῆς των εϋθύνης και άποστολῆς. Τὸ πνεῦμα τουτὸ μας καθωδήγησε από τήν άρχή του σχολικού χρόνου σέ πολλές κοινές ένδοσολογικές δραστηριότητες και σέ κοινές έξωσολογικές ένδοσολογικές, καλλιτεχνικές και άλλες έκδηλώσεις, έτσι που ή σημερινή κοινή τελετὴ πρέπει νά θεωρηθῆ από τὸ ένα μέρος σάν έπιστέγασμα τῶν κοινῶν αὐτῶν διετήσιων έκδηλώσεων και από τὸ άλλο σάν μιὰ άκόμη μέσα στις τόσες άλλες έπιθεβαίωσή του. Γι' αὐτὸ παρακαλῶ νά μου έπιτρέψετε νά ευχαριστήσω θερμὰ έκ μέρους του Ἑλληνικού Γυμνασίου Ἄμμοχώστου τὸ φίλτατό μου έκλεκτὸ Γυμνασιάρχη του άδελφου Γυμνασίου κ. Γεώργιο Δημητρίου για τῆ θετικὴ συμβολή του στήν έδραίωση τῶν βασέων τῆς συνεργασίας αὐτῆς, όπως έπίσης και δλους τούς άγαπητοὺς συναδέλφους τῶν δύο Γυμνασίων για τὸν όμόθυμο από μέρους τους ένστερνισμό του πνεύματος αὐτου, που δέν θά μπορούσε νά πραγματοποιηθῆ σέ κοινές σχολικές έπιτεΰξεις χωρίς τῆ δική τους κατανόηση και συμπαραστάση.

Κύριο μέρος τῆς τελικῆς αὐτῆς έορτῆς, όπως είναι καθιερωμένο, άποτελεϊ ή λογοδοσία έπί τῶν πεπραγμένων. Πρὶν νά προβῶ όμως στήν καθιερωμένη αὐτὴ λογοδοσία έκ μέρους του Ἑλληνικού Γυμνασίου Ἄμμοχώστου, είναι καλὸ νά έπιστήσουμε τήν προσοχή μας σέ κάποιες άξίες λόγου, κατὰ τήν αντίληψή μου, προεισαγωγικές παρατηρήσεις. Και πρῶτα-πρῶτα τόσο ή διατήρηση του συνολικού έθιμου τῆς τελικῆς έορτῆς στήν Κύπρο, έθιμου παλιου, που στή Δημοσία Μέση Ἐκπαίδευση του Ἑλληνικού Κράτους έχει από καιρὸ καταργηθῆ, σο και ή λογοδοσία, που, όπως τονίσθηκε, άποτελεϊ κύριο μέρος τῆς, υποσημαίνει ότι δροῦσαν στήν Κύπρο, σάν δυνάμεις που δέν πρέπει νά τις άφήσουμε σὸ μέλλον ν' άτονίσουν, δυο παράγοντες, που χωρίς τῆ συνδυαστικὴ έπενέργεια τους θά κατανουσε ή γιορτὴ αὐτῆ, άν έξακολουθοῦσε νά τελῆται, μιὰ ένθιμη μονάχα τυπικὴ τελετουργία. Γιατί ή τελετὴ αὐτῆ και ή λογοδοσία είναι τὸ κοινὸ σημείο συναντήσεως δύο ένεργῶν παραγόντων, τῆς εϋθύνης από τὸ ένα μέρος που

αίσθάνεται τὸ Σχολεῖο έναντι τῆς κοινότητος, που του έμπιστεϋθηκε τὰ παιδιὰ τῆς, εϋθύνης για τήν ὁποία και λογοδοτεϊ, και από τὸ άλλο μέρος του ζωηροῦ ένδιαφέροντος τῆς κοινότητος που περιβάλλει τὸ Σχολεῖο για τὸ συντελούμενο κάθε σχολικὴ χρονιά έργο. Τόσο ή έμφάνιση σο και ή διατήρηση του θεσμου αὐτου δέν μπορεί άλλωστε νά έρμηνευθῆ ίκανοποιητικά.

Και μιὰ δεύτερη έπακόλουθη παρατήρηση: άν λάβουμε υπόψιν πρῶτον ότι ή ανάγκη του θεσμου αὐτου παρουσιάσθηκε έντονη τὸν αἰῶνα του διαφωτισμου, τὸν 18ο, μέσα σέ άνθοῦσες Ἑλληνικὲς κοινότητες, που ή Ἐκκλησία και τὸ Σχολεῖο ἦσαν οἱ δυο έστιές που τις ζωογονοῦσαν ένθικά και πνευματικά, δεύτερον ότι ὁ θεσμός αὐτός σιγά-σιγά άτόνησε, όπως είπαμε σὸ Ἑλληνικό Κράτος, που ή κεντρικὴ διοίκησή του έξασθένησε τήν τοπικὴ αὐτοδιοίκηση και τρίτον ότι αντίθετα διατηρήθηκε στις κοινότητες του υπόδουλου ἰδιαίτερα, άλλὰ και γενικώτερα του άπόδημου Ἑλληνισμου, θά καταλήξουμε στὰ έξῆς άσφαλῆ, νομιζω, συμπεράσματα: ότι ὁ θεσμός τῶν κοινοτήτων είναι βασικός λειτουργικός θεσμός για τὸ έθνος μας. Τότε τὸ έθνος μας λειτουργεϊ σωστὰ σάν οργανισμός, όταν δέν έξασθενεϊ ή λειτουργία τῶν ὁργάνων του που λέγονται κοινότητες. Ἡ έντονη ζωὴ του έθνους μας, οἱ έποχές τῆς άκμῆς του συμπίπτουν με τήν άκμῆ τῶν κρατῶν-πόλεων στήν Ἀρχαία Ἑλλάδα, τῶν κοινοτήτων στὰ νεώτερα χρόνια, που άποτελοῦσαν κράτος, άλλὰ και έθνος σέ μικρογραφία. Ἐκεῖνο που δέν έχουμε κατορθώσει ως τώρα σέ βαθμὸ ίκανοποιητικὸ στήν ιστορία μας είναι ή σύνδεση του κέντρου με τὰ λειτουργικά του αὐτὰ ὅργανα. Ὁ έγκέφαλος μετατίθεται όταν γίνουμε κράτος στήν πρωτεύουσα. Ἡ εϋθύνη και ή σκέψη για τὸ σύνολο και για τὰ μικρὰ άκόμα ζητήματα τῆς περιφέρειας συγκεντρώνεται ὅλη σὸ κέντρο και οἱ κοινότητες γίνονται από ένεργητικά παθητικά ὅργανα, οὔτε καν έκτελεστές τῶν άποφάσεων του κέντρου. Ἐτσι χάνεται μαζί με κάθε πρωτοβουλία τους και τὸ ένδιαφέρον για τὰ κοινὰ — τὸ πολὺ — πολὺ γίνεται πολιτικολογία — και πέφτει ὁ τόνος τῆς ζωτικότητός των.

Συγκεντρώνοντας τις εισαγωγικές αὐτές σκέψεις νομιζω πως πρέπει νά συνειδητοποιήσουμε ότι άν τὸ Σχολεῖο έως τώρα ἦταν έδω στήν Κύπρο έστία που συνένωνε ὅλων τῶν μελῶν κάθε κοινότητος τὸ ένδιαφέρον, ένδιαφέρον ένθικό και πνευματικό, όπως τὸ άποδεικνύει, έκτός από τόσα άλλα, που δέν είναι του παρόντος, και ή εϋθύνη που αίσθάνεται τὸ Σχολεῖο όχι άφηρημένα έναντι του έθνους, άλλὰ έναντι ένός συγκεκριμένου τμήματός του, τῆς κοινότητος, που έμπερικλείει μέσα τῆς δυνάμει και ένεργεία τὸν ὅλον έθνος, τὸ Σχολεῖο και ἰδιαίτερα τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσσεως δέν θά πρέπει τώρα που έγινουμε κράτος νά χάση τήν κεντρικὴ αὐτὴ θέση μέσα σέ κάθε Κυπριακὴ κοινότητα. Οὔτε τὸ κέντρο πρέπει ν' άφήση νά άδυνατίση ή ζωὴ τῆς κοινότητος, οὔτε ή κοινότητα νά έξαρτᾶ τὰ πάντα από τὸ κέντρο. Ἄς μὴ μαράνουμε τὸ σφρίγος που ὑπάρχει, όπως έγινε σὸ Ἑλληνικό κράτος με τήν καλοπροαίρετη, άλλὰ άδηφάγο ζωτικότητά του. Ὁ έντακαλισμός τῶν κοινοτήτων από τὸ κράτος από υπερβάλλοντα ζήλο φθάνει πολλές φορές ως τήν άσφυξία και γίνεται θανάσιμος. Αὐτὴ τήν άλήθεια ήθελα νά έπισημάνω που έχει και ένθική, για τὸ παρὸν στάδιο ζωῆς τῆς νήσου μας άξία, άλλὰ και έκπαιδευτικὴ κοινωνικὴ, ήθικὴ και οἰκονομικὴ.

Και τώρα θά μου έπιτρέψετε νά μπῶ σὸ θέμα μου. Πάλι όμως θά σταματήσουμε. Αὐτὰ τὰ σταματήματα του λόγου, που είναι άνοίγματα του στοχασμου, στις κρίσιμες έποχές σάν τῆ σημερινή, έποχές που πρέπει νά μας έμβάλλουν συνεχῶς σέ γόνιμες άναζητήσεις, νομιζω πως έχουν περισσότερη σημασία από τῆ συνηθισμένη πορεία μιὰς λογοδοσίας. Μας καλεϊ άλλωστε σ' αὐτὸ τὸ σταμάτημα ή λειτουργία που έπιτελοῦμε, γιατί λογοδοσία έπί τῶν πεπραγμένων, έφ' ὅσον γίνεται με συναίσθημα εϋθύνης και άπευθύνεται σ' ένα ένδιαφέρον με τάση άξιολογήσεως τῶν πεπραγμένων, όπως υποδηλώθηκε προηγουμένως, δέν σημαίνει μιὰ άπλή άπαρίθμηση, άλλὰ κυρίως κρίση και κρίση άξίας. Με ποιὰ κριτήρια λοιπὸν ως βάση θά άξιολογήσουμε ή θά πρέπει νά άξιολογήσουμε τὸ σχολικὸ έργο; Ἐάν κρίνουμε τήν άπόδοση του έργου μας σέ συσχετισμὸ με τήν άπόδοση του περασμένου σχολικού χρόνου και με κριτήριο τήν πρόοδο που πραγματοποιήθηκε στους διάφορους τομείς τῆς σχολικῆς προσπάθειας, θά βρισκόμαστε σὸ σωστὸ δρόμο; Κι άν διαπιστώσουμε πρόοδο, όπως και θά διαπιστώσουμε, θά πρέπει νά είμαστε ίκανοποιημένοι; Στὴν έποχή μας γίνεται πιὰ εϋρύτερα άντιληπτὸ ότι για τήν πρόοδο τῆν πνευματικὴ και έπιστημονικὴ, τήν τεχνικὴ και οἰκονομικὴ π.χ. ένός κράτους δέν έχει τόση σημασία τὸ άν πραγματοποιήθηκε μέσα σ' ένα χρόνο πρόοδος, σο τὸ διάνοιγμα του θήματος προόδου, που σημειώθηκε, ὁ ρυθμὸς τῆς προόδου, όπως έπίσης κύριο ρόλο διαδραματίζει ποιους τομείς κατέλαθε ή πρόοδος αὐτῆ, πρώτιστης ή δευτερεύουσας παραγωγικῆς ανάγκης.

Ἰδιαίτερα όμως στὸν εκπαιδευτικὸ τομέα θά πρέπει νά μείνουμε σ' αὐτὸ τὸ πρῶτο πραγματολογικὸ και έμπειρικὸ στάδιο ή νά προχωρήσουμε σέ μιὰ νέα δεοντολογικὴ άναπροσαρμογή και τῶν σκοπῶν και τῶν μέσων και έπομένως και τῶν κριτηρίων μας; Γιατί από τήν άποψη που προαναφέραμε έσημειώθηκε σὸ Γυμνάσιο μιὰ πρόοδος που ὁ ρυθμὸς τῆς θά πρέπει νά θεωρηθῆ ίκανοποιητικός. Ἡ γενικὴ έπίδοση καλύτερεψε με ρυθμὸ ταχύτερο από ὅτι θά περίμενε κανείς, τὸ ἴδιο και ή διαγωγή τῶν μαθητῶν. Δέν έσημειώθηκε βῆμα άλλὰ άλλα στήν άπόδοση μαθητῶν και τάξεων, όπως θά φανῆ, όταν θ' αναφέρουμε συγκεκριμένες κατακτήσεις, στατιστικές, άριθμούς. Κι όμως άν μέναμε ίκανοποιημένοι είτε έμεις οἱ εκπαιδευτικοί, είτε οἱ άλλοι πολῖτες, ή ίκανοποίησή μας αὐτὴ κάθε άλλο παρὰ θ' άποτελοῦσε έλπιδοφόρο για τὸ μέλλον συντελεστῆ. Θά έσημεινε τουτὸ πως τὸ πρόβλημα τῆς Παιδείας έχει λυθῆ για μας, πως ή Παιδεία μας θρίσκειται στὸν καλὸ δρόμο, πως δέν ὑπάρχει καν για μας στήν έποχή αὐτῆ τῶν έπαναστατικῶν άνακατατάξεων πρόβλημα Παιδείας. Δέν θά μας άπόμεινε στήν περίπτωση αὐτῆ παρὰ νά άνακατακτήσουμε τὸ χαμένο έδαφος, όχι τόσο με τὸ συντηρητικὸ κριτήριο τῆς συσχετικῆς χρόνου με χρόνο παραγωγῆς, άλλὰ με τὸ δυναμικώτερο κριτήριο του βαθμου έπιταχύνσεως του ρυθμου προώσεως.

Μιὰ τέτοια όμως άντιμετώπιση του θέματος δέν θά ἦταν μόνο σφάλμα και πλάνη — αὐτὸ θά ἦταν τὸ λιγώτερο — θά ἦταν σημά έσχατου κινδύνου ένθικού, κρατικού και κοινωνικού. Σέ κάθε έποχή πρέπει νά άνακατακτᾶται τὸ νόημα και ὁ σκοπὸς τῆς Παιδείας είτε πρόκειται ν' άλλάξη είτε νά μείνη τὸ ἴδιο ιδεῶδες σάν πὸλωση τελολογικὴ και σάν προσπέλαση παιδαγωγικὴ σ' αὐτό, σέ κάθε έποχή, έννοῶ, που θέλει νά δώση τὸ παρὸν τῆς στήν Ἱστορία ή που ή ἴδια Ἱστορία τῆς έπιβάλλει νά αναμετρηθῆ μαζί τῆς. Πολὺ περισσότερο σήμερα που συντελεῖται — άλλο άν θρίσκειται άκόμα στήν άρχή — μιὰ ριζικὴ θά έλεγα άλλαγή στῆ θέση τῶν βα-

σικῶν ὄρων και έπομένως και στήν ὅλη άντιμετώπιση του μεγάλου θέματος που λέγεται Παιδεία. Δέν πρόκειται νά μιλήσω τώρα παρὰ μόνο για τὸ πυρηνικὸ σημείο τῆς άνακατατάξεως αὐτῆς, που θά μας δώση ὡστόσο τὸ ζητούμενο κεντρικὸ δεοντολογικὸ κριτήριο, για νά έκτιμήσουμε σωστὰ και τῆ σχολικὴ πράξη και γενικώτερα τήν κατάσταση στήν ὁποία θρίσκειται ή Μέση Παιδεία στήν έποχή μας.

Ὅσο κι άν πέρασαν δυο χιλιάδες περίπου χρόνια από τότε που θρήκε μιὰ τέλεια έκφραση ὅτι ζητοῦμε έναγώνια νά έναρμονίσουμε στήν έποχή μας, έν τουτὸς έχει παραμείνει ως τώρα και που δέν είναι πλήρως συνειδητοποιημένο και ὑψώνει σήμερα σάν αίτημα ὑπάρξεως και ζωῆς, όχι μόνο για τήν Παιδεία, του ανθρώπου. «Και ὁ λόγος σάρξ έγένετο», είχε πῆ ὁ μεγάλος Εὐαγγελιστῆς. Κι όμως παραμείνει γεγονόσ που διαστέλλει τήν έποχή μας από ὅλες τις προηγουμένες ιστορικές περιόδους, ότι έως τώρα τὸ Πνεῦμα και ὁ Λόγος είχαν μιὰ ξεχωριστὴ ὑπόσταση και μοῖρα στή συνείδηση τῶν ανθρώπων από τῆ μοῖρα και τήν ὑπόστασή μας ως ὄντων με ὑλικὴ σωματικὴ ὑπαρξη. Ἐνας άδιάκοπος άνταγωνισμός, μιὰ πάλι άδυσώπητα άντίμαχη κι έχθρικὴ καθώριζε τῆ σχέση του πνεύματος του ανθρώπου με τὸ σῶμα του. Σκοπὸς τῆς: ή ὑποταγῆ τῆς σαρκὸς σέ μιὰ καθαρὴ πνευματικὴ τάξη ή ή υποδούλωση του πνεύματος από τήν έπανάσταση έναντίον του τῆς σαρκὸς με τὰ καταπατημένα ένστικτά τῆς σέ σημείο που νά μὴν ὑπάρχη νίκη του πνεύματος χωρίς τήν ἦττά του σώματος και νίκη του σώματος χωρίς τήν ἦττα του πνεύματος.

Οὐσιαστικὰ έπομένως και μάλιστα για τῆ μεγάλη μάζα τῶν ανθρώπων παρέμεινε ή σάρκα άλογο και ὁ Λόγος άσαρκος, άυλο τὸ πνεῦμα και άπνευματίστη ή ὕλη, κι ὡστόσο οἱ άνθρωποι πίστευαν σ' ένα Θεό, που δέν έμεινε μόνος — καθαρὸ πνεῦμα που χαίρεται τὸν έαυτὸ του — άλλὰ έδημιούργησε τὸ ὑλικὸ σύμπαν, έπίστευαν σὸ Λόγο που γίνεται «σάρξ». Ἡ πάλι αὐτὴ που καθώριζε τις σχέσεις όχι μόνο στενά τις σχέσεις του πνεύματος και του σώματος του ανθρώπου, άλλὰ ὅλων τῶν πνευματικῶν και ὑλικῶν του προβλημάτων, τυφλὴ και φανατικὴ καθὼς ἦταν, άντι νά προωθῆ τὰ προβλήματα στῆ λύση τους, τὰ έπολλαπλασίαζε ως τὸ άπειρο και τὰ άφηνε άσύνδετα μεταξύ τους, αίχμηρὰ και δολερά. Πῶς ἦταν δυνατό νά λυθοῦν προβλήματα, που άπαιτοῦν μιὰ λύση έναρμονιστικὴ, ὅταν βακχεία χαρᾶς άποτελοῦσε ή έξουθένωση του σώματος για τὸ πνεῦμα και αντίθετα ή έξασθένηση του πνεύματος, ή καταπάτηση ως τὸν άφανισμό τῶν έπιταγῶν του ἦταν ένας μεθυσμένος «κορυβαντιῶν» διονυσιασμός για τ' άδάμαστα ένστικτά του; Πῶς ἦταν δυνατό τὸ Πνεῦμα και μαζί του ή Παιδεία, ὁ φορέας του πνεύματος αὐτου ν' άντεπεξέλη στὸν άχαρο αὐτὸ και άπελιπ άγῶνα;

Συνειδητοποιεῖται στήν έποχή μας, για νά μεταχειρισθῶ σύγχρονη ὁρολογία, ότι ή Παιδεία άποτελεϊ τήν πλέον παραγωγικὴ από ὅλες τις έπενδύσεις. Είναι μιὰ έπανάσταση αὐτὴ ή τοποθέτηση τῆς Παιδείας μέσα σὸ συνολικὸ διαστοχασμὸ τῆς ζωῆς μας. Ποτέ ως τώρα δέν εἶχε δοθῆ αὐτός ὁ ρόλος στήν Παιδεία. Και από ποιους — αὐτὸ είναι πολὺ σημαντικό — από ποιους δίνεται σ' αὐτὴν ή πρωταρχικὴ θέση; Ὅχι από κείνους που θά τὸ περίμενε κανείς, τούς κατὰ παράδοση έκπροσώπους του Πνεύματος και τῆς Παιδείας, άλλὰ θά μπορούσε νά πῆ κανείς από τούς αντίποδες τους, από τις ἴδιες τις πολλαπλασιασμένες ὑλικές άνάγκες. Για νά άντιμετωπιθοῦν αὐτές άκριβῶς οἱ άνάγκες — άνάγκες ὑπάρξεως και άσφαλείας — σὸ σύγχρονο κόσμο χρειάζονται τῆ βοήθεια τῆς Τεχνικῆς και ένα προορατικὸ και συστημα-

Τούτη τη στιγμή στου καθενός τη σκέψη ζούν δνεिरα, φτερώνονται έλπίδες και στενοχώριες για τη μελλοντική ζωή. Αναζήτηση έργασίας, άνωτερες σπουδές, οικονομική άνεπαρκεία. Στοχάζομαι όλων σας τούς διαλογισμούς γιατί κι ό ίδιος τούς αισθάνομαι.

"Όμως, μ' δλα θα παλαιΐοιμε: δχι μόνο στη γαληνεμένη θάλασσα, μα και στη θύελλα και στου θοριά τά νέφη. Γιατί ή κοινωνία είναι μία άπεραντη άνθρωποθάλασσα που τó κυμάτισμά της κάποτε είναι γαληνεμένο και κάποτε φουρτουνιασμένο. Θάλασσα ή κοινωνία, κολυμπητές έμεις.

Τώρα, θα τραηέοιμε ό καθένας τó δρόμο του. "Όλοι θα χωριστοΐμε: μα ή σκέψη μας θα φτερουγίζει πάντα σε τούτο τόν πονεμένο τόπο που ό ρόδινος όρίζοντάς του, που προμηνούσε κάποτε χαρωπά την ελεύθερη μέρα, από μελανά σημεία τώρα πλαισιώνεται. Προσβλέποντας στο ρασσοφόρο Έθναρχη Μακάριο και στόν άήττητο άρχηγό Διγενή που τά κύματα της σκληρής ανάγκης τόν χώρισαν από τόν προσφιλή του λαό, θά 'μαστε πάντοτε έτοιμοι ν' άνεθοΐμε τó στίβο της τιμής και του καθήκοντος για τήν παγίωση της Δημοκρατίας και τήν άνατολή εΐτυχεστέρων ήμερών στο άέρινο νησί μας.

Σεβαστοί μας καθηγητές,

Σέ σας, τούς μεταλαμπαδιστές τών ήθικών άξιών και της Άρετής, τούς μεταλαμπαδευτές του άρχαίου και

του νέου Έλληνικού μεγαλείου, σε σας άπεραντη χρωστάμε τήν εΐγνωμοσύνη μας. Με σεβασμό κι ιερή συγκίνηση σας χαιρετίζοιμε έσας που σταθήκατε συμπαριστάτες μας, που άλύγιστοι μοχθήσατε για τήν τελειότερη μόρφωση μας: κοντά σας θρίσκαμε πάντοτε κατανόηση. Άτενίζοιμε στο σεβάσμο πρόσωπό σας τó στοργικό πατέρα, τόν άνιδιοτελή παιδαγωγό. Σας διαβεβαιούμε πως θα προσπαθήσοιμε ν' άξιοποιήσοιμε τούς κόπους σας και νά φανοΐμε άντάξιοι τών προσδοκίων σας.

Ίδιαιτερη χρωστάμε εΐγνωμοσύνη στόν προηγούμενο μας Γυμνασιάρχη, και τώρα Πρεσβευτή, δόκτορα Κυριάκου Χατζηγιώάννου. Με τήν άποχώρησή του στο μέσο του χρόνου, ένας άλλος εξάισιος καθηγητής και άνθρωπος, ό κ. Γιάννης Άναγνωστόπουλος, άνέλαβε τή Γυμνασιαρχία. Καμμιά άμφιβολία δέν έχουμε πως στη γενναία του ψυχή συνέλαβε κάτι τó τέλειο και τó μεγάλο για τó σχολείο και τούς μαθητές του άξιος συνεχιστής μιας μακράς παραδόσεως του Γυμνασίου της Άμμοχώστου.

Φεύγοντας, στο σύμπλεγμα τών καθηγητών μας άφήνοιμε ένα κομμάτι από τόν έαυτό μας. Και τó σχολείο, που Φωτοδότης κι Όδηγητής Φάρος μας δείχνει τώρα τó δρόμο για τó πρόσκαιρο ταξίδι της ζωής, τ' αφήνοιμε στεφανωμένο με τήν αγάπη μας. Μιά ή ύπόσχεσή μας: ν' άγωνιζόμαστε πάντα για τó καλύτερο, για τήν Κύπρο μας, για τόν άνθρωπο γενικώτερα.

Α Π Ο Φ Ο Ι Τ Ο Ι

1. Άργυρίου Χ. Κώστας
2. Βουκής Χρ. Λάμπρος
3. Γεωργίου Λ. Ήλιος
4. Δράκου Π. Γεώργιος
5. Ζαχαρίου Ί. Ζαχαρίας
6. Ίωαννίδης Α. Γεώργιος
7. Ίωάννου Π. Ίωάννης
8. Ίωνάς Α. Γεώργιος
9. Καραγιάννης Α. Ίωάννης
10. Κασιουρή Μ. Άνδρέας
11. Κασιουρης Π. Κωνσταντίνος
12. Λαντίδης Ν. Παναγιώτης
13. Λίγγης Κ. Γεώργιος
14. Λοϊζου Β. Λοϊζος
15. Λουκά Χ. Λουκής
16. Μηνάς Χρ. Μιχαήλ
17. Μητρος Κ. Δημήτριος
18. Νεοφύτου Άνδρ. Ίωάννης
19. Παντέλας Χ. Παντελής

20. Παπαγεωργίου Παναγιώτης
21. Παπαδόπουλος Π. Ίωάννης
22. Πασπαρή Α. Λάμπρος
23. Πιερίδης Άντ. Πιερης
24. Πουλλής Γ. Ίάσων
25. Σιακαλλής Γ. Λοϊζος
26. Σιδεράς Χρ. Άντώνιος
27. Τοφής Σπ. Μιχαήλ
28. Χαραλάμπος Α. Χαράλαμπος
29. Χατζηναστασίου Λ. Αναστάσιος
30. Χατζηκυριάκου Ζ. Κυριάκος
31. Χατζησπύρου Γ. Σπύρος
32. Άναστασιάδης Γ. Κούλης
33. Άχιλλέως Γ. Άχιλλεύς
34. Γεωργιάδης Π. Ίωάννης
35. Γεωργίου Θ. Άρισταρχος
36. Γρηγοράς Α. Κυριάκος
37. Ίακώβου Κ. Χαράλαμπος
38. Κιαγιάς Π. Κυπριανός

39. Λεβέντης Π. Κυριάκος
40. Μαυρουδής Δ. Χριστάκης
41. Μαχλουζαριδης Α. Χαράλαμπος
42. Μιχάλας Μ. Σώτος
43. Μούντης Α. Κλεάνθης
44. Νικολάου Ε. Άνδρέας
45. Παλμύρης Σ. Μίκης
46. Παναγιδης Κ. Δημήτριος
47. Παντελίδης Ν. Άντης
48. Παπαμιχαήλ Ι. Μιχαλάκης
49. Παστός Α. Συμεών
50. Προδρόμου Ι. Κυριάκος
51. Σααβίδης Μ. Άνδρέας
52. Στασουλης Β. Μάρκος
53. Φιλίππου Ν. Φίλιππος
54. Φλουρέντζου Π. Φλουρέντζος
55. Χατζηκυριάκου Σ. Νεόφυτος
56. Χατζηχριστοφής Π. Μάμας
57. Παντελίδης Χ. Καλλιμάχος

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1960-1961 ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ

Τ Α Ξ Ε Ι Σ		Άριθμός Μαθητῶν
Τάξεις	Α'	317
»	Β'	237
»	Γ'	200
»	Δ'	159
»	Ε'	120
»	Στ'	63
		1096
ΑΠΕΣΥΡΘΗΣΑΝ		23
		1073

Β Ρ Α Β Ε Ι Α

(ΒΑΣΕΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ)

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΕΧΑΝ-ΕΧΑΓ» £2.500. Διά τήν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Ό Άρχιεπίσκοπος Κυπριανός - Μακάριος Γ' και ό άπελευθερωτικός μας άγών». Βραβευθείσα έκθεσις του μαθητού Προδρόμου Κυριάκου. Άξία έπαίνου ή έκθεσις Λεβέντη Κυριάκου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ» £10. Διά τήν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Φιλοκαλοΐμεν γάρ μετ' εϋτελείας και φιλοσοφοΐμεν άνευ μαλακίας». Βραβευθείσα έκθεσις τών μαθητών, Προδρόμου Κυριάκου και Χατζηχριστοφή Μάμα. Άξία έπαίνου αί έκθέσεις τών Κασιουρή Άνδρέα, Λεβέντη Κυριάκου και Λοϊζου Λοϊζου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΠΑΛΑΜΑ» £5. Διά τήν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν:

«Της άλήθειας που θά θροΐμε τó φανερωμό; Στόν Όλυμπο; Στό Γολγοθά;»

«Η στο χορό του ελεύθερου ή στοϋ σκλάβου τó δαρμό;»

Στη δρασόπιση τήν αύρα; Στό κρασί που μεθά;» Βραβευθείσα έκθεσις τών μαθητών, Προδρόμου Κυριάκου και Λεβέντη Κυριάκου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΕΙΟΝ» £2.500. Διά τήν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Γνωθι σαυτόν». Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού Κασιουρή Άνδρέα. Άξία έπαίνου ή έκθεσις του Χατζηχριστοφή Μάμα.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΜΑΡΑΓΚΟΥ» £5. Διά τήν Στ' τάξιν. Δοκίμιον επί θεμάτων της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Κασιουρήν Άνδρέαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΜΙΚΗ Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ» £2.500. Διά τήν Ε' και τήν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Τό κρυφό σχολειό ως έθνικόν και θρησκευτικόν παράγον εις τήν άναγέννησην του έθνους». Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού της Στ' τάξεως Χατζηχριστοφή Μάμα. Άξία έπαίνου ή έκθεσις του μαθητού της Στ' τάξεως Προδρόμου Κυριάκου.

(ΑΡΕΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΥ)

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΝΔΡΕΕΙΟΝ» £50. Διά τήν Δ' Έμπορικού. Άπενεμήθη έξ ίσου εις τάς μαθητριάς Λαδά Άλίκτην και Γεωργίου Δημήτραν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΟΡΔΟΥ» £5. Διά τήν Στ' τάξιν. (Έπιδόσεως εις τά Μαθηματικά). Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Σαββίδην Μ. Άνδρέαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΣΑΒΕΡΙΑΔΕΙΟΝ» £5. Διά τούς μαθητάς της Στ' τάξεως. Άπενεμήθη έξ ίσου εις τόν Κασιουρήν Μ. Άνδρέαν και Μιγάλαν Σάτον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΣΤΕΦΑΝΙΔΕΙΟΝ» £5. Διά τήν Στ' τάξιν. Άπενεμήθη εις τόν Λοϊζου Β. Λοϊζον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΡΔΟΥ» £3. Διά τήν Γ' τάξιν. (Έπιδόσεως εις τήν Ίστορίαν, Γεωγραφίαν και Άγγλικά). Άπενεμήθη εις τόν Εϋθυμίου Άρην.

«ΓΙΑΛΛΟΥΡΕΙΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ» Χρυσούν μετάλλιον. Διά τούς μαθητάς της Στ' τάξεως. Άπενεμήθη εις τόν Λεβέντην Π. Κυριάκου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΡΟΤΑΡΙΑΝΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ» Κύπελλον. Άπενεμήθη εις τόν τελειόφοιτον Σαββίδην Μ. Άνδρέαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΚΕΑΝ» Αον. £5. Διά τήν Στ' τάξιν. Άπενεμήθη εις τόν Σαββίδην Μ. Άνδρέαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΚΕΑΝ» Βον. £5. Διά τήν Στ' τάξιν. Άπενεμήθη εις τόν Κασιουρήν Μ. Άνδρέαν.

«ΑΥΞΕΝΤΕΙΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ», £5. Διά τήν Στ' τάξιν. Άπενεμήθη έξ ίσου εις τόν Κασιουρήν Μ. Άνδρέαν και εις τόν Χατζηχριστοφήν Μάμα.

«ΑΔΑΜΑΝΤΕΙΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ» £8. Διά τήν Στ' τάξιν. Άπενεμήθη έξ ίσου εις τόν Κασιουρήν Άνδρέαν και εις τόν Λοϊζου Β. Λοϊζον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΛΟΥΚΑ ΛΟΥΚΑ» £5. Διά τήν Ε' τάξιν. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Παπαθασιλείου Χ. Κωνσταντίνου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΚΥΡΙΑΚΙΔΕΙΟΝ» κύπελλον. Άπενεμήθη εις τόν τελειόφοιτον Ίακώβου Ε. Άνδρέαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΘΕΟΔΟΥΛΕΙΟΝ» £5. Διά τήν Ε' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Άν ή αγάπη έπικρατήσει, τότε ύπάρχει δι' όλους μας μία θεία ύπό τόν ήλιον». Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού Ποταμίτη Δημητρίου. Άξία έπαίνου ή έκθεσις του μαθητού Παπαθασιλείου Κωνσταντίνου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΓΙΑΝΝΑΚΕΙΟΝ» £2.500. Διά τούς μαθητάς της Δ' τάξεως. Θέμα κληρωθέν: «Ό πλούτος είναι αγαθόν ή κακόν;» Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού Άρέστη Κ. Γεωργίου. Άξία έπαίνου ή έκθεσις του Καραγιάνη Άνδρέα.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «Γ. ΦΑΝΟΥ» £6. Διά τήν Στ' τάξιν. Έκθεσις επί της ζωής και του έργου του Διονυσίου Σολωμού. Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν Κασιουρήν Άνδρέαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΦΩΤΕΙΟΝ» £10. Διά τήν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Η Έλληνικότης της Κύπρου». Βραβευθείσα έκθεσις, τών μαθητών Προδρόμου Κυριάκου και Κασιουρή Άνδρέα. Άξία έπαίνου ή έκθεσις Λοϊζου Β. Λοϊζου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΧΡΙΣΤΟΥ ΛΟΊΖΟΥ» £60. Διά τήν Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Πώς διαγράφεται τó μέλλον του ανθρώπου ένώπιον τών δυνάμεων που έξαπέλυσε εις τόν κόσμο ή γιγαντιαία έξέλιξις τών θετικών και τεχνολογικών έπιστημών.» Τό Α' βραβείον £30 άπενεμήθη εις τόν Χατζηχριστοφήν Μάμα, τó Β' £20 εις τόν Λοϊζου Λοϊζον και τó Γ' £10 εις τόν Λεβέντην Κυριάκου. Άξία έπαίνου αί έκθέσεις τών τελειοφοιτων Ίωνά Γεωργίου και Γεωργιάδη Π. Ίωάννη.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΗΛΙΑ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ» £10. Διά τήν Ε' και Στ' τάξιν. Θέμα κληρωθέν: «Κυριάκος Μάτσης, σύμβολον ήρωισμού και αυτοθυσίας». Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού Χατζηχριστοφή Μάμα.

«ΧΡΙΣΤΟΦΕΙΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ» £10. Διά τήν Στ' τάξιν. Βραβευθείσα έκθεσις, του μαθητού Κασιουρή Άνδρέα.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΕΥΑΓΟΡΕΙΟΝ» £5. Διά τήν Γ' τάξιν. Άπενεμήθη εις τόν Φωτίου Η. Σωτηράκην.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΚΑΘΗΓΗΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ» £10. Διά τήν Δ' τάξιν. Άπενεμήθη έξ ίσου εις τόν Χαράλαμπος Μ. Χαράλαμπον και εις τόν Άζάν Π. Νικόλαον.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «Γ. Δ. ΚΟΥΝΝΑ» £50. Διά τήν Ε' Έμπορικού. Άπενεμήθη τó Α' £25 εις τόν Μάτσην Συμεών, τó Β' £15 εις τόν Χατζηκαλλήν Κ. Φίλιππον και τó Γ' £10 εις τήν Παπαγεωργίου Αναστασίαν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΚΥΠΡΟΥ) ΣΑΡΡΗΣ & ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ» £10. Διά τήν Ε' Έμπορικού. Άπενεμήθη εις τόν Μάτσην Συμεών.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ». Δωρεάν εισιτήριον και δεκαπενθήμερον διαμονήν εις Αθήνας. Διά τήν Στ' τάξιν. Άπενεμήθη εις Κασιουρήν Άνδρέαν, Λοϊζου Λοϊζον και Χατζηχριστοφή Μάμα.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ». Τρία θιβλία. Διά τήν Δ' Έμπορικού. Άπενεμήθησαν εις τήν Λαδά Κ. Άλίκτην, εις τήν Βασιλείου Μαργαρίταν και τήν Γεωργίου Α. Δημήτραν.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ». Τρία θιβλία. Διά τήν Ε' Έμπορικού. Άπενεμήθησαν εις τόν Ίωάννου Κωστάκη, Μάτσην Συμεών και Άλκιβιάδην Άλκιβιάδην.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΓΑΠΙΟΥ ΠΑΠΑΓΑΠΙΟΥ» Έν Άγγλικόν θιβλίον. Διά τήν Στ' τάξιν. (Έπιδόσεως εις τά Άγγλικά). Άπενεμήθη εις τόν Παστών Συμεών.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΩΝ ΤΟΥ Ε.Γ.Α.» £15. Άπενεμήθη εις τόν Σεφινίδη Μιχαήλ (Ε'), Κατράνην Νικόλαον (Ε' έμπορ.) και Λουκάν Λουκά (Δ').

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ «ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΚΛ. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ». Άπενεμήθη εις τόν μαθητήν της Α' τάξεως Κουτσοΐ Νικόλαον.

ΕΝΑ ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

1. Το Βραβείον τούτο, επιθυμία των αθλοθετών, είναι να φέρη την επωνυμίαν «Βραβείον Χρίστου Λουίζου», θά είναι δέ χρηματικόν εκ £60.000 μίλις.

2. Σκοπός του βραβείου τούτου είναι: (α) ή στροφή του ενδιαφέροντος των τελειοφίτων μαθητών εις την μελέτην βασικών προβλημάτων της εποχής μας και ή προώθησις των εις μίαν πρώτην υπεύθυνον αντιμετώπισιν αυτών και (β) ή καλλιέργεια της Ικανότητος περί την σύνθεσιν και εκφώνησιν υπ' αυτών ρητορικού λόγου.

3. Θά απονέμεται κατόπιν γραπτού και προφορικού διαγωνισμού μεταξύ των τελειοφίτων μαθητών, αποκλεισμένων μόνον των κατά την κρίσιν του Καθηγητικού Συλλόγου μη έχόντων ήθος ανεπιλήπτον.

4. Το θέμα του διαγωνισμού, σχετικόν προς τὰ ἐν τῇ παραγρ. 2 ἔδαφιῳ (α) τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὀρίζεται ἐκ συμφώνου ἢ κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὸ τριμελοῦς πρωτοβάθμιου ἐπιτροπῆς ἀπαρτιζομένης ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ δύο καθηγητῶν ὀριζομένων ὑπ' αὐτοῦ.

5. Καθῆκον τῆς πρωτοβαθμίου ταύτης ἐπιτροπῆς θά εἶναι ἡ πρόκρισις τῶν πέντε συγκριτικῶς ἀρτιωτέρων ἐργασιῶν ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ἀκολουθῶν κριτηρίων:

α) τῆς γλωσσικῆς ὁμοιογενείας

β) ποιότητος, δυνάμεως καὶ πλοῦτου τῶν ἐκφραστικῶν μέσων

γ) εὐφροσύνης, οὐσιαστικῆς καὶ κατὰ τὸ δυνατόν πρωτοτύπου χειρισμοῦ τοῦ θέματος.

δ) πλοῦτου ἰδεῶν καὶ ἀξίας αὐτῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸ θέμα.

ε) οἰκονομίας ἐν γένει, ἥτοι ἀρχιτεκτονικῆς συνδέσεως τῶν μερῶν καὶ ἐνότητος αὐτῶν καὶ λογικῆς συνδέσεως τῶν ἐπὶ μέρους νοημάτων καὶ σκέψεων, καὶ στ) τοῦ θαυμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς — ἐκ τοῦ περιεχομένου — καὶ ἐξωτερικῆς (διὰ τῆς μορφῆς) πειθοῦς τοῦ λόγου.

6. Μετὰ τὴν πρόκρισιν τῶν πέντε σχετικῶς ἀρτιωτέρων ἐργασιῶν θά καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου οἱ πέντε πρόκριθέντες, ὅπως ἀντιγράψωσιν ἐνώπιον ὀριζομένων ὑπ' αὐτοῦ ἐποπτῶν καθηγητῶν τὰς συνθέσεις των καὶ θά τοὺς παρέχεται διάστημα χρόνου περίπου 10 ἡμερῶν ὅπως ἐκμάθωσιν αὐτάς, ὥστε νὰ δύνανται νὰ τὰς ἀπαγγείλωσιν ἄνευ χειρογράφου ἢ ἐπὶ τῇ θάσει μικροῦ σημειώματος ἐνώπιον

συγκεντρώσεως τῶν μαθητῶν τῶν ἀνωτέρων τάξεων καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου.

7. Κατὰ τὴν συγκέντρωσιν ταύτην θά παρίσταται ἡ δευτεροβάθμιος κριτικὴ ἐπιτροπὴ, τῆς ὁποίας τὰ καθήκοντα θά εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

α) θά ὀρίσῃ διὰ κλήρου τὴν σειρὰν τῆς ἐκφώνησεως τῶν προκριθεισῶν ἐργασιῶν.

β) θά ἀκούσῃ ταύτας ἐκφωνουμένας καὶ θά τὰς κρίνῃ ἐπὶ τῇ θάσει ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν ἐκτεθέντων ἐν τῇ παραγρ. 5 κριτηρίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξ ἀπόψεως ὕψους καὶ ἥθους τῆς ἀπαγγελίας καὶ ἰκανοποιητικῆς καὶ πειστικῆς ἀποδόσεως τοῦ περιεχομένου.

γ) θά κατατάξῃ ταύτας ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ὡς ἄνω κριτηρίων ἐκ συμφώνου ἢ κατὰ πλειοψηφίαν εἰς σειρὰν ἐπιτυχίας.

δ) διὰ τὴν τελικὴν αὐτὴν κριτικὴν κατάταξιν θά συσκεφθῇ ἰδιαιτέρως ἀποσυρομένη τῆς συγκεντρώσεως, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ γραπτὰ δοκίμια τῶν μαθητῶν, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη πρὸς τοῦτο.

ε) θά ἐξαγγεῖλῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς εἰς τὴν συγκέντρωσιν, ἥτις κατὰ τὸ διάστημα τῆς συνεδριάσεως τῆς ἐπιτροπῆς θ' ἀπασχοληθῇ μὲ καλλιτεχνικὸν ἢ ἄλλο πρόγραμμα.

8. Ἡ Δευτεροβάθμιος Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ θά ἀποτελεῖται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Διευθύνσεως τοῦ Γυμνασίου, ὑπὸ δύο ἑτέρων καθηγητῶν, μὴ μετασχόντων εἰς τὴν τριμελῆ πρωτοβάθμιον κριτικὴν ἐπιτροπὴν, ὑπὸ δύο μελῶν τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας ὀριζομένων ὑπ' αὐτῆς, ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἐπιστημονικοῦ καὶ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Ἀμμοχώστου καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Συλλόγου Ἀποφοιτῶν τοῦ Ἑλλ. Γυμνασίου Ἀμμοχώστου.

9. Τὸ Βραβείον θά κατανέμεται μεταξύ τῶν τριῶν πρώτων ἐπιτυχόντων ὡς ἑξῆς: £30 εἰς τὸν πρῶτον, £20 εἰς τὸν δεῦτερον καὶ £10 εἰς τὸν τρίτον, δὲν θά διανέμεται ἐξ ἴσου οὐδὲν ἐξ αὐτῶν. Οἱ ὑπόλοιποι δύο θά λαμβάνωσιν ἀπλῶς ἔπαινον.

10. Ἐπὶ πλέον ὁ πρῶτος ἐπιτυχὸν θά ἐκφωνῇ τὸν λόγον του κατὰ τὴν τελικὴν ἑορτὴν, ὁ δὲ δεῦτερος θά κάμῃ τὴν ἀντιφώνησιν εἰς τὴν προσφώνησιν τοῦ Γυμνασιάρχου. Ἐν Ἀμμοχώστῳ τῇ 12ῃ Μαΐου 1961.

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1959 - 1960

Μαθηταὶ ἐκ Χωριῶν	Μαθηταὶ ἐκ Πόλεως	Σύνολον μαθητῶν	Μαθητῆραι ἐκ Χωριῶν	Μαθητῆραι ἐκ Πόλεως	Σύνολον Μαθητριῶν	Σύνολον Μαθητῶν καὶ Μαθητριῶν
611	312	923	422	307	729	1652

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1960—1961

Μαθηταὶ ἐκ Χωριῶν	Μαθηταὶ ἐκ Πόλεως	ΣΥΝΟΛΟΝ
736	360	1096

ΣΧΟΛΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Σχολικὸς Ἱατρός: ΓΙΑΓΚΟΣ ΚΑΡΑΒΗΣ
Εὐριπίδου 21, Τηλ. 3581.

Ἀπὸ τὴν λίαν ἐνδιαφέρουσαν ἔκθεσιν τοῦ σχολικοῦ ἱατροῦ κ. Καραβῆ, διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1960—61, παραθέτομεν τοὺς κατωτέρω στατιστικοὺς πίνακας Κατωτέρας καὶ Μέσης Παιδείας.

I
Κατωτέρα Παιδεία

ΣΧΟΛΕΙΟΝ	ΣΥΝΟΛΟΝ	Ἵουχοφάρα	Ἐντερικὰ Παράσιτα	Διανητικῶς Καθυστερημένοι	Ἀναταραχαὶ Ὀπτικῆς Ὁξύτητος
Ἁγίου Μέλωνος	128	14	36	3	18
Κάτω Δερυνείας	100	8	35	2	5
Σταυροῦ Κατώτερον	299	42	96	2	48
Σταυροῦ Ἀνώτερον	405	83	81	6	65
Κάτω Βαρωσίων	650	84	149	14	59
Ἁγίου Λουκά	306	42	72	1	47
Δ' Ἀστικῆ	261	40	30	4	21
Σαλαμίνας	304	37	48	9	51
Α' Ἀστικῆ	484	54	136	6	50
Β' Ἀστικῆ	600	68	97	2	43
Ἁγίου Ἰωάννου	330	51	31	1	23
ΣΥΝΟΛΟΝ	3867	523	811	50	445

II
Φυσιολογικὰ Φυσῆματα Καρδίας

ΣΧΟΛΕΙΟΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ
Κατωτέρα Παιδεία	3867	498
Ἑλλ. Γυμν. Ἀρρένων	1094	230
Ἑλλ. Γυμν. Θηλέων	389	103
	5350	831

III
Κατάστασις τῶν προσελθέντων εἰς τὸ Ἱατρεῖον μαθητῶν καὶ μαθητριῶν Μέσης Παιδείας.

ΑΣΘΕΝΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΣΘΕΝΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
Διάστρεμμα	156	Δερματίτις	6
Γρίπη	126	Λεύκη	5
Τραυματισμοὶ	121	Βλεφαρίτις	4
Ἁμυδαλίτις	97	Φαρυγγίτις	4
Ἁδυναμία - Κόπωσης	62	Νυκτερινὴ ἐνουρήσις	3
Κοιλιακὰ ἄλγη	55	Βρογχίτις	3
Ζάλη	52	Γλωσσίτις	3
Δοθιήνωσις	26	Ἀνεμοευλογία	2
Ρευματαλγία	26	Ἄφθα	2
Κόπωσης ὀφθαλμῶν	25	Καρδιοπάθειαι	2
Ἀλλεργικὴ ὀφθαλμία	25	Ἀμοιβάδωσις	1
Ἀλλεργικὸν ἐξάνθημα	23	Αἱμορροΐδες	1
Ἀδένες	17	Βρογχικὸν ἄσθμα	1
Παρωτίτις	16	Τριχόπτωσις	1
Γαστρεντερίτις	16	Πνευμονία	1
Κεφαλαλγία	15	Ἐκζεμα	1
Σκωληκοειδίτις	15	Οὐλίτις	1
Ὠτίτιδες	11	Χειλίτις	1
Ἐντερικὰ Παράσιτα	9		
Ἀκμαί	7		
Ρινωρραγία	7		
ΣΥΝΟΛΟΝ		950	

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1960-61

Έδανείσθησαν 3551 τόμοι εις 496 μαθητάς ως ακολούθως:

Τάξις	Όκτώβρ.	Νοέμβρ.	Δεκέμβρ.	Ίανουάρ.	Φεβρουάρ.	Μάρτιος	Ώπρίλιος	Μάϊος	Σύνολον Τόμων
Β'	61	94	102	129	96	138	82	80	782
Γ'	191	208	147	169	107	237	150	136	1345
Δ'	56	81	105	102	52	64	50	52	562
Ε'	98	89	91	69	42	73	54	45	561
Στ'	42	43	81	32	10	27	25	41	301
	448	515	526	501	307	539	361	354	3551

Έδανείσθησαν 2667 τόμοι εις 337 μαθητριάς ως ακολούθως:

Τάξις	Όκτώβρ.	Νοέμβρ.	Δεκέμβρ.	Ίανουάρ.	Φεβρουάρ.	Μάρτιος	Ώπρίλιος	Μάϊος	Σύνολον Τόμων
Β'	28	26	40	42	33	73	74	56	372
Γ'	81	99	115	121	98	132	148	121	915
Δ'	78	98	114	98	61	71	82	79	681
Ε'	39	32	56	67	50	54	50	44	392
Στ'	36	41	49	50	28	35	38	30	307
	262	296	374	378	270	365	392	330	2667

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΑΠΟ 1938-1960

Σχολικά έτη	Αριθμός Μαθητών και Μαθητριών	Αύξεις από έτους εις έτος
1938 - 39	241	—
1939 - 40	268	27
1940 - 41	307	39
1941 - 42	373	66
1942 - 43	481	108
1943 - 44	575	94
1944 - 45	596	21
1945 - 46	659	63
1946 - 47	694	35
1947 - 48	790	96
1948 - 49	762	—
1949 - 50	857	95
1950 - 51	949	92
1951 - 52	1044	95
1952 - 53	1103	59
1953 - 54	1068	—
1954 - 55	1016	—
1955 - 56	1078	62
1956 - 57	929	—
1957 - 58	1308	379
1958 - 59	1476	168
1959 - 60	1652	176

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ 1959-1960

Ε Σ Ο Δ Α	£ Μίλς	Ε Ξ Ο Δ Α	£ Μίλς
Ύπόλοιπον προηγούμενης χρήσεως	4,283.561	Δι' αγοράν σχολικῶν βιβλίων	2,364.944
Ύποχρεωτικά Εισφοραί μαθητῶν	822.500	Δι' άπόρους μαθητάς	3,648.200
Εισφοραί πολιτῶν, σωματείων κλπ.	373.250	Έκτυπωτικά	3.750
Προϊόν σχολικῶν παραστάσεων	17.150	Διάφορα	0.620
Προϊόν πωλήσεως σχολικῶν βιβλίων	1,206.010	Κατατεθειμένα παρά τῆ Τραπεζῆ Κύπρου	869.120
Τόκος Τραπεζῆς	184.163		
	6,886.634		6,886.634

Έν Άμμοχώστῳ τῆ 13ῆ Ίουλίῳ, 1960.

Ό Γυμνασιάρχης
(Ύπ.) Κ. Π. ΧΑΤΖΗΊΩΑΝΝΟΥΌ Ταμίας
(Ύπ.) Ν. Ε. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣΌ Γραμματεὺς
(Ύπ.) Α. ΠΑΣΙΟΣΟί Έλεγκταί
ΧΡ. ΧΑΤΖΗΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
Ι. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

1960 - 1961

Ε Σ Ο Δ Α	£ Μίλς	Ε Ξ Ο Δ Α	£ Μίλς
Ύπόλοιπον προηγούμενης χρήσεως	869.120	Εισιτήρια άπόρων	3,160.000
Ύποχρεωτικά Εισφοραί μαθητῶν	937.500	Ένίσχ. άπόρων (ίματισμός, νοσηλεία)	11.800
Εισφοραί πολιτῶν, σωματείων κλπ.	369.085	Συμπλήρωσις έξόδων έκδρομῶν άπόρων μαθητῶν εις έξωτερικόν	188.000
Προϊόν Έορτῆς Χριστουγέννων	1,027.055	Έξοδα σχολικῶν παραστάσεων	114.945
Προϊόν πωλήσεως σχολικῶν βιβλίων	1,691.000	Δι' αγοράν σχολικῶν βιβλίων	1,347.519
Τόκος Τραπεζῆς	64.750	Παρά τῆ Τραπεζῆ Κύπρου	136.246
	4,958.510		4,958.510

Έν Άμμοχώστῳ τῆ 13ῆ Ίουλίῳ, 1961.

Ό Γυμνασιάρχης
(Ύπ.) Ι. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣΌ Ταμίας
(Ύπ.) Α. ΧΑΊΛΟΣΌ Γραμματεὺς
(Ύπ.) Δ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣΟί Έλεγκταί
ΧΡ. ΧΑΤΖΗΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
Ι. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ
Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ